

Reggeli Újság

Noviszád, 1939 február 26, vasárnap

Urednik - Szerkeszti
ANDRÉE DEZSŐ

20. évfolyam 57. szám

Alfieri márciusban Budapestre utazik

Budapestről jelentik: Dino Alfieri olasz nevelésiügyi miniszter március első felében Budapestre érkezik, a magyar fővárosban rendezendő nagyszabású olasz könyvkiállítás megnyitására.

Ugyancsak márciusban Magyarországra érkezik Rossoni olasz földművelési miniszter is, aki a magyar kormány meghívására résztvesz a mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásár megnyitásán.

Keresztes-Fischer altábornagy - Horthy kormányzó főhadsegéde

Budapestről jelentik: Mint a Magyar Távirati Iroda közli, Horthy kormányzó február 21-én kelt elhatározásával főhadsegédi állás rendezését határozta el. A Honvédségi Közlöny legújabb száma közli az erre vonatkozó kormányzói kéziratot, amelynek értelmében Horthy kormányzó Keresztes-Fischer Lajos altábornagyot főhadsegédévé nevezi ki s egyúttal megbizsa katonai irodája főnöki teendőinek további ellátásával.

Egyiptom ágyukat vásárolt Csehszlovákiától

Kairóból jelentik: A lapok értesülése szerint az egyiptomi kormány Cseh-Szlovákiában 1000 ágyút rendelt, amelyeket készpénzzel ki is fizetett. Az ágyuk leszállítására tíz hónap alatt kerül sor. A jelentés hozzátesszi, hogy Egyiptom rossz állapotban levő utjait alkalmassá teszik a katonai szállításokra.

Az angol kereskedelmi államtitkár európai körut a

Londonból jelentik: Az angol kormány érdeklődésére az összes érintett kormányok azt felelték, hogy örömmel várják Hudson kereskedelmi államtitkár látogatását. Az államtitkár Stanley kereskedelmi miniszterrel együtt március 15-én érkezik Berlinbe, ahol három napot tölt. Hudson államtitkár március 18-án Varsóba utazik, később pedig Helsinkibe és Stockholmba is ellátogat.

Füstpróba és sajtóbemutató a Vatikánban

Kisorsolták azokat a nemes testőröket, akik az egyes biborosokat vezetik be a konklávéba

Vatikányárból jelentik: A Vatikánban már teljesen elkészültek a konklávé előzetes munkálataival. Pénteken megtartották a Vatikánban a szokásos füstpróbát. A Szent Péter téren sétáltak a Vatikánból sűrű füstgomolyagot láttak felszállni. Ez a füst fogja jelézni - talán már március elsőjén - hogy a pápaválasztás eredményteljén járt.

Készen állnak már azok a helyiségek is, amelyekben a konklávé tartama alatt az egyes biborosok laknak. A Sixtus-kápolnához közelebb eső cellákat azoknak a biborosoknak tartják fenn, akik betegeskednek. Így például a kápolnához legközelebb eső cellában fog lakni Marchetti-Selvagiani biboros és Eoggiani biboros, akik betegek. Ugyancsak a kápolna közelében fekvő cellákat tartották fenn az utolsóknak érkező O'Connell és Copello biborosoknak, akik az utazástól valószínűen fáradtak

lesznek.

A konklávéba 62 biboros vonul be és kíséretükben lesz 124 ugynevezett konklávéta, akik a biborosok papi és világi kíséretét alkotják, ezeken kívül pedig 111 tagu személyzet, akiknek hivatása az egészségügyi ellátás és a biborosok kiszolgálása. Így a konklávéban körülbelül 300 személy lesz.

Szombaton délelőtt meghívták a konklávé helyiségeinek és a Sixtus-kápolnáknak megtekintésére a római sajtó képviselőit. A délelőtti folyamán sorsolták ki azokat a nemes gárdistákat, akik az egyes biborosokat bevezetik a konklávéba. Vatikáni körökben nagy érdeklődéssel kísérték a sorsolást, mert régi szokás szerint a Szent Péter trónját elfoglaló új pápa különös figyelmet szokott tanusítani aziránt a nemes gárdista iránt, aki őt mint biborost bevezette a konklávéba.

Ciano Varsóban

Moscicki elnök ma fogadja az olasz külügyminisztert

Varsóból jelentik: Ciano külügyminiszter feleségével együtt szombaton dében megérkezett Varsóba. Két órákor az olasz követség ebédet adott tiszteletére, délután pedig Ciano megkoszoruzta az Ismeretlen Katona sir-emlékét. Ezután meglátogatta a lengyel miniszterelnököt és Rydz-Smigly tábornagyot. Este Beck külügyminiszter adott vacsorát Ciano tiszteletére a külügyminisztériumban. A vacsorát fogadás követte.

Vasárnap délelőtt Ciano gróf leleplezi Francesco Nullo ezredesnek, az 1863. évi lengyel felkelés egyik hősnének emlékművét. A leleplezés után kihallgatáson jelenik meg Moscicki elnökkel, aki egyúttal ebédet látja vendégül. Délután meglátogatta a varsói olasz intézetet, este pedig a varsói olasz nagykövet ad diszvacsorát tiszte-

letére. A vacsora után fogadás lesz.

Hétfőn délelőtt Ciano megkoszoruzza a világháború alatt Lengyelországban hősi halált halt olasz katonák emlékművét. Délben Rajski tábornok, Lengyelország légügyi főparancsnoka látja vendégül ebédre Ciano grófot, hétfőn délután pedig Ciano a bialovicei erdőségekbe utazik, ahol kedden résztvesz a tiszteletére rendezendő vadászaton. Innen Krakkóba indul, ahova szerdán érkezik meg. Krakkóban meglátogatja a Wawel-székesegyházat, továbbá a lengyel királyok egykori palotáját és megkoszoruzza Pilsudszky sírját. Krakkóban Beck külügyminiszter ad diszvacsorát Ciano és neje tiszteletére. Ciano szerdán este utazik vissza Olaszországba.

A kárpátaljai kérdés is szóba kerül Varsóban

Londonból jelentik: A Daily Telegraph úgy értesül, hogy a varsói megbeszéléseken Ciano gróf Olaszországnak a kárpátaljai kérdésben elfoglalt álláspontját is

vázolni fogja. A lap szerint az olasz politika ebben a tekintetben teljesen megegyezik a lengyel és magyar felfogással. Ciano módot talál majd arra - írja a Daily Te-

legraph - hogy az olasz kormány ezt a felfogását közvetlenül varsói látogatása után tudomására hozza a német kormánynak és arra fog törekedni, hogy összhangba hozza Németország kelet-európai cselekvéseit Olaszország kelet-európai politikájával.

A hungarista párt feloszlatása kizáróan magyar belügymondják Berlinben

Londonból jelentik: Valamennyi szombat reggeli angol lap nagyon részletesen és feltűnő helyen, de minden szenzációhajhász színvonal nélkül közli, hogy a magyar kormány feloszlatta a nemzeti szocialista irányzatú hungarista pártot. A legtöbb lap közli Keresztes-Fischer belügyminiszter nyilatkozatát is. A Daily Mail idézi a British United Press berlini táviratát, amely szerint német hivatalos körökben kijelentették, hogy a hungarista párt feloszlatása kizáróan magyar belügy és hogy ez a párt nem áll semmiféle összeköttetésben a német nemzeti szocialista párttal.

A Daily Express szerint Teleki két nappal azután, hogy tanári pálcával fenyegette meg a rendezőket, a hungarista párttal érintette először ezt a pálcát.

Budapesti jelentés szerint a hungarista párt feloszlatása az egész országban rendben folyt le. A budapesti főkapitányságon teljes erővel folynak a kihallgatások. A rendőrség megállapította, hogy a mozgalom vezetői elhatározták, hogy időről-időre titkos politikai összejöveteleket tartanak. A detektívek most azon fáradoznak, hogy a titkos összejövetelek terét már előre megszerezzék és a földalatti szervezkedést minden rendelkezésre álló módon meghiúsítsák.

A kanadai olasz frontarcosok francia kitüntetéseiből ágyut öntetnek

Rómából jelentik: A kanadai olasz frontarcos szövetség egy olasz lap hadtűnyára elhatározta, hogy a világháború alatt a franciáktól kapott kitüntéseket nyilvános ünnepélyen megolvastják és anyagukból ágyut öntetnek az olasz hadsereg számára.

HALLÓ!

A Havas római jelentése szerint hivatalos helyen kijelentették, hogy a Hitler—Mussolini találkozóról szóló hírek teljesen alaptalanok.

Szombatra virradó éjszaka egész Britanniában északi fény volt látható. A ritka természeti tüneményt hatalmas tömegek szemléltek.

Rayford amerikai városban villamoszéken kivégezték Franklin Coll pástort, aki 1937 májusában elrabolta James Cags öt éves fiúcskát és megölte.

A holland külügyminiszter a parlamentben megcáfolta a külföldi lapoknak azt a híret, hogy Hollandia és Németország között elhidegült a viszony. Kijelentette, hogy sohasem hitt a francia és angol lapok híreinek, amelyek arról szóltak, hogy Németország meg akarja támadni Hollandiát. Hollandiának nem áll érdekében, hogy Németország becsületes magatartásában kételkedjen.

Londonban pénteken ismét értekezletet tartottak az arab vezetők és a kormányférfiak. Elhatározták, hogy a megbeszéléseket kisebb csoportokban külön-külön folytatják egészen addig, amíg eredményt nem érnek el.

Varsóból jelenti a német távirati iroda: Csütörtökön a varsói német nagykövetség előtt heves tüntetés zajlott le. Ez alkalommal a tüntetők kövekkel bevették a nagykövetség két ablakát.

Aston Gautkin, a londoni Foreign Office gazdasági osztályának főnöke befejezte berlini gazdasági tanácskozásait. Csütörtökön a német birodalmi gazdasági miniszternél volt látogatásban, pénteken pedig Göring tábornagy fogadta kihallgatáson. Remény van arra, hogy Gautkin tárgyalásainak eredményeként hamarosan kereskedelmi tárgyalások indulnak meg Anglia és Németország között.

A Reuter washingtoni jelentése szerint úgy tervezik, hogy az angol uralkodópár washingtoni látogatása alatt a Fehér Házban és a New York melletti Hyde-parkban Roosevelt vendége lesz. A brit uralkodópár Kanadából a Niagara vizesés mellett jön az Egyesült Államokba és június 8-án érkezik Washingtonba. Ott két napot töltenek és utána folytatják útjukat Hyde-parkba, amely Roosevelt nyári székhelye. Ott a brit Felségek egy-két napot töltenek, majd New Yorkba utaznak a világtúrájukra.

Az amerikai szenátus hadügyi bizottsága elfogadta Thomas szenátor javaslatát arra vonatkozólag, hogy a következő négy évben százmillió dollárt fordítsanak a stratégiailag fontos helyek megerősítésére szükséges nyersanyag beszerzésére. Thomas szenátor ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy a mai helyzet teljesen igazolja a nagyarányú fegyverkezést.

Olcsó árak!

Liszt, Ög 5 kilónál feljebb	Dinár 2.60
kg-r-ként	3.—
Fehér bab, literje	16.—
Véz, I-a, kilogrammonként	24.—
Cacao, prima kilogrammonként	2.25
Szardínia, kis doboz	4.—
Szardínia, 1/5-ös doboz	8.—
Házi szappan, kilogrammonként	8.—

J. VERTES

Stève Stevanovicsa 7. szám alatt

Meglepeiés!

SPITZER szőrmeárúház

ujonnan bevezetett

női konfekció osztály

SZUBOTICA, Karad rdev trg 9

Hitler: A háborus fenyegetések nem ijesztenek meg bennünket

Münchenből jelentik: Hitler kancellár a nemzeti szocialista párt megalapításának 19. évfordulója alkalmából beszédet mondott. Megemlítette többek között, hogy a múlt évben megvalósult a párt törvényes programjának első pontja, Nagynémetország megalakítása. Ezzel Németország újból nagyhatalom lett. Kiemelte ezután, hogy a múlt esztendőben a Münchenben 1920-ban hirdetett program legfontosabb pontjai is megvalósultak és valamennyi német egy nagy birodalomban egyesült.

A nemzeti szocialista Németország új gazdasági elméletet adott a világnak. Eszerint a tőke csu-

pán a gazdasági életért, a gazdasági élet pedig csak a népért van. Hymóton Németország elsőnek hirdette a világon, hogy a népmunkája, lángese és szorgalma a lét alapja. Ha a pozitív kereszténység kényeret jelent az éhezőknek s italt a szomjuhozóknak, akkor a nemzeti szocialisták pozitív keresztények. Németország rendkívül sokat tett ezen a téren.

A külpolitikával kapcsolatban Hitler ezeket mondotta: A fenyegetések bennünket nem ijesztenek meg. Ha valóban sikerülne a népet a háboru örülébe kergetni, akkor sem hódolunk meg. 1918 soha többé nem fog megisméllődni.

A pénzügyi bizottság elfogadta a belügyminisztérium és a pénzügyminisztérium költségvetését

A szkupstina február 28-án ülést tart

Beogradból jelentik: A pénzügyi bizottság tegnapi ülésén Cvetkovics Dragisa miniszterelnök-belügyminiszter a belügyi tárca költségvetését ismertette. Kimerítő részletességgel foglalkozott a tárca körébe tartozó anyagi és személyi természetű kiadások és bevételek ismertetésével. A tárca költségvetése a tavalyival szemben többletet mutat, ez azonban a fejlődés természetes velejárója. A közigazgatásban 597 új alkalmazottat kellett beállítani, szaporodott a közrendészeti ügyosztály személyzetének létszáma is.

Az egész belügyi költségvetés 631.701.000 dinárra rug. Ebből 506.593.000 dinár megy a személyi és 125.000.000 dinár a dologi kiadásokra. A belügyminiszter költségvetésében előirányozták a csendőrség részére szükséges munkálatok kiadásait is. Az elmúlt évi belügyi költségvetéshez viszonyítva

az új költségvetés 31.900.000 dináros emelkedést mutat.

Ez az emelés elsősorban a már említett tisztviselőlétszámnövelés miatt következett be. A belügyminisztérium több város rendőrségét államosítja és ezzel az eddignél nagyobb terhet vesz magára. A dologi kiadásokat 16.964.000 dinárral emelték. Ez főleg a rendőrségi beszerzések miatt történik.

Uj rendőrök kinevezésére 115 millió dináros előirányzatot kellett beállítani a költségvetésbe.

A csendőrség anyagi kiadásai 13 millió dinárral emelkedtek. Ez főleg új csendőrök kinevezése és új csendőregyenruhák beszerzése miatt következett be. Emellett tervbevétték,

hogy a csendőrség részére új motorjárműveket és fűtőanyagot vásárolnak. Ezeket a beszerzéseket szolgálati érdekek diktálják, mert a csendőrségnek a legmodernebb szállítási eszközökkel kell rendelkeznie.

Elmondotta a miniszterelnök, hogy a belügyminisztérium keretében új osztály alakult,

a légvédelmi osztály,

amely tavaly novemberben már meg is kezdte működését.

A miniszterelnök nagy tetszéssel fogadott expozéja után Georgijevis Joco szólt fel. Kívánatosnak tartja, hogy csakis megfelelő képzettségű tisztviselők kaphassanak községi vagy állami alkalmaztatást.

A kisebbségek irányában megértő politikát kell folytatni,

mert államérdek, hogy a kisebbségek jól érezzék magukat az állam keretén belül. A bizottság ezután elfogadta a tárca költségvetését és nyomban utána elfogadta

a pénzügyi tárca költségvetését is.

A szkupstina egyébként február 28-án, kedden ülést tart. Az ülés tárgysorozatán a nemzetközi szerződések tanulmányozó bizottság megválasztása szerepel.

KÜLFÖLDI TÖZSDEZÁRLATOK

A dinár árfolyama. Budapest 6—7.50, Prága 64.80—65.20, Berlin 5.63—5.67 London 210.—

Zürich. Beograd 10, Páris 11.66. London 20.645, Newyork 440, Brüsszel 74.05. Milánó 23.15, Amszterdam 233.85, Berlin 176.50, Szófia 5.40, Prága 15.05, Varsó 83.10, Bukarest 3.37.

Árvaszéki ülnökök és nyolc tisztviselőgyakornokot választott Szentaváros képviselőtestülete

Szentáról jelentik: Szombaton délután közgyűlést tartott Szentaváros képviselőtestülete Vujics Száva országgyűlési képviselő-városlélnök vezetésével. Mielőtt a napirendre tértek volna, Vujics Száva meleg szavakkal köszönte meg a képviselőtestület tagjainak, hogy 7 évi városelnöksége idején segítségére voltak nehéz munkájában és bejelentette, hogy a képviselőházban lemondott városelnöki tisztségéről s erre a tisztségre a miniszterelnök Bránovicsi Szevén nyugalmazott városi gazdasági tanácsnokot nevezte ki. Gardásevics Márkó városi képviselő a szerb városi képviselők nevében köszönt el a távozó városelnöktől. Vámos János magyarnyelven köszönte meg a távozó városelnökök mindazt, amit a kisebbségi magyarságért tett és kérte, hogy szükség esetén továbbra is pártfogolja a hozzáfutókat. Dr. Vig Károly a zsidóság nevében bucsuzott Vujics Szávától. Vujics Száva volt városelnök meghatott szavakkal mondott köszönetet a beszédekért.

A közgyűlés gazdasági bizottsága azt a javaslatot terjesztette a képviselőtestület elé, hogy a város saját költségén mérse fel minden földjét, azokat is, amelyeket elvettek agrár célokra, azokat is, amelyek megmaradtak a város tulajdonában, hogy ezzel is sietessék az agrárreform végleges likvidálását. A közgyűlés az indítványt elfogadta. A szentavárosi telepesek azzal a kéréssel fordultak a városhoz, hogy építendő kulturházuk részére adjon telket és az építéshez járuljon hozzá. A közgyűlés a vasutállomás közelében utalt ki 300 négyszögletes telket és 20.000 dinárt adományozott erre a célra. Kimondotta azonban a közgyűlés azt is, hogy amennyiben a város magyar lakossága szintén építene kulturházat, a város ott is nagyobb összeggel járul az építéshez. Dr. Gálffy Ottília kórházi orvosnak havi 500 dinárt szavazott meg a közgyűlés addig, míg egvedül végzi a kórházi orvososi teendőket. A közgyűlés dr. Répás Nándor ügyvédet árvaszéki ülnökké választotta meg. Ezenkívül betöltötték nyolc tisztviselői gyakornoki állást, melyekre csak érettségizett jelöltek pályázhattak. A megválasztott tisztviselő-gyakornokok a következők: Borzaski Nesztor, Bakalics Szevén, Petkov Vladimir, Tripolszky Aladár, Vujics Milorád, Miladinov Dusan, Gyetvay Béla és Jenovác Jován. A közgyűlés ezután több apró ügyet tárgyalt.

Hitűnő barackpálinka a la Fecskeméti Igen mérsékelt árban, valamint szerbiai szilvrium, pezsgők és borok nagy választékban kaphatók

KONZUM kávé- és teabehozatal

Tulajdonos Csabai Dezső, Szubotica Telefon 26

Néhány posztóka

„FRUSKOGORAC” BISER

és ön rózsaszinben látja a világot!

Fruskogorac tvornica šampanjera i trgovina NOVI SAD, Ustavska ulica 1

Enyelgés az ablakon át

Fogházbüntetést kapott az imádott hölgy és két lovagja

A szuboticiai törvényszéken tegnap délelőtt tárgyalta Vukicse-
vics Veszelin büntetőbíró hármastanácsa Jaramazovics Vinko 23 éves és Nincsevics Iván »Cája« 40 éves és Bájics Anna 44 éves sebesicsi lakosok verekedésének ügyét. A múlt év első napján, a vígan töltött Szilveszter-est után nyakukba akasztott tamburával dalolgatva érkezett két önmagával és az élettel elégedett sebesicsi ifjú, Balázsevics Márkó és Tamás testvérek Bájics Anna háza elé. A házban ezidőszent már benn tartózkodott Jaramazovics Vinkó és Cája Nincsevics Iván, akik nem jó szemmel nézték, hogy a ház előtt megáll a testvérpár és énekel.

Az összecsapás elkerülhetetlen volt.

A trubadurok berontottak az udvarba. Jaramazovics későre vette elő. Nincsevics és a ház ura pedig vasvillákért szaladtak. Jaramazovics

összeszurkálta a Balázsevics testvéreket,

a harképtelelné tételben nagyban segítségére voltak a háziasszony és Nincsevics. Balázsevicséket kórházba szállították. A tárgyaláson a bíróság mindhármukat elítélte. Jaramazovics, mint elsőrendű vádlott háromhavi és 15 napi fogházat, Nincsevics 15 napi és Bájics Anna 25 napi fogházat kapott, ezenkívül kötelezték őket a perköltségek viselésére. A sértetteket kártérítési igényükkel polgári bírósághoz utasították.

A népszerűség átka

Kéthavi fogházra ítélték Horváth Ernő noviszádi asztalost, aki Hessz János műkedvelő nevében szélhámoskodott

Ez év január 21-én jólőtözött fiatalember állított be Krausz Miklós rádiókereskedőhöz, magát Hess Jánosnak vallotta, Hess ugyanis, mint kitűnő műkedvelő ismeretes Noviszádon. A fiatalember elmondotta, hogy rádiót szeretne vásárolni, a kábelgyárban dolgozik és ez garancia részéről, hogy a részletek körül nem lesz baj, mert fizetéséből levonhatja a kereskedő az esedékes részletet. A vásárt megkötötték: az állítólagos Hess 3.200 dináros rádiót vett, a fizetési ívet aláírták: Hess János és Krausz kereskedő.

Mint minden körültekintő kereskedő, Krausz azonnal érdeklődött a kábelgyárban Hess felől és ezzel kapcsolatban kiderült, hogy

szélhámos járt nála. A rendőrség a tettet Horváth Er-

nő asztalossegéd személyében kinyomozta, Hess a maga részéről kiadós pofonnal elintézte mindent, de Horváthra szüksége volt még a megkárosított kereskedőnek is és az ügy a törvényszék elé került. Makszimovics Szvetisláv büntetőbíró hármastanácsa előtt tegnap délelőtt tárgyalták Horváth ügyét. A vádlott nyomorával védekezett. Elmondta, hogy Hess már régebbi idő óta ismeri és amikor a Frakkos betyárok előadásán látta sikerét, elhatározta, hogy az ő neve alatt kísérel meg pénzt szerezni, hátha, miként Hessnek a darabban, neki is sikerül a dolog. Tettét már megbánta. A bíróság család vétségében bűnösnek nyilvánította Horváthot és

kéthavi fogházra ítélté. Az ítélet jogerős.

Allatok -- a vádlottak padján

Newyorkból jelentik: Érdekes tanulmányt közöl a Nature Magazine A. Alexander egyetemi tanár tollából. Alexander professzor, a philadelphiai egyetem tanára az igazságszolgáltatás történelméről közöl rendkívül érdekes adatokat. A professzor a középkori igazságszolgáltatás történetét tanulmányozta és tárgyi adatokkal alaposan felszerelt tanulmányában a civilizált ember számára

hihetetlen történeteket ad elő. Tanulmányából kitűnik, hogy a

középkori igazságszolgáltatás nem csak emberek, hanem — állatok felett is a törvénykönyvek alapján ítélték és nem egyszer megtörtént, hogy állatok szerepeltek vádlottként törvényszék előtt. De megtörtént az is, hogy

állatok tanuként szerepeltek egy-egy perben.

Alexander professzor általános feltűnést keltő tanulmányában megállapítja, hogy egy évszázad alatt a középkorban több mint kétszáz olyan pert tárgyaltak a vi-

NAGYON FONTOS

Valóban azt akarja, hogy a fogai egészségesek legyenek? Akkor használjon PEBECO-t, az új fogapoló szert. A PEBECO szappanmentes, enyhén habzó fogapolószer. PEPECINT tartalmaz, amely feloldja a fogkövet. Használata rendkívül gazdaságos

lág legkülönbözőbb részein, amelyek vádlottjai állatok voltak. Ezeket a tárgyalásokat az akkori perrendtartásoknak megfelelően folytatták le, az államügyész képviselte a vádat,

az állatokat ügyvédek védtek

és a bíró éppen úgy ítélkezett felettük, mintha embertársai felett kellett volna ítéletet mondania.

Alexander professzor érdekes esetekkel igazolja ezt a megállapítását. Megírja többek között, hogy 1442-ben Zürichben nagy nyilvános pert tárgyaltak, amelynek

vádlottja egy farkas volt.

A tárgyalást a város főterén tartották meg. A farkast természetesen gyilkossággal vádolták.

A vád szerinti a vadállat két kislányt széttépett és megevett. A tárgyaláson számos tanú hallgatott ki és a tanuvallomásokból kiderült, hogy a farkas bűnössége kétségtelen. A bizonyítási eljárás alapján a farkast kötélláttal halálra ítélték és az ítéletet végre is hajtották.

Hasonló »gyilkossági« pert tárgyaltak 1547-ben Sevigny városában is. Ennek az állatpernek a vádlottja egy koca és hat malaca volt. A malac-családot azzal vádolták, hogy felfaltak egy kisgyermeket. A koca bűnösségét be is bizonyították és

a kocát halálra ítélték. A hat kis malacot azonban felmentették a vád alól.

A. Alexander professzor megírja a halálra ítélt koca kivégzésének különös körülményeit is. Cikkje állítása szerint

a kocára szoknyát huztak és nyilvánosan lefejezték.

A malacokat visszaadták tulajdonosának, másnap azonban az illető a malacokat visszaküldte a törvényszékre azzal a kéréssel, hogy ezeket is azzal a büntetéssel sújtásák, mint anyjukat. A malacok tulajdonosa ugyanis attól félt, hogy a malacok örökölték anyjuk rossz természetét és ha felneveli őket, újabb bajt zudítanak rá.

1694-ben Alexander professzor kutatásainak adatai szerint a dijoni törvényszék előtt egy ló szerepelt vádlottként és ugyanabban az időben megégetésre ítélték egy kancát, amelyet azzal vádoltak hogy

démon lakik benne.

A vádlott állatokat ismert ügyvédek védtek, Bartolomeo Chasné ügyvéd például — írja Alexander professzor — 1521-ben híressé tette nevét azért, hogy azokat

a patkányokat védte

a törvényszék előtt, amelyek elpusztították Autun város környékének egész termését.

A filadelfiai professzor e hihetetlenül hangzó eseteken kívül felsorol olyan törvényszéki tárgyalásokat is, amelyekben az állatok nem vádlottak, hanem tanúk voltak. Felemlít egy pert, amelynek vádlottját gyilkossággal vádolták. A vádlott a törvényszék előtt kutyája, macskája és — szarkája társaságában jelent meg. Az állatok jelenlétében megesküdött ártatlanságára és a törvényszék fel is mentette, mert

az állatok nyugodtan viselkedtek az eskütétel alkalmával.

Az akkori felfogás szerint ugyanis az esetleges hamis eskü olyan nagy mértékben kihívta volna az Ur haragját, hogy beszédkészséggel ajándékozta volna meg az állatokat, hogy a helyszínen megcáfolhassák a vádlott hazugságát.

„Eladom a jobbszemem 10.000 dollárért”

Newyorkból jelentik: Különös ajánlattal fordult a nyilvánosság-hoz Lawrence Graunt amerikai

órászmester. Tragikus helyzetében így reméli megtalálni az egyetlen megoldást.

Az órászmester 35 éves, házas és van egy tízéves kislánya. Eddig, ha nem is fényesen, de szorgos munkájával mégis tisztességes megélhetést tudott biztosítani családjának. Nemrégiben súlyos szivrohamot kapott. Az orvosok nem titkolták el előle, hogy nincs reménye a gyógyulásra:

halála csak hónapok kérdése.

Az órászmester érthetően megdöbben a reménytelen diagnózis hallatára. Első gondolata az volt, hogyan biztosítsa felesége és kislánya megélhetését. Így jutott arra a gondolatra, hogy

áruba bocsátja egyik szemét, talán akad gazdag ember, aki szembajban szenved és megvásárolja, hogy az órászmester egészséges szemét átültessék az ő beteg szeme helyébe. Hirdetést tett közzé és abban azt mondja, eladja a jobbszemét 10.000 dillárért.

EPE KÖVEK

Az ismert SALVAT TEA epökövek és epehólyag megbetegedések ellen kapható a főképviseletnél: Apoteka Sv. Ivanu, Zagreb, Kapitul 17. Ismertetőt a gyógyítás módjáról ingyen küldünk. O. r. S. Br. 27870/1936 Rn. 3487

Több ezer ember kísérte utolsó útjára Krámer Sándort

Tegnap délután temették el Krámer Sándor tanárt a Krámer testvérek vasáruháza birtokán, általános és nagy részvét mellett. Több ezer ember jött el a temetésre, hogy elbucsuozzon Krámer Sándortól, a törekvő, dolgozó, szíves és megértő embertől, aki egész életében fáradhatatlan buzgalommal alkotott és cselekedett minden tere. A kegyelet adóját rótták le a nemes léleknek, aki kisebbségi életünknek mindig követendő példája maradt.

A koporsót a Krámer-gyár irodájában helyezték el, ahol az elhunyt évtizedeken át vezette ezt a nagy üzemet. Délután három órakor a gyár munkásai hozták ki mindenki által tisztelt és szeretett főnökük koporsóját az udvarra, ahol Svraka Ferenc esperes-plébános papi segídettel végezte a besztertelést.

A besztertelés után Ábrahám János a katolikus hitközség első szindikátusa a Hitelszövetkezet elnöke bucsuzott Krámer Sándortól.

Szeretett Katolikus Testvérünk! A kifürkészhetetlen isteni Gondviselésben való megnyugvással, de sajtó szívvel állunk a hült tetemetet magába záró koporsó előtt, hogy őszinte szeretetünk és nagyrabecsülésünk kifejezést adjunk és egy utolsó Istenhozzáddal bucsuzunk téled. Meggyőződéses hű fia voltál a katolikus egyháznak. Nagyarányu elfoglaltságod mellett mindig szakítottál időt arra, hogy hitközségünk sok körültekintést igénylő ügyeinek irányításában ráteremtéseddel, szaktudásoddal részt vegyél és jó tanácsaidat számtalanszor elősegítettél a bonyolult ügyek sikeres elintézését. Nemes jószívűségedet híven tükrözi vissza a magukra hagyott, segélyre és támogatásra szorulókkal szemben kifejtett áldásos munkásságod, amelyet a Hitelszövetkezetünkben fejtettél ki sok éven át, mint a felügyelő bizottság elnöke. Ahol győmoitani kellett, mindig jó példával jártál elől, a jóátémenyveid pedig, a téled megszokott szerénységgel gyakoroltad. Mélyen megilletődve bucsuzunk téled kedves Testvér, egy a noviszádi Katolikus Hitközség és annak képviselő testülete, valamint a Hitelszövetkezet igazgatósága és felügyelő bizottsága nevében azaz, hogy emlékedet szívünkbe zárva, meg fogjuk őrizni. Isten veled! Nyugodj békében!

A Beltéri Katolikus Kör nevében, Nagy Győző elnök mondta a bucsubeszédet.

Igen tisztelt Gyászoló Rokonság és Közönség! A Noviszádi Beltéri Katolikus Kör nevében szomorú feladatot teljesítetek most itt a koporsó mellett, különösen szomorú ez a feladat nekem, mert a Megboldogultban én nemcsak Egyesületünk Felügyelőbizottságának Elnökét, hanem egyik legkedvesebb rokonomat is gyászolom. Bucsuozni attól, akit a gyermekkor óta ismerünk és szeretünk és Egyesületünkben is valamennyien mindig nagyrabecsültünk, nagyon szomorú és fájó dolog. A halál sohasem jár egyedül, nyomában fájdalom és könny fakad és ezeket a részvét legfeljebb kevésbé enyhíteni, de gyógyítani sohasem tudja. Vigasztalni szeretnők azokat, akik hozzátartozójukat veszítették el benne, de ugyanakkor magunk is érezzük, hogy mi is vigasztalásra szorulunk. Kedves Sándor, Rokonunk, Barátunk, Katolikus Testvérünk! Benned Egyesületünk egyik régi hű tagját, utóbbi években pedig Vezetőségének oszlopos tagját veszít el, emléked a Te Áldásos működésed mindig hirdetni fogja. Rövid ötven éves egész életed becsületes munkában telt el, de amellett a kulturális intézményeknek is mindig őszinte nagy barátja, bőkezű támogatója voltál. Ott voltál mindenütt, ahol segíteni, nyomort enyhíteni kellett. Szeretted Egyesületünkben közöttünk lenni, de mi is szeretünk Téged magunk közt tudni, úgy éltél ott közöttünk mint egy szerető családtagja között, tanácsot, segítséget nyújtva, mégis szerényen félrehúzódva. Azt mondják, az ember akkor lát legjobbat az embertársáról, amikor már csak a szemfény keresztül tekint rá, mi azonban Téged az életben is már elérhetetlennek és nemesnek ismertük meg halálodban pedig halhatatlan szellem-lelked csodáljuk és látjuk, amelynek mindannyian követői szeretnénk lenni és a Te célkitűzéseid és elgondolásod szerint akarunk tovább munkálkodni. Amint a földi szereplésed eme utolsó bucsuperceiben az életet adó napfény bánatosan aláhulló sugarai a megbékélt testedet burkoló koporsóról visszaverődve szinte aranyfényt árasztanak Téled felénk, úgy sugározza le ráink megdicsőült nemes lélked a Magasságból az örökélet fényét és adion itt maradt Családtagjaink és Egyesületünknek világitó iránnyt. Ime az Isten Téged magához szőlított. Megrendült lélekkel kérem nemesek a magam, hanem az egész Egyesületünk nevében a Mindenhatót, jutalmazza meg nemes lélked, jóra törekedett szíved és buzgó katolikus munkásságod! Adjon a jó Isten lelkednek örök üdvösséget, testednek pedig a sírban csendes békés nyugodalmat! Isten veled Testvérünk!

Tolvay János a Polgári Magyar Kaszinó elnöke könyveleg meghatva mondott utolsó istenhozzádot Krámer Sándornak.

Megilletődve álljuk körül a ravatalt Megilletődésünkben veszteségünk tudata rezket, könnyeseinkben fájdalmunk érzete tükröződik vissza. Könyvesünknek érzete mert nagy a mi fájólkunk megilletődésünk mélysége mert súlyos a mi veszteségünk fájólk dalán törtél le, akkor, amikor még joggal remélhettük hogy sokáig maradj még a miénk. Még ötven éves sem voltál s már bucsút veszel fölénk örökre. Ötven év nagyon rövid élet egy olyan ember részére, amilyen Te voltál, akit olyan sokan szerettek, becsülttek, akiknek kiprobált erőt képességeinek sokoldalúságát oly sokan vették igénybe. Mi, a Polgári Magyar Kaszinó tagjai, Benned az őszinte jóbarátot, választmányunk régi elnökecséjét szerettük és becsültük. A Te idegedes, meselős arcod nagyon fog hiányozni körünkben. Utolsó utadon szívünk mély fájólkja, el nem múló szeretetünk kisim. Neveidnek — és te, fájólkja id emlékeivel távozunk. Sándor barátunk — Isten veled!

A Polgári Magyar Daloskór részéről Tamás Sándor ügyvezető elnök bucsuztatta a Daloskór alapító tagját és nagy barátját a következő szavakkal:

Bucsuozni jöttünk Krámer Sándortól. Örökre elhunyt derűt sugárzó szellem és nem dobog többé nemesen szívde. Testét elvehette tőlünk a halál, de halhatatlan lelkét nem, mert az elhalhatatlanul és mindvégig él majd bennünk. Amíg körünkben volt tudtuk, hogy csupa szív ember, aki gondos szeretettel élt családjáért, biztos kézzel vezette hatalmas vállalatát és annyi elfoglaltsága mellett is mindig időt talált arra, hogy a hozzá közelálló barátai egyesületek tevékenységében példaadó módon résztvegyen. A halál szomorú fájólkjában is meg kell találnunk minnyájunknak a vigasztalást és ezel fordulunk azokhoz, akikhez legközelebb állott, hogy Krámer Sándornak csak a testét zártuk el előlünk a fekete koporsó, szelleme lelke nem mulhat el tőlünk az me, lelke és iránvija jövönket. A Mindenható kegyelme terjeszze áldókarjait szeretettel föléd és adion nekik erőt a nagy veszteség elviselésére, mert igaz ember távozott körünkben. A

Soh' se féljen...

Én megvédem a bőrét! Még a legrosszabb időtől sem kell félnie, ha a szabadhemenés előtt előbb bedörzsöli a bőrét NIVEA-val. Csak a NIVEA tartalmaz bőrtápláló Euceritet.

HÍREK

FELHŐS, VÁLTOZÉKONY IDŐ
Jugoszlávia nyugati és déli részén felhős, esős idő volt, keleten és a többi országokban derült időjárás uralkodott, a Dunamentén kosavával. A hőmérséklet nyugaton és délen emelkedett, a többi országokban nem változott. A legalacsonyabb hőmérséklet Plevlyén -5, a legmagasabb Herceg Nevin +17 fok volt.

Időjárás február 26-ra: Nyugaton felhős, esős, a többi országokban részben derült idő várható, a Dunamentén a szél erősödik, az Adrián vihar lesz.

A »BETÜVETŐ« SZÉTKÜLDÉSÉRŐL. Közművelődési Tanácsunk üzeni: a Betüvető szétküldését e hét folyamán megkezdik, a rendelések beérkezésének sorrendjében. Mindazoknak akik eddig igényüket már bejelentették, felesleges azt megismételni. Néhány nap múlva annak birtokába jutnak. Uj igénylőknek is díjtalanul megküldi a Betüvetőt a Reggeli Újság Közművelődési Tanácsa.

Gaál Gizzi és Gyarmathy Ania
1939 február 19-én házasgatói kötötték
Minden külön értesítés helyett

Nem kaptak anyagi támogatást a petrovaradini karnevál rendezői. A noviszádi—petrovaradini borteremelők szövetsége közleményt adott ki, amely szerint nem felel meg a valóságnak az a Noviszádon elterjedt hír, hogy a petrovaradini karnevál rendezésére akár a várostól, akár a báni hivataltól szubvenciót kapott volna.

Polgári Magyar Daloskór tagjai is teljes részvétellel állanak nagylelkű barátjuk koporsójánál és hitet tesznek amellett, hogy tiszta lelkének nemes hagyományait mindvégig megőrzik és aszerint cselekszenek Isten vele.

A Daloskór hatvantage énekkarának gyászéneke után megindult a menet. Elöl a keresztet vitték, majd a gyár munkásai, a koszoruk vivői, a Daloskór, Katolikus Kör, Kaszinó tagjai következtek, akiket a papság, gyászkoCSI, gyászoló és az elhunyt sok ezer nyi tiszteletje követett.

A temetésben a besztertelés után a Daloskór bucsúéneke következett majd a sírboltba bocsájtották Krámer Sándor holttestét és a sokat fáradott testet átadták az örök nyugalomnak.

Megerősítették állásában a szentáldóügyi tanácsost. Szentáról jelentik: A bánás jóváhagyta Szentáldóügyi tanácsos közgyűlésének azon határozatát, amelyvel dr. Felsőhegyi András volt anyakönyvvizetőt városi adóügyi tanácsossá választották meg.

Fájdalmatlan hatás a Darmol tulajdonsága. Emellett kellemes a használata: nem kell tehát főzni, például nyelni, vagy keserűtűt sokat bevenni. A Darmol jó ízű, mint a csokoládé. Ne tegyen kísérletet kipróbálatlan szerekkel. Szabályozza emésztését mindig a kedvelt használatú Darmol. Gyógyszertárban kapható. Reg. 25.801/37.

A noviszádi Református Olvasókör közgyűlése. A noviszádi Református Olvasókör ma, vasárnap délután 3 órai kezdettel tartja évi rendes közgyűlést a Groblyanszka ucca 6 szám alatti székházában. A közgyűlés napirendjén a szokásos tárgysorozat szerepel.

Hamisított kávé találtak egy kikindai nagykereskedőnél. A kikindai rendőrség dr. Petrovics Alekszandar tiszti főorvossal együtt nem régen egészségügyi vizsgálatot tartott az élelmiszerárúsítással foglalkozó kikindai kereskedőknél és Németh György nagykereskedőnél gyanúsított kávékat találtak. A kávé a noviszádi állami vegyvizsgáló intézetben megvizsgáltatták és megállapították, hogy az nem kávé, hanem ismeretlen barna színű anyag örlelte. Az elsőfokú városi iparhatóság emiatt Németh Györgyöt 500 dinár pénzbüntetésre ítélte. Németh ez ellen felebbezett a báni hivatalhoz. Felebbezésében azt állítja, hogy a kávé a zágrebi Haag kávé nevű cégtől kapta és ő a lebélyezett kávécsomagokat fel sem bontotta, miután meg volt győződve róla, hogy valódi kávé kapott. A hatóságok vizsgálatot indítottak, hogy megállapítsák, mennyiben helytállóak a nagykereskedő állításai.

Betörések Csantavíren. Csantavírről jelentik: Csütörtökön két feljelentés is érkezett a rendőrségre ismeretlen munkanélküliek ellen, akik a községben egyes helyeken kéregettek, más helyeken viszont betöréseket követtek el. Igy Tóth István vendéglőstől egy csomag új játékkártyát loptak, Fontányi Imre optikus kirakatát pedig feltörték és négy fényképezőgépet vittek el több ezer dinár értékben. A rendőrség széleskörű nyomozást indított a tettesek kézrekerítésére.

BUTOR

— **Sztáribecsei hírek.** Sztáribecsen a jövő héten a Szmik-gyógy-szertár tart éjjeli ügyeleti szolgálatot. — A sztáribecsei Kisgazdakör vasárnap fél négyórai kezdettel kulturdélután rendez az egyesületi otthon nagytermében. — A sztáribecsei iskolai ingyenkonyhák részére újabb a következők adakoztak: Pravoszláv hitközség 100, özvegy Radoszavlyevics Vladimír-né 100, Francia Klub 100, izraelita hitközség 100, Schik és Spitzer cég 100, Jótékony Magyar Nőegylet 100, Szerb Iparos Nőegylet 100, Ipartestület 100, Jótékony Izraelita Nőegylet 100, Horváth Bernát és fia cég 50 dinárt. — A sztáribecsei Első Temetkezési Egylet február 26-án vasárnap délután 2 órakor tartja évi közgyűlését az Ipartestület nagytermében. — A sztáribecsei Jótékony Szerb Nőegylet évi közgyűlését február 26-án, vasárnap délután 3 órai kezdettel tartják meg özvegy dr. Popovics Milánné alelnök vezetésével.

— **Olcsóbb cipőket...** Februárban és március elején kaphat az Astra-cipők minden lerakatában. Olvassa az Astra-cipők mai hirdetését a lapunkban.

— **Bácspetrovoszelói hírek.** Pénteken temették nagy részvét mellett Mikula István vendéglőst az Önkéntes Tűzoltó Testület tiszteltbeli alparancsnokát. A háznál Bördör Mihály parancsnok s a temetőben Kelemen György tiszteltbeli parancsnok bucsuztatta el a bajtársaktól. — A kulturbizottság ezután is értesíti a körülagokat, hogy kulturstjeit az előirt program szerint s időben tovább folytatja. — A mezőközség vezetősége kéri, hogy a tagok haladéktalanul fizessék ki a félévi tagsági díjaikat, mert ellenesetben kénytelenek lesznek a végrehajtó után beszédetni. — A nagyvendéglőben szerdán este jólsikerült cigánybálat rendeztek a zenészek. A nagyböngőtemetés igen jó hangulatot teremtett.

— **Nem lesz tagosítás Bácskogradistén.** Dr. Vlahovics Milos képviselő pénteken délután megjelent választói között. Dr. Knezevics rövid üdvözlő szavai után hosszabb beszédben ismertette a megoldandó kérdéseket. Beszédének az a része keltette a választók körében a legnagyobb megelégedést, amelyben bejelentette, hogy a tagosítás keresztülvételét a legfelsőbb helyen, tekintettel a község és polgárság anyagi helyzetére nem tartják célszerűnek ezidő szerint napirendre tűzni. Beszéde további során kérte a polgárságot a paritásos bizottság megalakítására, hogy a munkaadó és munkás közötti viszonyt mielőbb megállapítsák, hogy a tisztességes keresete minden munkásnak a nyárra biztosítva legyen.

Szloboda Variété

Noviszád
Március havi szenzációja, misor a következő attrakciókkal: „Trio May” amerikai komikus táncszám — „Berkey és Deán” komikus skótok — „Trio Naldis” a kacsuk-akrobatai és több más attrakció

legelőnyösebb beszerzési forrása minőségben választékban és árban

BENCZE

PETROVGRÁD

NOVISZÁD

PASICEVA ULICA 20

JÓ ÉRZÉS ÉS FRISSESÉG

csak a Rohísi ásványvíz segítségével érhető el, amely tisztítja és ápolja a belső szerveket.

— **A szép fehér fogaink feletti örömrünk sokszor nagyobb, mint azok épségbentartása iránti gondunk.** Mindkettőt elérhetjük: a szép és egészséges fogakat, ha reggelenként és esténként az ismert kitűnő Chlorodont fogpépet használjuk.

— **Szrbobráni hírek.** Szrbobrában egy építőállvány szétszedésénél súlyos szerencsétlenség történt. Egy nagy gerenda váratlanul lezuhant a földre és Debeljacski Kuzmannak jobb karját és jobb lábát törte. Popin Cvétának pedig beverte a fejét. — **Katyanszki Milán** tanító lakásának ablakait éjszaka ismeretlen tettesek bevették. — **A nemzetközi ut szrbobráni szakaszán** ismét megkezdődött a munka és ezért a hatóság a Krivaja hídon túl a Feketics felé vezető utszakason megtiltotta a közlekedést. — **Szák Milán** közműves felesége szül. Nyoró Mária öngyilkossági szándékkal a Krivajába vetette magát. A szomszédok észrevették és idejében kimentették. A fiatal asszony rosszul élt az urával, ezért akart meghalni.

— **Dr. Babivić Mihajlo,** Beograd, Balkanszka 3, III. Bőr és nemi betegségek specialista. Röntgen és villany-vizsgálat. Kosmetika. Fogad 8—11 és 2—5 között. 1102

— **A noviszádi Epres utcai Külső Katolikus Kör** ma délelőtt fél-tizenegy órai kezdettel tartja meg évi rendes közgyűlését az Olvasókör Epres utcai házában

— **Orvosi hír.** Dr. Weisz Jenő bőr- és nemi gyógyász szakorvos és kozmetikus rendelőjét Szentán, Szokolszka (Szent Anna) ucca 7. sz. alá helyezte át.

— **Ma zárul Kondor László noviszádi karikatura kiállítása.** Kondor László, a nemzetközi viszonylatban is kiváló karikaturista — mint jelentettük — meghosszabbította noviszádi kiállítását, tekintettel a valóban nagy és egyre fokozódó érdeklődésre. Az Emlék otthon emeleti helyiségében kiállított többszáz karikatura a világ minden tájáról egybegyűjtötte a vezető államférfiakat a tréfás rajz művészi vetítésében. A kiállítás ma még egész napon át megtekinthető. Kondor László a jövőhéten Petrovgradon állít ki.

— **Értesitem a m. t. vevőkörömet,** hogy március 1-én női divatszalonomat Usztavszka 18 szám alá helyezem át és azt gyermek-divatszalonnal bővitem ki. Ugyanott elsőrendű segéd felvétetik. Rösner Riza.

Fájdalmatlan hatás

a Darmol tulajdonsága. E mellett kellemes a használata: nem kell fejtől főzni, pillulát nyelni vagy keserűtűt sokat ivenni. A Darmol jóízű mint a csokoládé. Ne kísérlezzsen kipróbálatlan szerekkel. Szabályozza emésztését a kedvelt hoshajtó

DARMOL 30 EVE
Reg. 25801/27 Patikában kapható

— **Vrbászi hírek.** Breitwieser Frigyes községi tisztviselőt, kit 1935-ben véglegesített állásában a községi tanács, a napokban erősítette meg állásában a báni hivatal végérvényesen. — **A novivrbászi községi elöljáróság** sem vendéglősöknek, sem egyesületeknek nem ad ki táncengedélyt a nagybölgőben. — **Géhl Jakab,** Gehl György mezőgazdasági bankigazgató édes apja, 84 éves korában elhunyt. — **Kurucz Mátyás** volt állomáselőjáró 78 éves korában elhunyt. — **Stiefelmayer Henrik** volt községi bíró felesége 68 éves korában elhunyt. — **Az »Eintracht«** iparosdalárda február 26-án délután 2 órakor tartja évi közgyűlését az Ipartestületben. — **Az ötszáz méter mélységig lefúrt főtéri** ártézi kut furását téli szünetelés után hétfőtől újra folytatják mindaddig, amíg vízérre nem bukkannak. — **A takarékpénztár** kedden, február 28-án délelőtt 9 órakor tartja évi közgyűlését a Kaszinó termében. — **Akik a »Queen Mary«** angol óceánjáró hajóval részt akarnak venni a newyorki világkiállításon, jelentkezzenek a kereskedők kötelező együletének irodájában, Jakolics titkárnál.

Zene, tánc reggelig!

Egész éjtel étel és italkülönlegességek

Kulunzsics Laci

„MET GALAMB” vendéglőben,
Szubotica, P. Kuznicséva ul.

— **Euharisztikus Kongresszus** lesz Szomborban. Mint már jelentettük, a szombori római katolikus hitközség vezetősége Szken-derovics Antal plébánossal elhatározta, hogy ez év augusztus 5-én nagy katolikus kongresszust rendeznek Szomborban. A kongresszus célja a katolikusokat, főleg a férfiakat a környékből is összegyűjteni, hogy hitvallást tegyenek jó katolikus voltukról. Számos fényes ünnepély lesz. Délelőtt tábori mise a Szentháromság-téren, amelyen nyolcszólamu énekkar énekel, majd katolikus nagygyűlés és egyházi hangverseny, az ünnepség fénypontja a körmenet lesz, amelyen a katolikus férfiak vesznek részt.

— **Topolai hírek.** A járási mezőgazdasági egyesület a község házában gyűlést tartott, amelyen elhatározták, hogy a noviszádi tenyészállatvásáron apaállatokat vásárolnak. — **A községi elöljáróság** ezután is értesíti a lótulajdonosokat, hogy a szokásos tavaszi lóvizsgálatot március 1-én és 2-án tartják meg a Patócs-féle vendéglő udvarán. — **A legutóbbi** hetivásáron a következők voltak az árak: buza 150, zab 140, árpa 135, burgonya 100, borjú 7, hízottsertés 3.25, kacsa és liba 10 dinár.

— **Betörték a díjbirkózók.** Petrovgradról jelentik: A petrovgrádi rendőrség letartóztatta Sanger Péter és Sauer Petar suhancokat, akik cirkszi díjbirkózóknak mondták magukat. Az állítólagos díjbirkózókról kiderült, hogy betörték King Miklós Beogradi-uccai vendéglőjébe, fertőzték a kasszát és elloptak 10.000 dinárt. Letartóztatásuk után átadták őket a bíróságnak.

— **Sziváci hírek.** A sziváci községi képviselőtestület közgyűlést tartott, amelyen elhatározták, hogy a község határában lévő mocsaras területeket befásítják. A község belterületén, a Karagyorgyeva és a Vojvoda Putnika uccán ártézi kutat furatnak. — **A sziváci temetkezési egyesület** ma, vasárnap tartja közgyűlését a Kuchar-féle vendéglőben. — **A sziváci magyar műkedvelők** a »Nánai bíró lánya« című népszínmű előadására készülnek.

— **Grösz József szombathelyi püspök ünneplése.** Szombathelyről jelentik: Grösz József felszentelt püspök, szombathelyi apostoli-kormányzó, pénteken ünnepelte püspökké szentelésének 10. évfordulóját. A jubileum alkalmából az általános tiszteletnek és nagybecsülésnek örvendő püspököt igen sokan keresték fel levelekkel és táviratokkal a győri és a szombathelyi egyházmegyé területéről.

— **A szenvedő, beteg nőt** a természetes »FERENC JÓZSEF« keserűvíz könnyű, lágy béltisztításhoz segíti Reg. S. br. 15483/35. 1592

— **Fűzőjét, keztüjét, harisnyáját** csakis Fischer J. és Fia cégnél Noviszádon szerezzé be. Ugyanott kötött ruhák, pulloverek olcsón kiárusítatnak.

— **Lazárevics Gyura,** a mesterdalmnok... A noviszádi törvénytörvényesek tegnap délelőtt tárgyalta Makszimovics Szvetiszlav büntetőbíró hármastanácsa Lazárevics Gyura noviszádi mézárósság csendháborítási és hatóság elleni erőszakosságának ügyét. Lazárevics ez év február 20-án éjjel uccai énekesnek képzelte magát, megállt több ablak előtt és szürke kappanhangján káromlásra készítette a békés álmukból felriasztott noviszádi polgárokat. Lazárevics ezenkívül két ismeretlen társával gánost vetett a járókelőknek és általában botránvosan viselkedett. Az ügyeletes rendőrszem rendes magaviseletre szólította fel, majd az őrszobára akarta kísérni őket. Lazárevicsök megámatdák a rendőrt és csak nagynehezen tudták őket lefegyverezni. Két társa kerekét oldott. Kihallgatása során a noviszádi mesterdalmnok beismerésben volt, sőt annyira ment, hogy régebbi bűnét is feltárta. Bevallotta, hogy az egyik kámfából 1937 októberében elloptott egy öltözet ruhát, valamint Sztári Sovén egy keréknárt tulajdonított el. A bíróság a tanuvallomások és perbeszédék elhangzása után bűnösnek nyilvánította Lazárevicsét és négyhavi, valamint 15 napi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

— **Dr. Heedüs József** orvos bőr-és nemibajok szakorvosa rendel 11—1 és 5—8-ig Beogradban, Vuka Karadzicsa 7. A.

— **Kikindán meghalt az utolsó orosz cár bizalmasának lánya és Lenin unokanővére.** Kikindáról jelentik: Kikindán 38 éves korában meghalt Krilov Tatjana orosz emigráns, aki a kivégzett II. Miklós cár egyik legbizalmasabb hívének, Krilov Vladimirevics Dimitrijének volt a lánya. Érdekes, hogy a cári kegyenc lánya közeli rokonságban állott Leninnel, az orosz forradalom vezérével is, amennyiben Lenin unokatestvére volt.

Tánciskola! NEMES
Hotel Szoboda

Ma 8-tól 12-ig

VIZSGA KOSZORUCSKA
Nagy táncverseny
(Fangó és bécsi valcer)

Belépő 5.- din., gardedamok nem fizetnek

— Leütötte felesége vélt udvarlóját egy gyengeelméjű horgosi földműves. Kolonics András fiatal horgosi földműves a múlt ősszel egy ízben megtámadta a feleségét és megakart gyilkolni. Akkor az asszony elmenekült tőle és Kolonics az eset után eltűnt. Három hónapig ismeretlen helyen bolyongott, majd nemrégiben ismét visszatért. Ekkor a hozzátartozói észrevették, hogy elmezavarban szenved. A feleségét ok nélkül azzal gyanúsította, hogy egy idősebb emberrel, Huszár Ignáccal szoros kapcsolatokat tart fenn. Pénteken reggel magához vette a feleségét és kiállt az uccasorokra. Amikor Huszár Ignác arrafelé ment, a feleségével szó nélkül leütötte. Huszár fején báránypáncs volt, amely az ütés súlyát enyhítette és Huszár csak kisebb sérülést szenvedett amelyet amelyet dr. Rennich János községsorvos kötözött be. Kolonicsot letartóztatták és Szubotícára szállították. Kihallgatása alkalmával zavaros válaszokat adott.

— **TELJESEN SZEGÉNYEK!** Ha ügyvédre van szükségük, úgy forduljanak dr. Pavlovics Ozren ügyvédhez, Noviszád, Kolodvorszki prolaz 5 szám alá, aki ezt a munkát ingyenesen végzi.

— Suhancok támadása egy vrbácsi taxisofőr ellen. Gonykó Nikita novivrbácsi emigráns orosz taxisofőr autóját a napokban a Sztáribecse és Szrbobrán közötti országúton nagyobb suhancok csoportja kövele dobálta meg. Gonykó megállította kocsját, felelősségre vonta a támadókat, akik erre fenyegedően körülfogták. Gonykó előrántotta revolverét, de a suhancok kicsavarták kezéből és elvették tőle. A sofőr hazaérkezve jelentést tett a rendőrségen az őt ért támadásról.

— **Vendéglősök!** Hamutálcaik, gyufatartók, izléses és rendkívül olcsó virágvázák, cigarettaelnyomók, igen jutányosan kaphatók. Kérjen ajánlatot. Berger Vilim, metalna radiona, Szubotica, Danicsicev put.

— Elküldték trafikáruért Novivrbáson — és egy pasicevói kocsmában kötött ki. Kleiner János novivrbácsi vegyeskereskedő megkérte az italmérésében időző Bayer Jakab munkanélküli napzámost, menjen el a Reich és Friedmann céghez és hozzon részére dohányárut. Adta neki az igényelt dohányáru jegyzékét, valamint több mint háromszáz dinár készpénzt. Bayer zsebre vágta a pénzt, elutazott Pasicevóra és egy kocsmában elmulatta a pénzt. Amikor az utolsó dinárnak is nyakára hágott, Torzsára gyalogolt, hogy ottlakó bányáját megszeresse az elmulatott összeget. De az maga is szegény ember, így tőle pénzt nem kaphatott. Ott maradt tehát nála, miután hazajönni nem mert. Kleiner Bayer elmaradását jelentette a rendőrségnek, kinyomozták tartózkodási helyét és hazahozták. Miután a boszniai illetőségű Bayernak már többször is meggyült a baja a rendőrséggel, illetőségi helyére toloncolják.

— **A SZINVAKSÁG ÜRÖKLŐDÉSE.** A Medicina Contemporanea (May Vianna cikke) a színvakságnak (tudományos műszóval: daltonizmus) öröklődési törvényszerűségeit tárja elénk, egy ilyen család történetének elemzését. Az ilyen megfigyelések aránylag ritkák. A szerző a szóbanforgó család élő tagjain és az elhunytokról beszerzett értesülések nyomán állapítja meg a rendellenesség öröklődő jellegét. Több nemzedéken át sikerült megtalálni az öröklés géniusának e különös kedvtelését. A rendellenesség sokkal gyakrabban fordul elő a család nőtagjainál. — Ha színvak férfi normális színérzékű nővel köt házasságot, az első kereszteződésből általában normálisnak látszó egészséges egyedek származnak. Ha ez az első nemzedék azonban ugyancsak normális egyénekkel kereszteződik, színvakok születnek. E második nemzedék (amely tehát egészségesnek látszó de a színvakságot recesszív módon, mintegy »baccillusgázda« módjára továbbadó egyedek és egészségesek házasságából származott) fele színvak lehet. A nő utódok azonban ilyenkor még lapangó recesszív módon rejtegetik a daltonizmust: ők maguk nem színvakok, de tovább származtatják a rendellenességet. A harmadik nemzedékben — ha ilyen nő pl. színvak férfivel köt házasságot — a fiutódok fele és a lányok mind színvakok lesznek; az utóbbiaknál azonban csak 50 százalékban nyilvánvaló, a többinél lapangó. A negyedik nemzedék (normális férj és az előbbi harmadik nemzedék nőtagjainak bármelyike) megint csupa színvak férfiből és látszólag normális nőből fog állni. Az ötödik nemzedék (ha férj és feleség daltonizmus hordozói) csupa színvak gyermeket eredményez. — E törvényszerűségeket ritkán sikerül ilyen hosszú skálán át követni, mint ahogy az az idézett közlemény szerzőjének sikerült.

Kétség esetén szorogasson

„NEGRO” BONEBONT

— Minden szakember csak dicsérettel nyilatkozik butorainkról. Gayer Jakab és fiai, butorgyár, Novi Vrbász.

— **Tanoncelhelyezés.** Keresnek Bácska—Bánátba több fiut konyhakertészetbe és haltenyésztéshez. Feltételek: fényképész, hentes, kályhas, bognárnak árva fiut, pék, kovács, harisnyakötő és szijgyártó tanoncnak. Az elhelyezés díjtalan, csak két lev.-lap melléklendő a levélhez. Dr. Vimmer István, Zágreb, Trg Kr. Petra 6.

— **Új templomot építenek a sztárvrbácsi görögkatolikus ruszinok.** A lélekszámban igen megszorodott sztárvrbácsi görögkatolikus egyházközség segítségével, önkéntes adományokból, valamint országos gyűjtés útján mintegy ötszáz ezer dináros költséggel új templomot kíván a mostani parányi temploma helyett felépíteni. Miután az építkezési költségekre már tekintélyes összeget hoztak össze, március 20-án nyilvános árlejtés útján kiadják a nyilvános árlejtés útján kiadják a templomépítkezéssel kapcsolatos összes munkálatokat. Kula községség legutóbb ötezer, Sztárvrbászge legutóbb tízezer dináros segínyt szavazott meg az egyházközségnek templomépítés céljaira.

Minden asszony szebb, ha meglátszik rajta az ápoltság!

ELIDA IDEAL CREME

hamamelis tartalmánál fogva hatásos

SZINHÁZ-FILM

Karády Katalin:

„Amíg személyesen vagy a rádión át nem tehetem, a Reggeli Ujság útján üdvözlöm a jugoszláviai magyarokat”

Interju Post legújabb színésznőjével, aki miatt karpárbaírt volt Petschauer Attila és Egyed Zoltán

— Saját munkatársunktól —

(Budapest, február.) — A pesti színvilág egére új csillag futott fel: Karády Katalin. Az újszínésznő Sommerset Maugham »Az asszony és az ördög« című színpadra átültetett regényében játssza az asszony szerepét, hogy milyen sikerrel, azt a lapok színházi rovatából ítéltük meg a legjobban — ha nem láttuk már személyesen. Karády Katalin »kiugrása« annál is inkább szenzáció, mert nem előre beharangozott tehetség, hanem máról holnapra hódította meg Budapestet, a közönséget, kritikusokat és színészeket egyaránt. A ragyogó jövő előtt álló színésznő feltűnésének első napjaiban viharok dúltak. Voltak, akik valami oknál vagy saját érdekükkel fogva nagyon ellene voltak, mások (az izlések minden téren különbözők) egyszerűen kijelentették, hogy nem olyan nagy tehetség, mint amilyennek mondják. Így nyilatkozott például Petschauer Attila hírneves vívóbajnok is. Ezt a kijelentést viszont Egyed Zoltán, a kiváló kritikus élesen bírálta és a vitának az lett a vége, hogy Egyed Zoltán és a volt vívóbajnok a közöttük fennálló kérdés megoldását rábízták a kardra.

Két óráig tartott a párbaí, vér nem folyt, az ellenfelek kibékültek és Petschauer ma már másként nyilatkozik Karády művésznőről: azóta többször látta és beismerte tévedését.

A Révay-uccai színházba előadás előtt tértünk be. Az asszonyt és az ördögöt együtt találjuk, az ördög, Greguss Zoltán, nagyon kedves az »Asszonyhoz«, akinek pedig mindenféleképp szeretné a nyakát törni a darabban. Az együttes hiánytalan. Itt van Báthy Lajos, aki meghal az asszony-

ért és Somló István is, aki végül megmenti az asszonyt. Üdvözljük a »családi kört«, mire Karády Katalin örömmel adja első választát:

— Boldog vagyok, hogy a szeretetükbe fogadtak, — mondja és csillogó szemekkel te-

Szeretettel üdvözlöm a jugoszláviai magyarokat Karády Katalin

kint kollégáira. — Félttem, hogy majd intrikák lesznek és egyéb rossz, amiről annyit suttognak azok, akik nem ismerik a színészeket. Senki részéről semmi rossz nem ért eddig! Örülök, hogy megszerettek és ezért minden este jóval az előadás megkezdése előtt bejövök ide, hogy elbeszélgessek velük.

— Irja meg, kérem — mondja Báthy —, hogy Karády művésznő a leglelküsimertesebb valamenyünk közül, mert már három

órával az előadás kezdete előtt benn ül az öltözőben...

— Ha nem mondsz igazat, megver a Jóistenke! — mondja tréfás komolysággal az új kedvenc. — Igaz, hogy korábban jövök be, mint mások, de csak azért, mert szeretem a színházat

és így is a hálámat kívánom nyilvánítani neki, amiért ide juthattam, ahova legmerészebb álmaimban sem mertem gondolni.

— Hogyan indult karrierje?
— Magam sem tudom. Férjemmel társasági életet éltünk, mindig szerettem szavalni és voltak kis sikereim, de csak udvarias bókornak tulajdonítottam. Mikor már nagyon unszoltak, hogy kísérjek meg színészni; jelentkeztem Cs. Aczél Ilonánál és héthavi tanulás után szerződést kaptam a Vigszínházról »Az asszony és az ördög« asszonyának eljátszására. Ugy mondják, sikerem van...

— De még milyen! — jelenti ki velünk együtt Greguss, — emellett élvezet vele játszani. Megkérdezzük: Hogyan érezte magát első fellépése alkalmával és mik a további tervei?

— Bizonyára hihetetlenül hangzik, de nem volt csöppnyi lámpalázam sem. Mindent természetesen vettem, azért... amikor vége volt az előadásnak, a »nagy Estének«, olyan fáradtnak éreztem magam, mint azelőtt soha.

A házasságom után, hála Istennek. Ma már nyugodtan játszom, nagyon-nagyon bízom a kollégáimban, akik átsegítettek az első nehézségeken és mint ígérik, a jövőben is kedvesek lesznek hozzám. A filmmel kapcsolatban tárgyalásokat folytatok — válaszol második kérdésünkre, — természetesen csak magyar filmekről lehet szó, mert annyira megszerettem Budapestet, annyira a szívemhez nőtt már Magyarország, hogy nem tudnék megenni nélküle, még az olyan jó szerződés sem öli ezeket ki belőlem, mint amilyennel az egyik külföldi gyár kísért. A rádióban bizonyára hamarosan szóhoz jutok és ennek főként azért örülök, hogy szólhassak azokhoz, akikhez személyesen el nem mehetek. Addig is, amíg személyesen vagy az ételen át nem tehetem, kérem, üdvözlje nevemben a Reggeli Ujság utján a jugszláviai kedves magyar testvéreket.

A kérdésnek elég tétetett.

Bihari Sándor

Móka-est Szomborban. A szombori Magyar Iparosdalárda jól sikerült Móka-estét rendezett a Polgári Kaszinó nagytermében. A kitűnő műsort, amelyet az Iparos Dalárda legtehetségesebb tagjai adtak elő, reggelig tartó tánc követte.

A noviszádi »Elcsérült ember« előadásai. Ismeretes, hogy a noviszádi Katolikus Kör műkedvelői Noviszádon több ízben hatalmas sikerrel adták elő az Elcsérült ember című drámát. Az előadást közkívánatra megismétlik a Katolikus Otthonban. A Beltéri Katolikus Kör műkedvelői vidékről is több meghívást kaptak a darab előadására. Így a noviszádi műkedvelők március 25-én Topolán, április első felében pedig Novivrbáson adják elő az Elcsérült embert.

Kis kulturest Padejon. A szavalás és egyéni daléneklés komoly nevelő munkát igényel egyesüleink vezetőitől. Megértetni a művészi irások valódi lényegét és azt visszaadni az előadásban, népművelődésünk legkomolyabb feladatai közé tartozik. Alapja ez műkedvelői munkásságunk magasabb színvonalának, de alapja irodalmunk szélesebbkörű közönség sikerének is. És még ezek mellett az előadók társaságbeli értékét is emeli. Ez a felismerés egyik alaposan megszervezett ága a Padéji Polgári és Gazdakör népművelői munkájának. A műsoron levő felolvasás mellett a szavaló és éneklő képesség fejlesztését célzó számok bővítik minden kulturest műsorát és ez minden egyes alkalommal a hallgatók nagy számát vonza az előadásra, hiszen a műsor változatossága, szépsége és a benne rejlő nagy művészi és nevelői értékek a legszebb tanulságot és szórakozást ajándékozzák a hallgatóknak. A Gazdakör felolvasó estjén így lesznek valódi kulturestestekké és érdemes és szükséges is feljegyezni ezeket az előadásokat. Február 11-én Nagy Zsuzsika szavalta a Petőfi »Álmaim« c. versét. Árpádfi Mariska a »Kéklő Balaton« c. műdalt énekelte Ágoston András tanítójelölt hegedű, Árpádfi Rózsika harmonika és Móra Ferenc harmónium kíséretével. »A magyar asszony hivatása« címen a Reggeli Ujság Közművelődési előadássorozatából Haib János ny. tanító olvasott fel. Tréfás jelenetet Bóka Lajos adott elő, a »Száz szál gyertya« c. Fráter nótát pedig ifj. Bóka György énekelte. Február 16-án Fehér Piri szavalta Petőfitől »A három fiu« c. verset. Két ma-

gyar dalt Árpádfi Mariska énekelte. Cziráky Imre »A magyar nótafa« c. művét Keszég József tanító olvasta fel. »A strang« címen ifj. Bóka György mondott el egy tréfát, míg Pechó János a János vitézből énekelte. Az előadók mind komoly és értékes munkát végeztek.

Kulturest Doroszlóvón. A Magyar Székház nagytermében nagyszabású kulturest volt. Bencsik Jánosné a »Kétféle tértítés« című novellát olvasta fel, »Az egék hirdetik« címen a csillagos égről Bencsik János tartott népies nyelven tudományos előadást, Csernicek Imre a Gyümölcsfák téli kezeléséről tartott szakszerű oktatást, majd dr. Vilhelm Árpád a spanyol nátháról és védekezéséről tartott igen érdekes előadása aratott nagy sikert, utána ifj. Babos János az Iszákosság borzalmáról olvasott fel példákat, s végül Bencsik kántor Cziráky »Mihály bácsi« leveleiből olvasott fel általános derűtség közepette. A legközelebbi kulturest március hó 2-án lesz.

Szrbobráni bál hírek. Farsang keddjén a szrbobráni Polgári Olvasókör kitűnően sikerült Magyar bálát rendezett. A szebbnél-szebb magyar népviseletbe öltözött közönség pompás hangulatban, jó zene mellett a kora reggeli órákig »bucszott« a farsangtól. A bálon szépségversenyt is rendeztek, amelyen a legszebb szrbobráni magyar lánynak Bálics Mariskát kiáltották ki. A szépségkirálynő az Olvasókortól gyönyörű ruhát kapott ajándékba — A szrbobráni Sport Klub vasárnap, február 26-án este 8 órai kezdettel az Ipartestület helyiségében nagyszabású mulatságot rendez. A mulatság iránt nagy érdeklődés mutatkozik.

Villannyal vasalni kincs, fejfájásod soha sincs!

Műkedvelőelőadás Krestelovácon. Nagy ünnepe volt február hó 19-én a krestelováci—Daruvárjárasi és környékbeli magyaroknak. Husz év után rendezték első színelőadásukat a volt Juliániskola üresen álló tantermében felállított és gyönyörűen feldíszített színpadán. Az est várakozáson felül sikerült. A főérdem Legeda Imrét, a Kisgazdakör volt elnökét illeti, aki fáradságot nem kimélve tanította be a műkedvelőgárda szereplőit. Előadták Zilahy Lajos »Házasságszédelgő« és »Birtokpolitika« című egyfelvonásos darabjait. Szereplők voltak: Nyári Gyula és Gyuláné, Patkó Ferenc és Ferencné, Szalai Ferenc és Ferencné, Szlavik Imre, Molnár Péter, Szalai András, Szalai József, Varró András, Kovács József, Nyári Rózsika, Nestinger Annus, Aracsi Annuska, Nyári Annus és Legeda Ferike. Az összes szereplők jól megállták helyüket, a darab előadásában fennakadás nem fordult elő. Az érdeklődés oly nagy volt a Krestelovác körül fekvő magyar községek részéről is, hogy a darabokat kétszer kellett lejátszani. Ugy a délutáni, mint az esti előadásban a nagy tanterem zsufolásig megtelt. A szünetben Varga Ferenc cigányzenekara szórakoztatta a közönséget szebbnél-szebb magyar darabokkal. Az előadás befejezése után Legeda Imre rendező intézett buzdító beszédet a szereplőkhöz és az előadásban megjelent magyar közönséghez. A szereplőket további munkára serkentette, a közönséget pedig kérte, hogy a jövőben is hasonlóképpen látogassa a támogatassa a magyar színelőadásokat. Legeda Imre hatásos beszéde után a szereplők és a közönség átvonultak Nyári György vendéglőjébe, ahol reggelig tartó táncmulatsággal fejezték be első háborúutáni színelőadásukat. (—r—n.)

Megugrattak Hortobágyon a karámból egy csikót

Lassan, bánatosan

Vajda József verse

ÉNEK. Meg-ug-rat-tak Hor-to-bá-gyon a ka-rám-ból

ZONGORA.

egy csi-kót. El-lopták a sze-re-lő-met, azt se tudom, hogy ki volt. És tennem a csi-kó-mat,

sze-re-lő a mot-el-top-ták, De a bú-mat, bá-na-to-mat Mind-ször-re itt ha-gy-ták.

Meg-ug-rat-tak Hor-to-bá-gyon a ka-rám-ból egy csi-kót. egy csi-kót.

Butor Károly tánciskolájában
MA, VASÁRNAP
Rózsaszínkalifó est
Táncverseny. Tangó és keringő
A győztes párok értékes díjat kapnak.
Belépődíj 5.- dinár. Garde nem fizet.

A Malachiás-féle jóvendölések szerint

„angyali pásztor“ lesz XI. Pius utóda és már csak 7 pápát választanak a világ végéig

XI. Pius pápa halálakor, mint minden vatikáni trónváltáskor, ismét fokozott érdeklődés fordult a Malachiás-féle jóvendölések felé. Ezek a jóvendölések — mint széles körökben ismeretes — a II. Coelestin pápától (1143—44) sorra kerülő 112 pápát olyan jelszóval jósolják meg, amely többé-kevésbé találóan jellemzi az illető pápa uralkodását, esetleg a nevét, címerét, születési helyét, családi körülményeit vagy azokat a fontosabb eseményeket, amelyek az ő uralkodása alatt lejátszódnak.

KI VOLT MALACHIÁS?

Szent Malachiás 1094-ben született az írországi Armagh városka közelében, bencés szerzetesnek ment, előbb apát, majd 1130-ban connerethi püspök, végül armaghi érsek lett. Ezt a javadalmát 1137-ben, az írországi zavarok miatt, felcserélte a down-i püspökséggel s mint ilyen utazott Rómába 1139-ben II. Innocent pápához. 1148-ban Franciaországba ment az ott tartózkodó III. Jenő pápa meglátogatására, de utközben megbetegedett és Clairvauxban, a Szent Bernát-kolostorban 54 éves korában meghalt. Negyvenhárom évvel később szentté avatták, ünnepét az Egyház november 3-án üli. Clairvaux-i Szent Bernát, aki Malachiás életrajzát megírta, megemlíti, hogy

csodatevő és jóstehetsége volt.

Malachiás római tartózkodása alatt jóvendőlte meg a világ végéig még hátralevő pápák sorrendjét a már említett jelszavakkal. Ezeket a jóvendöléseket egy másik bencésrendi szerzetes, Wion Arnold hozta nyilvánosságra 1595-ben Velencében „Lignum vitae“ (Az élet fája) című könyvében.

A Malachiás-féle jóvendöléseknek egész irodalma van, számos pap, szerzetes és civil tudós szól hozzá ehhez a kérdéshez pro és contra.

NÉHÁNY TALÁLÓ JÖVENDŐLÉS

Lássunk néhány érdekesebb jóvendölést a 112 közül.

II. Coelestin (1143—44). Jóslat: Ex castro Tiberis. A pápa neve Quido de Castello volt, született Typhernumban, a Tiberis mellett.

III. Kelemen (1187—91). Jóslat: De schola exiet (Iskolából jön). A pápa a Scholari-nemzetségből származott és egy római iskola-épületben született.

XXII. János (1316—34). Jóslat: De sutore Osseo (Ossa vargájától). A pápa családi neve Ossa Jakab, atyja pedig varga volt Aquitániában.

VI. Pius (1775—99). Jóslat: Peregrinus Apostolus (Az apostoli zarándok). A pápa 1782-ben Bécsbe ment, hogy II. Józsefet egyházellenes rendeleteinek visszavonására bírja, ami egészen szokatlan eljárás a pápaság történetében. 1792-ben pedig a franciák foglyul ejtették és magukkal vitték Franciaországba, ahol meg is halt. Ez a pápa tehát valóban »apostoli vándor« volt.

IX. Pius (1846—79). Jóslat: Crux de cruce (Kereszt a kereszttől). A pápa valamennyi elődje és utóda közül a legnagyobb keresztet hor-

dozta, mert az ő idejében fosztotta meg a pápaságot világi uralmától az a Savoyai-ház, amelynek címerében kereszt van. Tehát keresztből kapta a keresztet.

A LEGUJABBKORI JÓSLATOK

XIII. Leó (1878—1903). Jóslat: Lumen in coelo (Fény az égen). A pápa Szent Péter valamennyi utóda közül egyike volt a legnagyobb láng elméknek, fény az égen, illetve az Egyházban (mert a Mennyegek országa Krisztus szerint is sok helyen az Egyházat jelenti).

X. Pius (1903—14). Jóslat: Ignis ardens (Lobogó tűz). A pápa halála előtt tört ki a világháború, tehát Európa s az egész világ valóban lángban, tűzben lobogott.

XV. Benedek (1914—1922). Jóslat: Religio depopulata (Vallás népek nélkül). A világháborút követő zavaros, kommunista időben a vallás önmagában, népek nélkül és a népek vallás nélkül voltak.

XI. Pius (1922—39). Jóslat: Fides intrepida (Rendületlen hit). Ez a jóslat mindennél jobban beteljesedett a most elhunyt nagy pápában, aki sohasem csüggedve, rendületlen hittel szállt sikra a hitetlenség és a divatos vallásellenes eszmék ellen.

MI KÖVETKEZIK?

A fenti példák mindenesetre gondolkozóba ejtik az embert s nem indokolatlan az a feltevés, hogy a még hátralevő jóslatok ugyanúgy beteljesedhetnek, ahogy az eddigiek beváltak.

XI. Pius utóda Szent Malachiás szerint »Pastor angelicus« (angyali pásztor), tehát jósgától, szentségtől és békeszeretettől áthatott pápa lesz.

(A konklávé tagjai persze ismerik ezt a jóvendölést, de nem úgy fognak szavazni, hogy a jóvendölés beteljesedjék, legfeljebb a jóvendőfog majd utólag beteljesedni azért, mert így és nem másképp szavaztak.)

Az angyali pásztor után még 6 pápa következik.

Az utolsó, Malachiás szerint: Petrus Romanus, római Péter. Amiben az a feltűnő, hogy a hagyomány szerint Szent Péter nevét egyetlen pápa sem veszi fel s ha az utolsó mégis Péter lesz, talán csak a sorsközösséget akarja vele feltűntetni a jóvendölés. Talán őt is ugyanúgy keresztire feszítik, mint Péter apostolt.

A VILÁG VÉGE

Mert a jóvendölések szerint ez a római Péter lesz az utolsó pápa s miután Krisztus ígérete szerint az Egyház állni fog a világ végéig, a jóvendölés azt mondja, hogy a világ vége már közeledik. Hét pápa összesen kb. 50—60 évig uralkodik, tehát már igazán nem lehet messze a világ vége, amely több más próféta, pl. Labrei Szent Benedek szerint is határozottan a XX. században következik be.

Aki a bibliában jártas, több olyan jelt tud felfedezni napjainkban (a zsidó állam megalapítása, a hatóságilag támogatott hitetlenség — Antikrisztus — fellépése, világháború, földrengések stb.), amelyek a jöven-

dölések szerint megelőzik a világ végét. Hogy ne menjünk nagyon messzire: Chamberlain angol miniszterelnök éppen keddi beszédében jóslta be

az európai civilizáció összeomlását...

Az Egyház sosem foglalt állást a Malachiás-féle jóvendölések mellett

vagy ellen, bár a legtöbb erről szóló könyv az illetékes egyházi hatóság jóváhagyásával jelent meg.

Qui vivra, verra... Most még nem lehet eldönteni ezt a kérdést, de akik utánunk jönnek, megérik majd a Malachiás-féle jóvendölések legfontosabbikának beteljesülését vagy csődjét.

Blazsek Ferenc

KÖZGAZDASÁG

A noviszádi Villamossági R. T. díjazásos pályázata

A noviszádi Villamossági RT igen érdekes díjazásos pályázatot hirdet. Ebben az évben 16 széria villamosjegyet bocsájtanak forgalomba. Az új villamosjegyek hátlapján propagandafelirások lesznek. Az első szériát már kibocsájtották, a hátlapján a következő felírás olvasható:

»Villamos vasalóval a legjobban vasalsz, Gyorsan, könnyen és fejfájás nélkül!« (Električnim glačalom peglaš najbolje, i brzo, i lako i bez glavobolje.)

A 16 reklámszöveg kezdőbetűi jól összerakva egy rejtvény megfejtését adják, olyan rövid mondatot, amely a haladott háziasszony tevékenységét jelenti. A rejtvény megfejtői szép jutalomban részesülnek. (Az első díj komplett villany-konyha berendezés és értékes más ajándékok.) A rejtvény meg-

oldási eljárása a következő: A villamosjegyeket össze kell gyűjteni és egy komplett szériát iv papírra ragasztani, úgyhogy a kezdő szavak a keresett mondatot adják. Az így elkészített iv papírost zárt borítékban el kell juttatni a villanytelepi központhoz legkésőbb ez év december 20-ig.

A díjkiosztás alkalmával a villanyközpont az év végén külön műsoros mulatságot rendez, mely a villanyközpont elkészítése szerint társadalmi esemény lesz. Ez a rejtvény bizonyára rendkívül érdekes lesz különösen a villamoson utazó iskolai ifjuság részére.

Amint ebből is látszik, a noviszádi Villamossági RT meg van győződve arról, hogy a villanyok háztartásban való felhasználásának propagandájával hasznos és jó dolgot népszerűsít. Kétségtelen, hogy ez a propaganda sikeres lesz, ezért sem fáradságot, sem pénzt nem sajnál.

Kíváncsiak vagyunk, milyen lesz az eredmény.

□ A visszatért Felvidék külön csoportja a Budapesti Nemzetközi Vásáron. Budapestről jelentik: A Felvidék újra bekapcsolódását az anyaország gazdasági életébe hatásosan fogja demonstrálni a felvidéki iparvállalatok, háziipar és népművészet részvétele az 1939. évi Budapesti Nemzetközi Vásáron. Stilszerű külön pavillonban kerülnek a Felvidék termékei bemutatásra. A kiállítást érdekes és gazdag idegenforgalmi propaganda-anyag fogja kiegészíteni.

□ Horgosi paprika, horgosi Biszer. A határmenti Horgos községnek eddig legnagyobb nevezetessége paprikája volt. A horgosi paprika jó híre már a határokon túlra is átterjedt és távoli országok piacain is értékes és nemes árucikk a horgosi paprika. Nemrég új árucikk indult el Horgosról olyan lendülettel és sikerrel, hogy ha fejlődése meg nem törik, rövidesen talán felveszi a versenyt a horgosi paprika jó hírével. A horgosi Biszer, vagy magyarosabban »Pezsgő-bor« az új találmány, amely a pompás horgosi borokból készült különleges eljárással. A horgosi Biszer különleges termelt és szüretelt szőlőből készült, ize pompás édeskés, az itál pezseg. Az új horgosi nevezetességet Vass Jenő pincészete készíti, már eddig is kitűnő sikerrel.

„Bojana“

KOZMETIKAI INTÉZET

Kraljevica Gyorgya u. 23 (a Lloydal szemben) Biztos sikerrel szépit és a legújabb kozmetikai szerekkel eltünteti az arcbőr hátrányosságait

□ Ujabb nagyarányú külföldi jelentkezések a Budapesti Nemzetközi Vásárra, Olaszország és Dél-amerika részvétele. Olaszország hivatalosan bejelentette, hogy nagyszabású nemzeti pavillont fog felállítani az 1939. április 28. és május 8. között tartandó Budapesti Nemzetközi Vásáron. A pavillonban az olasz ipar legkiválóbb termékei, valamint a gyarmatok mezőgazdasági cikkei és nyersanyagai kerülnek bemutatásra. Ugyancsak bejelentette részvételi szándékát Argentina, Chile és Uruguay, amelyek egy közös dél-amerikai propagandakiállítást terveznek. Az erre vonatkozó tárgyalások még folyamatban vannak.

□ 25—60% utazási kedvezmény a Budapesti Nemzetközi Vásárra. A Budapesti Nemzetközi Vásár vezetőségének sikerült ez évben is nagyarányú utazási kedvezményeket biztosítani a vásárigazolvánnyal bíró látogatók számára. A kedvezmény Magyarországon úgy az oda-, mint a visszautazásnál 50%, a többi európai államban 25—60%. A vásár 1939. április 28-tól május 8-ig tart.

Mai sport-tükör

FEBRUÁR
26
VASÁRNAP

VÁLOGATOTT MÉRKÖZÉSEK

Berlin: Németország—Jugoszlávia
Rotterdam: Hollandia—Magyarország

Zágreb: Zágreb—Szplit városközi

NOVISZÁD

Karagyorgye-pálya: Vojvodina—NAK barátságos mérkőzés, előtte Vojvodina—NAK ifjúsági.

NAK-pálya: Délelőtt 10 órakor NAK B)—Rapid edzőmérkőzés

Petrovaradin: Zrinyszki—NFK a Livnicsár serlegért

SERLEGMÉRKÖZÉSEK

Szubotica: Bohémia—SzMTC döntő, előtte Szloga—Radnicski a III. helyért.

BARÁTSÁGOS MÉRKÖZÉSEK

Szubotica: ZsAK—zagrebi Zseleznicár és SzAND—osizjeki Szlávia

Szombor: ZsAK—Apatin SK
Szentá: ZsAK—szuboticai Bácska

a SzAK-pályán és Jugoszlóvén—borovói Bata SK a Jugoszlóvén-pályán

Petrovgrad: Obilics—beográdi El. Centrala

Zemun: SK Zemun—beográdi Jugoszlávia

Sabác: Mácsva—BSK
Novivrbász: Dulcisz—ingyjái Zs. S. K.

Palánka: Szloga-petrováci Szlovácski.

Mitrovica: Gragyanszki—beográdi Trgovacski.

Berlinben: NÉMETORSZÁG—JUGOSZLÁVIA

Németország: Klodt — Janes, Streitle — Kupfer, Tibulszki, Kitzinger — Bialas, Stroh, Gauchel, Hahnemann, Uiban.

Jugoszlávia: Glazer — Hügl, Dubac — Lechner, Szevovics, Kokotovic — Siposs, Vujadinovic, Wölfl Petrovics, Perlics.

Játékvezető: Baert (belga).
A mérkőzés II. félidejét a beográdi rádió közvetíti.

Rotterdamban: HOLLANDIA—MAGYARORSZÁG

Hollandia: Van Male — Blomvliet, Caldenhove — Stam, Anderiesen, Schubert — Draeger, Van der Veen, Vente, Smit, De Harder.

Magyarország: Szabó — Korányi Biró — Lázár, Turay, Dudás — Béky, Cseh, Sárosi dr., Zsengeller, Gyetvay.

A mérkőzés II. félidejéről Budapest I. helyszíni közvetítést ad.

A 126 ÉVES AGGASTYÁN HUSZONKÉTÉSZER NŐSÜLT

Ezen fog elbukni ez az öreg pofa, Mert tudvalevő, hogy huszonkettő tropa.

SANYARU VENDEL

Ma délután a Karagyorgye-pályán: Vojvodina-NAK barátságos mérkőzés

A noviszádi alszövetség téli serlegturnájának egyik legnagyobb meglepetése született január 18 án, amikor a NAK tartalékos — vagy mondjuk: megfiatalított — csapata 2:0 arányban legyőzte a Vojvodinát. Ez a mérkőzés, amelyre biztos győzelmi esélyekkel állt ki a Vojvodina, megint azt igazolta, hogy két legnépszerűbb csapatunk versengésében tartósan egyik sem tud a másik fölé kerekedni s nem egyszer a határozottan jobb csapat szenved vereséget.

Ez az örökös bizonytalanság adja meg a varázsát a mai mérkőzésnek is, amelyen a Vojvodina revánsot szeretne venni, a NAK pedig megakarná ismételni multkorai bravurját. Az erőviszonyokat tekintve megint a Vojvodina esélyes bár vasárnap a BASZK, illetve a Zemun SC ellen mindkét csapat olyan győzelmeket ért el, hogy egyiknek sincs oka az elbizakodottságra.

A közönség és a sport érdekében kívánjuk, hogy a két csapat, miután barátságos mérkőzésről van szó, valóban barátságos és lehetőleg szép küzdelmet vívjon egymással, a győzelmet pedig zerezze meg a jobbik vagy szerencsésebbik.

A mérkőzés délután 3 órakor kezdődik a Karagyorgye-pályán, előtte a két egyesület ifjúsági csapatai játszanak. A berlini német—jugoszláv mérkőzés II. félidejének rádióközvetítését a Karagyorgye pályán hangszórókon továbbítják.

A két csapat valószínű összeállítása:
Vojvodina: Platz — Majtány I., Popescu — Németh, Bozsics Szurlics — Szretkyov, Mateovics, Schossberger, Ognyanov Welker.
NAK: Sovén — Lányi, Magyarai — Matheisz, Thurzó, Fehér — Lerch II. Csillag), Maták, Willner, Karaba, Bartha.

KUGLI HIREK

A NOVISZÁDI HERAKLESZ SERLEGTORNÁJA

A noviszádi Heraklesz fennállásának 6. évfordulója alkalmából nagyszabású serlegturnát rendez a Bauer-pályán március 5—19 között a következő feltételekkel:

1. A serlegturnán résztvehet minden meghívott egyesület, ha lefizette a nevezési díjat (csapatonként 80 dinár, egy egyesület 2 csapatára 140 dinár) Fehér István kereskedő Noviszád, Poenkareova 21 címre. Nevezési határidő március 4. esti 8 óra.

2. A helybeli egyesületek március 5—13 között dobnak, az utolsó nap március 19-e a vidéki csapatok számára marad. Kívánatos hogy nevezésekor minden egyesület jelentsse be, mely napon szeretne dobni.

3. A sorsolás amelyen minden érdekelteket egyesület képviselheti magát március 4-én este 8 órakor lesz a Bauer-vendéglőben.

4. A befizetett nevezési díj vissza nem kérhető a bíróilletéket a csapatok fizetik.

Versenyszabályok: 1. A serlegturnát a JKSz szabályai szerint bonvontják le hatos csapatokkal, 6 szettben 9 fura, 2. Minden csapat magában dob ellenfél nélkül s legnagyobb eredményt elérő csapat a győztes. Döntetlen esetén sorsolás állapítja meg a sorrendet. 3. Óvást csak 50 dinár óvási díj lefizetése után lehet emelni.
A győztes csapatok közt 8 szép ezüstserleget osztanak ki, köztük a Reggeli Ujság serlegét is.

Értesülésünk szerint a rendezőséghez már eddig is nagyszámú nevezés érkezett, köztük a legjobb beográdi és szuboticaai egyesületektől.

A noviszádi alszövetség ma délután 3 órakor tartja meg az évi rendes tisztújító közgyűlést a Bauer-vendéglőben levő hivatalos helyiségben. Az alszövetség vezetősége azt az újítást honosította meg, hogy a közgyűlésen nemcsak a megbízottak, hanem valamennyi játékos is résztvehet, mint hallgató, hogy figyelemmel kísérhesse az alszövetség munkáját. Az alszövetség elnöke éppen ezért kéri is az összes játékosokat, hogy a közgyűlésen minél nagyobb számban jelenjenek meg.

A noviszádi Krómer KK ma délelőtt 10 órai kezdettel a Kott-vendéglőben (Tolsztoj ucca) tartja meg az évi rendes közgyűlést.

Noviszád: Keramit—Napred 193: 145, barátságos.

A noviszádi Keramit a Kott-pályán (Tolsztoj-ucca) nagyszabású díjversenyt rendez március 5. és 12-én reggel 8 órától egész napon át. A díjak közt van egy új kerékpár, hatszemélyes evőkészlet, ma'olika ivőkészlet, kávékészlet, befőttes készlet, cigarettatárca, hamutálca stb. Befejezni a versenyt színhelyén lehet, egy széria ára férfiaknak 3, nőknek 2 dinár.

Nagy az érdeklődés a sztárbecsei Zanatlja Kugliklub serlegmérkőzéseiről. A sztárbecsei Zanatlja Kugliklub nagyszabású serlegmérkőzéseket rendez a Harth-féle vendéglőben lévő pályáján. A versenyre eddig több mint 50 egyesület nevezett be. A helybeli és környékbeli csapatokon kívül a versenyen résztvesznek beográdi, noviszádi, szombori, szuboticaai, petrovgrádi és rumai csapatok is.

A novivrbázi Dulcisz egyéni bajnokágáért kürt díjversenyt a következő eredménytel végződött: 1. Ruzman, 2. Kohler, 3. Klerner. A verseny két favoritja: Oláh és Lánárd nagy meglepetésre gyengén szerepelt.

A noviszádi Sofőrök összes játékosait kérem, hogy holnap (hétfőn) este 8 órára jelenjenek meg a Zseleznicár-pályán. — A kapitány.

Rövid sporthírek

A NAK asztali tenisz-csapata ma Sztárbecsén az ottani Keresztesek ellen a következő összeállításban játszik: Csorba János, Likács Béla és Németh László.

Sportfiúk — sportlányok vasárnapesti szórakozása Nemes tánciskola a Szlobodában.

A Középeurópa Kupa március 5. 6-i közgyűlése, a magyar szövetség kérésére nem Prágában, hanem semleges városban Zürichben lesz. A KK elnökségben most Csehszlovákia a soros elnök tehát alighanem dr. Pelikán, főtitkár Valousek lesz.

A Fereneváros ma a visszacsatolt Komáromban barátságos mérkőzést játszik a következő összeállításban: Fálinskás — Tátrai, Szoyka — Polgár, Sárosi III Pósa — Táncos, Kiss, Jakab Toldi Kemény.

Az idei műkorcsolyázó versenyek alapján a nemzetek helyezési sorrendje a következő: 1. Németország, 2. Anglia 3. Magyarország, 4. USA, 5. Svájc, 6. Lengyelország, 7. Csehszlovákia, 8. Svédország. A gyorskorcsolyázásban Norvégia vezet Lett ország, Finnország és Svédország előtt.

A csantaviri Sakk-klub hírei. A csantaviri Sakk klub a közelmúltban díszelnökké választotta Csirics Szevén minisztert, aki az országos sakk szövetségnek is elnöke. A megválasztott díszelnök-miniszterrel most értesítés jött amelyben közli, hogy a csantaviri Sakk-klub felajánlotta díszelnökségét elfogadja — A Sakk-klub február 26-tól, vasárnaptól kezdve háziversenyt rendez, a versenyen dől el, hogy ki Csantavir legjobb sakkozója.

A noviszádi Sport alább felsorolt játékosai ma délután 2 órára jelenjenek meg a pályánkon: Domonkos, Puskás, Somogyi I. Sztriber II, Németh Csásics Gnya, Buiák, Sztriber I. Apró, Batori, Tokodi, Somogyi II, Lőrinc, Mária és Puskás II. A vezetőség.

Hivatalos NAK-közlemények. Csapatösszeállítások mára: Első csapat: Sovén, Lányi, Magyarai, Haasz, Thurzó Fehér, Lerch II., Maták, Willner, Karaba, Bartha és Csillag. Jelentkezés háromnegyed 3 órakor a NAK-pályán Lucianovic intézőnél. — A D) csapat: Kiss, Kurunczy, Bobák Sánta, Saró, Kotrba, Frank, Verbanec Fábán, Tomcsányi, Kovács és Schneider. Jelentkezés fél 10 órakor a NAK-pályán Siket urnál. — Ifjúsági csapat: Lukács, Haidu, Borcs, Matheisz, Vinai, Lakatos, Németh II., Tickmayer, Herdi, Pázmány, Pávics, Gombó, Schmidt és Mólus. Jelentkezés félkettőkor a NAK-pályán Antel urnál. — Pénztárosok és rendezők: Hauswirth, Werner, Wagner, Kuhl, Sukics, Götzel, Klampfer és Himmelsbach. A felsoroltakat kérjük, hogy félkettőkor jelenjenek meg a Karagyorgye-pályán. — A vezetőség.

Birközverseny Szubotican. A szuboticaai Hakoah sportegyesület birközszakosztálya kedden, február 28-án délután nagyszabású birközversenyt rendez Szubotica város bajnokságáért. A versenyen előreláthatólag az ország legjobb versenyzői indulnak. A küzdelmek iránt élénk érdeklődés nyilvánul meg Szubotican.

Itt van a fél, léggel, hóval és sok egyéb nem éppen jóval
Valószággal áldás **növényharmat** a legjobb házi fluid illenkor a közhírmert. Minden csöppje aranyat ér. 3 csöppje elég a homlok, a halántékok, a vástagok vagy lábunk egy részének bedörzsölésére. — 3 csöppje egy pohár vízben elkeverve apólia a foltokat, fertőtleníti a szá ureget és a torkot. Tenyeren 3 csöppje balzsamos illatamélven bel képe ve tisztítja az orrot és a gégét. 3 csöppje kockacukorral vagy vízzel véve hamar jó közérzettel biztosít.
Készíti a 100 esztendő GEBAUER-patika — Bač
Egy eredeti üveg ára 12 dinár. Kapható gyógyszárakban s minden jobb kereskedésben

FONTOS ORVOSI TANÁCSOK

betegek és egészségesek számára

Őszinte tanácsok cukor- betegek részére

(21)

A lelki izgalom bizonyos mértékig befolyásolja a cukorbetegséget, ezért kissé tulbecsülik. A diétahibákat nem lehet az idegesség rovására írni. Mindenesetre javára szolgál, ha szabadságát kellemes, nyugalmas fürdőhelyen tölti, különösen, ha ez megfelelő diétáskozttal látja el vendégeit. A cukorbetegnek híres fürdőhelyei jótáhatásukat főként a pihenésnek és a jó diétás koztnak köszönhetik.

Végül még arra figyelmeztetem, hogy ha bármilyen szokatlan betegség tünetet észlel, forduljon rögtön orvosához, de egyúttal meg is nyugtatom, az insulin felfedezése óta minden komplikáció, vagy betegség tünet a cukorbetegnél is csak annyi jelenség, mint bárki másnál.

Idénylételek.

A cukorbetegkoszt változatos összeállításáról óhajtok gondoskodni az egyes élelmiszerek és egy-egy hét ételapjának idényszerű felsorolásával. Az ételapokon az adagok nagysága a koszt kiegészítő: a bor, fekete kávé, sajt, továbbá a szénhidrát-tartalmú élelmiszerek és ételek nem szerepelnek. Mindezek az orvostól kapott egyéni előírás szerint beilleszthetők a közölt és ugyyszólván szénhidrátmentes ételapokba.

Az ételapokon szereplő husok és főzelékek készítményét, amennyiben a rendes főzéstől eltérő, a »Szénhidrátmentes alapkoszt« c. fejezetben irtam le.

A téli hónapok ételapja.

Az ilyetemes husok évadja: marha sertés, liba, kacsa, pulyka, káppan tyúk. Halak: vadhusok, különösen: nyul falcán fogoly, őz. Csemege: a malachus. A főzelékek közül állandóan frissen

sen kaphatók: paraj, sóska. Jól előállnak: a fejes káposzta, fekete gyökér, karfiol, kel, kelbimbó. A savanyított káposzta, vizes és ecetes uborka, paradicsomlé a szárított és ecetes bab és paprika ilyenkor kerülnek elő.

Megjegyezzük, hogy a gyári főzelékkonzervek jól pótolják a friss főzelékeket. Használatuk semmiképpen sem hátrányos, mert a hiányzó vitaminokat bőven pótolják egyrészt a szervezet bőséges készlettel, továbbá a friss vaj és hus.

Hétfő. Ebéd: husleves csontvelővel, főtt marhus, karfiol forrázva, paradicsom mártás, kifőtt almakompót — Vacsora: natur szelet, kelbimbó gratinrozva.

Kedd. Ebéd: gombaleves, borjuvés párolva, zöldbab vajjal, turós palacsinta cukorbeteg módra. — Vacsora: Sertésborda, párolt káposzta.

Szerda. Ebéd: husleves, malacsült, tökfőzelék krém cukorbeteg módra. — Vacsora: borjuborda, karfiol vajjal.

Csütörtök. Ebéd: sóskafejes, nyul gerinc, tüzdelve, kel gratinrozva, tortaszelet cukorbeteg módra. — Vacsora: székelygulyás.

Péntek. Ebéd: csontleves, süllő vajban, paraj, kifőtt almakompót. — Vacsora: halsaláta, töltött gomba, fekete gyökér vajjal.

Szombat. Ebéd: spárgaleves rostélyos, tökfőzelék, tortaszelet cukorbeteg módra. — Vacsora: párisi szelet, paraj

Vasárnap. Ebéd: libapróléklevés, nyulpástétom, libasült vagy pulyka melle, káposzta főzelék, kifőtt almakompót, krém cukorbeteg módra. — Vacsora: füstölt nyelv aszpikkal, francia saláta

(Folytatása hétfői számunkban)

A tüdőbaj megelőzése és gyógyítása

(25)

Ami a zsirokat illeti, sokan a testrek mézhiányát a zsirok bő felvételére vezették vissza. De a zsiroknak nagy kalóriatartalma van és talán még antituberkuotikus tulajdonsággal is rendelkeznek (a lipoidok). A tuberkulózisos gyermek táplálkozásában tehát fontos szerepük van. A legkönnyebben emészthető csukamájolajat sok gyermek nem tudja elviselni, ne is erőltessük vele a beteget, előgadjunk meg naponta legfőlebb 2 evőkanányi mennyiséggel.

A szénhidrátok csoportjába tartozó főzelékek márcsak bő vitamintartalmuk miatt is hasznos szolgálatot tesznek.

A tuberkulótikus gyermekeknek fennálló mézhiányt igyekezzünk méz tartalmú gyógyszereken kívül főképpen táplálék bevitel útján pótolni. — E tekintetben a velő, borjumirigy, hal és a csukamájolaj jöhetnek különösen tekintetbe.

Ezeknek a főbb táplálkozási irányelveknek figyelembe vételével a tuberkulótikus gyermek napi étrendjét hozzávetőlegesen következőképpen állítsuk össze.

Reggeli: Tejes kávé, pirított vajás zsemlyével és egy lágy- vagy tükörtőjással. — Vagy zabpehelyleves, bele pirított zsemlye, hozzá pirított kenyér, vajjal, mézzel vagy gyümölcsizzal megkenve, utána egy lágytojás vagy egy kis szelet sonka.

Villásreggeli: Lehetőleg kevés, hogy a déli ebédhez szükséges étvágyat meg ne rontsa. Egy kis csokoládé vagy keksz egy kis pohár tejjel.

Ebéd: előtélnek hal, paradicsomsaláta, szardínia vagy 50—100 gr. nyers-

hus. Utána sült hus, friss főzelékek vagy télen zöldfőzelék-konzerv. Sok nyers gyümölcs, télen sok befőtt.

Uzsonna egy csésze kávé vagy tea, vaj nélkül kalács, zsemlye, Csokoládé. Vacsora: leves, hus- vagy tojásétel, könnyű tésztafélék: puding, felfújtak (rizs-, grisz-, stb.) bőven tejsodóval.

A tuberkulózis megelőzése normális táplálkozással és hizókúrával egészséges felnőttnél.

A harmadik évtizedig a fenti előírások legyenek utbaigazítottak, ha az egyébként egészséges szervezet túltáplálásáról vagy a tuberkulózisban már megbetegedett fiatalok egyén hizókúrájáról van szó. Most a felnőtt egészséges ember túltáplálkozásáról óhajtok szólni. Szükséges-e és miért, egészséges embernél a túltáplálás? Nyujt-e a kövérség védelmet bármely betegség vagy epen a tuberkulózis ellen?

Általános tapasztalat az, hogy a normális testsúly fölé erőszakolt kilótömegek semmiféle speciális védelmet nem jelentenek a betegségek elleni harcban. Amilyen határozottan lehet ezt a tételt igazolni, éppen olyan igaz viszont az is, hogy a normális testsúlyon alól lévő szervezetnek kisebb az ellentálló képessége a baktériumokkal szemben. Sőt van olyan — igen pontos — statisztika is, amely azt dokumentálja, hogy a nagy husvők: a szervezetükbe sok fehérjét bevívők, az erősen kövér emberek, korán veseszugorodást kapnak és időelőtt vesebajban pusztulnak el.

(Folytatása keddi számunkban)

A korai öregedés elkerülhető

(24)

Vérpangás esetén a szervezet nem képes a benne lévő bomlási termékektől tökéletesen megszabadulni sem pedig az anyagcserehez szükséges új friss anyagot a sejtekhez eljuttatni. Már pedig, mint láttuk, a sejteknek nemcsak megfelelő mennyiségű, hanem jóminőségű vére is van szükségük. A vér főfeladata, hogy az egyes szervekből az élet folyamata közben elhasznált anyagokat eltávolítsa, a tüdő és vese által kiváltsa. Másrészt, hogy a szöveteket friss anyaggal látssa el. Ez pedig a belélegzett levegő által és a nyirokáram útján lehetséges. Ismeretes, hogy a vérben górcsólattal túlnyomó számban vörös vércsejtek, azonkívül kisebb számban, szabálytalan alakú nagyobb sejteket, úgynevezett fehér vércsejtek találunk. Egy köbmilliméter vérben kb. ötmillió vörös és hétézer fehér sejt van. Ezek igen fontos működést teljesítenek. Míg a vörös vércsejtek az elhasznált gázalkatrészeket választják ki a szervezetből és a szükséges oxigénmennyiséget szállítják a test belsejébe, a fehérsejtek a szervezetbe jutott idegen testeket, amilyenek a baktériumok, falják fel, emésztik meg, s teszik így ártalmatlanná.

Ha a vért edényben állani hagyjuk akkor a sejtes elemek vérepannyá alakvadnak meg, amely főle a vérsavó gyullik össze. A vérsavóban komplikált és titokzatos kémiai folyamatok mennek végbe. Gondoljunk csak pl. a nyálra, amelyet a nyálmirigyek a vérsavóból neha villámgyorsan választanak ki, pl. étvágyingerlő eledelek (has, citrom) megpillantására. A vérsavóban képződnek az ellenmér-

gek, melyek a betegségek legyőzéséhez segítik a szervezetet s még a betegség lezajlása után is soká kerüngenek a vérben, hogy megóvjának bennünket attól, hogy ugyanaz a fertőző betegség ismét megtámadhasson (tifusz). A vércsejtek számáránya az élet első felében állandó, amelyre az jellemző, hogy bár a vörösvércsejtek száma csaknem normális, a bennük lévő vérfesték mennyisége jelentősen csökken. Ennek a betegségnek (sápkór) okát biztosan nem ismerjük még, de létrejöttében minden valószínűség szerint a petefészeknek kell döntő szerepet tulajdonítani. Az előrehaladott korban a vér mennyisége csökken: Nonne mondja könyvében, hogy az öregek vérszegények, amit a vércsejtek szervek sorvadásával magyaráz.

Az ötvenes évek végén végzett vércsejtvizsgálatok néha az úgynevezett vészes vérszegénységre jellemző elváltozásokat deríthetnek ki, amelyek az idegességnek, elmeszesedésnek és a szívizom megbetegedésnek tüneteként egyidejűleg mutatkoznak. Ennek a vérszegénységnek nem a szív, vagy az érrendszer megbetegedése az oka, sem valami fertőző betegség vagy daganat, ez tehát nem is másodlagos anaemia, hanem az u. n. öregkori vérszegénység. A betegek sápadtak, fáradtak és szédülés, zibbadás és egyéb ideges panaszok gyakran terelik el a figyelmet a vészes vérszegénységtől. Sőt lefolyása sem következik be amikor viszont az érlemezésedés diagnózis kerül szóba.

(Folytatása hétfői számunkban)

Hogyan fogjunk, hogyan hízzunk?

(18)

A cellulozé megemésztése nagy feladatot elé állítja az emésztő apparátust, amelyet csak úgy lehet megkönnyíteni, ha megfelelő előkészítés által (darálás, megtörés) a cellulozéburokból a táplálék kiszabadul és az emésztőnedvek számára hozzáférhetővé válik.

Egy másik szinten igen fontos körülmény, amelyre eddigelé kevesebb figyelmet fordítottak, de ami a táplálék kihasználását szintén befolyásolja, a tápcsatorna hosszának és hártátmérőjének, azaz felszívó felületének ember és ember közötti különböző nagysága. Ezen körülmények számításba veendő fontosságára élénk világot vet az állatokkal való összehasonlítás. A növényi táplálékon élő állatok bélhuzama 20—25-ször hosszabb, mint az állatnak az ültőgumótól a fejéig való hossza, míg az embernél a bélcsatorna hosszúsága ezen távolságnak csak a kilencszere-se, a tisztán hússal élő kutyánál pedig csak négy-ötszöröse.

Dacára ezen differenciának, az ember tisztán növényi táplálékból is képes megélni, sőt a vegetáriánusok tanúsága szerint a növényevők még munkabíróbbak, mint a vegyes kosztú élőek. Ez azt mutatja, hogy az emberi szervezet kiválóan képes a táplálék minőségéhez alkalmazkodni, aminek bizonyosságát úgy a magunk mindennapi életében, valamint a különböző népfajok szokásaiban is látjuk. Ezen ténynek ismerete diétás előírásaink felállításában bir fontosság, amennyiben ha a diétás részlet változtatnunk kell, úgy a kezdetben ezzel járó zavarok később a megszokás által teljesen eltűnnek.

Az anyagcsere ezen alaptörvényeinek ismerete, úgy az anyagcsere zavarainak megértése, mint a fogyasztó programunk felállításának alkalmából bir különös jelentőséggel. Így mindig tekintetbe kell vennünk a fehérjeminimum kérdését, amennyiben a fehérjék más tápanyagokkal nem pótolhatók legfeljebb azt érhetjük el, hogy a tápanyagok másik két csoportjával a fehérjéket kimélni tudjuk. Ha ezen célból adunk tápanyagokat, úgy azon tényt kell szem előtt tartanunk, hogy a szénhidrátok és a zsirok különböző mértékben fehérjékimézők, illetve fehérjemegtakarítók. Az éhez emberen végzett vizsgálatok kimutatták, hogy a szénhidrátok fokozottabb mértékben kimélik a fehérjéket mint a zsirok. Ha tehát diétás előírásainkban a tápanyagokat kell nagyobb mértékben redukálnunk, úgy helyesen tesszük, ha a hiányzó kalóriákat szénhidrátok és nem zsirok formájában adagoljuk, mert ezen esetben a szervezet fehérjetartalmát eredményesebben tudjuk megkimélni az esetleges veszteségektől. A szénhidrátok szempontjából különös figyelmet érdemel az a körülmény, hogy a szénhidráthiány az u. n. acidózis — savmérgezés — felléptéhez vezet általában, hogy mérges anyagcsere-termékek, az u. n. acetontestek keletkeznek, amint azt pl. a cukorbetegségnek gyakran látjuk. A normális anyagcsereforgalomban sohasem találunk acetontesteket, amelyek fellépésének oka, úgy a cukorbetegség, mint másképp, a szénhidrátok hiánya vagy azoknak nem tökéletes elége.

(Folytatása keddi számunkban)

Arverési hirdetemény

A sztárvrbászi új görögkatolikus templom építkezési munkálatait 1939. III. 20-án délelőtt 11 órakor a gör. kat. plébánia irodájában licitáció útján kiadja. Költségvetések, tervek és más feltételek a görögkatolikus plébánián minden hétfőn, szerdán, szombaton és vasárnap a hivatalos órák alatt tudhatók meg. 1229

OLIVE gyógyszerésztől (Prága)
EPE KÖVEK
 és epehólyagbaj ellen
 kapható a főképviseletnél:
APOTEKA SV. IVANU
 Kaptól 17 — ZAGREB — Kaptól 17
 ingyen prospektust küldünk. Óvakodjék az utáztatoktól. — O. reg. S. br. 27870

Minden háztartás disze a
Pfaff
 varrógép
 kapható
 „JUNG“
Szuszedzky
 Noviszád, Safarikova 9
SZENES vasüzletben, Szubotícán

Hangos (ton) készülékek
 mozik részére, új és használt, kapható
 „ARTISTICFILM“, Beograd Kr. Aleksandra 93

Cziráky Imre:
Mihál bácsi
levelei

Harmincnégy kedves, kacagtató, mókás leírást tartalmaz. Valóságos üdéséget és jókedvet varázsol ez a zamatos, humorban himeríthetetlen könyv. Ez a sorozat második kötete. (Az első elfogyott)

Ára postadíjjal együtt 16 dinár

A pénz előzetes beküldése ellenében megküldi a Reggeli Ujság kiadóhivatala, Noviszád, Kraljica Petra II ut. 50.

Jégygárosok figyelmébe

Hűtő- és jéggépek
 szakszerű javítását, átszerelését, karbantartását vállalja szavatosság mellett
ERTL gépműhely
 Telefon 31-09 Noviszád, Primorszka 29

KOMPRESSOROK

lakkozásra, festésre és gumik pumpálására kaphatók

Žika Simić
AUTOPRODUKTI
 BEOGRAD
 Franše D' Eperca 114. -- Telefon 25-487

Mágneselés javítással és magnetizálással erősebb mágneson
 „DANETA“ Beograd, Decanska 23

Hárpitos és díszítő munkák

 izléses kivitelben olcsón és szakszerűen
Gombás Ferenc
 modernül berendezett hárpitos műhelyben
 BEOGRAD, Kn. Pavla 43. 2-es és 9-es villamosnál

HA AUTÓVEZETÉST
 akar tanulni és **SOFŐR VIZSGÁT**
 akar tenni forduljon a következő címre:
PROIĆ I PESENJANSKI,
 Noviszád, Ljubljanska 1.

Aki házat, telket, földet szőlőt akar venni vagy eladni, forduljon bizalommal **Ingalanfor-galmi irodához**, Noviszád, Željeznicka u. 1.

A VILÁG LEJŐBB HARMONIKÁJA
HÖHNER
 VEZÉRKÉPVISELET
F. SCHNEIDER
 ZAGREB, NIKOLICEVA 10

UJ DENTAL-DEPOT

Beogradban Prizrenka ulica 61. új fogorvosi és fogtechnikai anyag raktár nyílt. Allandóan nagy raktár az összes fogászati cikkekből. **Hódos fogak, Hódos cementek, Fricó amalgamok, Pedagan nemestím-ötözet, Wölker-gipszek.** Vidéki rendeléseket azonnal továbbít al eg-mérsékeltébb árak mellett. Távirat cím: „VASODENT“ Beograd, Posta-fah 927.

Gyümölcskertészek!

Alaposan és olcsón megsemmisítheti gyümölcsfái károkozót **SHELL BI-LJOBAN** háziszserrel. A gyümölcskertészek ezrei győződtek meg erről! Kapható kereskedőknél, akik károkozók elleni szerekkel kereskednek vagy egyenesen nálunk. — Kérjen ingyenes képes utasítást!

JUGOSLAVENSKO SHELL D. D.
ZAGREB Gajeva u. 5. **NOVISAD** Kr. Petra II. (Jevrejska) 4. **BEOGRAD** Knez Mihajlova 36
 Vezérképviselet Szerbia és Vojvodina részére:
BILJANA A. D. Beograd, Presernova 14.

Elsőrendű **HOLDER** fecskendők megint kaphatók

A gyümölcsfák téli permetezéséhez magasnyomású háti fecskendőt ajánlunk 10 Atm. nyomásig. Kézzelhajtott, kocsi-ra szerelt fecskendőt 20 Atm. nyomásig. Motoros fecskendők 20-40 Atm. nyomásig. Magasnyomású háti fecskendőkben, valamint az ismert Holder-Metzlengen szőlővessző-fecskendőkben jól felszerelt raktárunk van.

RECK & Co. D. D. Noviszád, Szokolszka 3
 TELEFON 30-51

MR. BAHOVEC

Tevasz...

A természethez hasonlóan, testünk is kimerült és nehezen védekezik a betegségek ellen. Ezért segítségre szorul, miért is ellenállóvá, egészségessé kell tennünk. Meg kell tisztítanunk a testünkbe lerakódott ártalmas anyagoktól és helyébe új, egészséges, friss életűs nedvet adni. E célból ajánlható a természetes gyógymód

„PLANINKA“ ČAJ

mely a legjobb és leghatásosabb hegyi gyógygyövényekből készült és ezek gyógyhatását már az orvosi tudomány is elismerte.

Több évi tapasztalat igazolja, hogy a „Planinka“ gyógytea elsőrendű háziszser, mert az nemcsak tudományos alapon, hanem a rég bevált tapasztalat nyomán készült.

„Planinka“ gyógytea jó tisztító hatású és vérfrissítő. Amiért is egy 6-12 hetes kúra a Bahovec-féle „Planinka“ gyógyteával rendkívül hatásos:

- göngve emésztésnél és székrekedésnél,
- a belek rendetlen működésénél,
- a test erőltetésénél és szédülésnél,
- fejfájás és álmatlanságnál,
- húrsav túlteleneésnél,
- magbetegekesezésnél és aranyvérnél,
- idegességnél és idegbajoknál.

„Planinka“ gyógytea előseíti az étvágyat. A győz-szerárakban csak a Bahovec-féle „Planinka“ gyógyteát kérje, ami csak akkor eredeti, ha plombált és az előállító neve szerepel a dobozokon:

MR. BAHOVEC APOTEKA
 LJUBLJANA

„PLANINKA“ ČAJ

Uj sanatórium Beogradban

A szociálpolitikai és egészségügyi miniszter ur' határozatával Gyurgyevics M. Mirko urnak

elme és idegbeteg sanatórium megnyitását engedélyezte Beogradban. Zve-esanszka u. 4. szám alatt. A sanatórium 1939. február 15-én kezdte meg működését: »Szpasz« elme és idegbetegsanatórium elnevezés alatt — Dr. Nikolic Andra speciálista igazgatása mellett, amelyről az érdekelteket értesítjük. — Telefon 22.813.

ELSŐ JUGOSZLAV FELVONÓÉPÍTŐ ÉS FELSZERELŐ VÁLLALAT
BRACSA M. VRANES, Beograd, Decsanszka 20

Készítünk személy és teherfelvonókat
 Magánépületek, Kórházak és szállodák
 Teherfelvonókat bányák, malmok, raktárak és gyárak részére
 Alkatrészek mindennemű és minden gyártmányu felvonókhoz

Hölgyek figyelmébe!

Az ismert beogr' di cég „SVILA“ volt üzletvezetője értesíti m. t. magyar vevőit, hogy önállósította magát és Beogradban, Prizrenska u 4 alatt (Moszkvával szemben)

megnyitotta saját üzletét

Mérsékelt áron kaphatók; selyemárúk, műselymek, női ke'engye, creppe-satine, creppe de chine, belések stb. Csodaszép színválaszték.

Tisztelettel: **BUDIMILIC**

Tudja Ön, mit jelent ez a három betű: D. K. E. ?

A kisebb keresetű családok öröme,

a néprádiót!

mely kapható 3 lámpás batériás és 2 lámpás hálózati kivitelben

Fő előnyei: **nagyon olcsó, kis üzemköltség, vétel 200-600 és 800-2000 méteres hullámhosszon**

Beszerezhető:

KONRATH d. d.-nél

Szubotícán és az összes viszonteladónál

*Anyu Katóka
ruháját
fehérnek
vélte...*

...míg nem látott mellette egy Radion-fehér inget!

Szürkének, sőt mondhatnók elhanyagoltnak látszik gyermekének ruhája, ami nem is csoda, mert a Radion-fehér ruha - miután ez tökéletesen tiszta - a másképen mosott ruhát háttérbe szorítja. Ezt az oxigénbuborékok okozzák, melyek a kifőzésnél a ruhát átjárják. Ezek a nagy tisztítóerejű és mégis enyhe oldatot oly alaposan hajtják a szöveteken keresztül, hogy a legmakacsabb piszkot is kiméletesen kioldják és kiveszik. A ruha azt a ragyogó fehér szint éri el, mely a tisztaságot szavatolja - Radion-fehér lesz.

SCHICHT RADION

LEGFEHÉREBB FEHÉR A RADIONFEHÉR

HIRDETÉSEKET A MASNAPI LAPRA DÉLUTÁN 3 ÓRAIG, SZOMBATON DÉLI 12 ÓRAIG VESZÜNK FEL. A HIRDETÉSI ADÓ A HIRDETŐT TERHELI.

Apróhirdetések

UGY HÉTKÖZNAP, MINT VASARNAP EGY SZÓ 1.- DINAR VASTAG BETŰS 2.- DINAR A LEGKISEBB APRÓHIRDETÉS ÁRA 12.- DINAR

URANIA MOZI, NOVIZÁD

Ma bemutatja a

Piros orhideák

című nagyjátékot

Főszereplők: **Olga Csehova, Kamilla Horn, Adalb. Shoenhals**

Növényharmat

a legerősebb házi fluid. 3 cseppje elég a homlok, halántékok, végtagok s' b bedörzsölésére 3 csepp balsamos illata mélyen belelegezve tisztítja az orrot és gézét. Ára 12.- dinár. Kapható patikákban, boltokban. Főlerakat Apoteka Gebauer. Bač. 190

MOKKADOR olyan, mint a napsugár, egyetlen gyermek sem nélkülözheti. **ZLATAN FRANK.**

Ha Önnek árt a koffein, igyon **ANTIKOFF**-ot **ZLATAN FRANK.** 6941

LEVELEZÉS

IFJ. TÓTH PÉTER jelentkezzen sürgősen testvérénél. Novizádon, Poenkareova 24 szám alatt. 1311

HÁZASSÁG

38 EVES tisztviselő, izraelita, ismeretséget keres házasság céljából hozzáillő leánnyal. Csak komoly és teljes című ajánlatokat: »Tisztviselő« jellegre a kiadóhivatalba kér. 1280

HÁZASSÁGOKAT leglelkismeretesebben közvetít jobb körökben. Elsőrendű családi összeköttetések Legjobb eredményeket biztosítjuk Tájékoztató prospektust 10 dinár előzetes beküldése mellett díszkréden szétküld: »Bazar«, Zágreb, posta 3. 1106

ÁLLAST KERES

ÁLLAST keres vas-rézöntő, mint a és géplakatos, sofőr és gépész. Kirš Djordje Novizád, Jovana Subotića 23. 1184

SOFŐR, magányos férfi, évtizedes gyakorlattal állást keres. Szíves megkereséseket kér Szabó István, Temerin, Kralja Petra ul. 405. 1246

VEGYESKERESKEDŐ segéd kizolt p'lt katoná szerb, német és magyar nyelvtudással, kaucióval rendelkező állás keres. Cimeket a kiadóba kér. 1300

ISPAN vagy gazdatiszt hosszú éves gyakorlattal, gazdasági számvetés, állattenyésztésben tökéletesen jártas megbízható, becsületes keres elhelyezkedést. Ajánlatok: »SZERÉNY« alatt Schmolka hirdető iroda, Novizád

ELADÓ

HÁROMSZARNYAS fehér szekrény eladó Novizád, Petra Zrinjskog 56. 1277

Lanz traktor 1923-as 38 HP szivógáz kötéllal dobbal, hozzá 54" Claiton-Schutiewort cséplőszekrény, teljes felszereléssel eladó. Molnár malom Horog. 923

SZEP HÁZ kemény anyagból, több szobával és mellékhelyiségekkel, udvarral és gyümölcsösökkel, különálló melléképülettel, melyben kávéház van, kedvező feltételek mellett eladók. Érdeklődni: Bácska-ucca 29-49. 1061

KENDERMAGOT, szelektáltat, vetésre garantált, kitünő minőségben ajánl Singer Lajos kudelyara, Novi Vrbász. 1138

A NAGYPIACON, Temerin-ucca 37 és 39 sz. házak, továbbá a Kamber-uccában 2 háztelek sürgősen, olcsón eladó. Tulajdonos: Gausz, Kr. Petra II ucca 82. 1115

TELEK

12-szer 22 m. a Kralja Petra II uton, potom áron, din. 65.000-ért sürgősen eladó »Ingatlanforgalmi« iroda Novizád, Zselyeznicska 1. 1197

ELADÓ Shuttleworth magánjáró 5 HP cséplő jutányos áron Megtekinthető Hegedüs István gépésznél. Mól. 1214

ELADÓ haláleset miatt több szekrény, asztal, csillár, képkeretes képek és egyéb apróságok. Novizád, Kralja Petra II. 15., az udvarban. 1252

UJONNAN EPÜLT kisebb családi ház a Baratszka uccában eladó. Bővebbet: Zsdrálova ucca 21, Novizád. 1156

ÜTETÉSRE VALÓ LEHORN tojás darabja 2.- dinár. Novizád, Kávégyár, Adamovics-ucca 48. Ugyanott Leghorn tyukok is kaphatók. 1259

KITÜNŐ állapotban lévő 6 lámpásos rádió és egy automatikus ötlővetű vadászfegyver eladó. Horvát és Pristav vaskereskedés, Novizád. 1213

TELEK 1000 m²-es két uccára és ház forgalmas helyen eladó. Knjeginje Zorka trg 8., Novizád. 1192

ELADÓ jókarban lévő 13 lóerős Ganz villanymotor. Működésben megtekinthető Reich és Friedmann cégnél Novi Vrbas. 1247

ELADÓ egy jókarban lévő Kirchner-féle nagyoló gyalugép 55 cm széles golyós csapágyakkal, egy Ganz-féle villamos-motor 5.9 lóerős, transmisiók és hajtókerekek, valamint különféle kádárszerszám mindennemű munkára. Bauer, Novizád, Pasiceva ucca 33. 1263

SAVANYU KÁPOSZTA vízmentel-édőknek vagy kifőzdéknek 100 kilo. grammonként 1.- dinárért eladó C. o. czekek László, Novizád, Bitolyszka 21. 1262

HÁZ, Grobljanszka ucca 29. eladó. Érdeklődni: Delikatessa Fleischmann, Novizád, Kralja Petra II. u. 15. 1260

ELADÓ HASZNÁLT Calimax permetező, 18 literes, légnymósos, szobafestőknek nagyon alkalmas. Csorba, Novizád, Ruzmarinszka 16. 1253

AUTÓK, kevésse használtak, kitünő állapotban kaphatók Hupmobil, 7 üléses elegáns csukott limousin; Skoda csukott 4 hengeres 6 üléses; Citroen csukott 6 üléses 4 hengeres, 4 ajtós C. 4 típus; Citroen csukott 6 hengeres 5 üléses C 6 típus; Adler 6 hengeres csukott 4 ajtós; Ford 8 hengeres csukott 4 ajtós; Opiel 6 hengeres csukott 4 ajtós; Ford A típusú csukott 4 ajtós; Steyer 6 hengeres csukott 4 ajtós Steyer 6 hengeres kétüléses sportkocsij s' b. Rendkívül előnyös árákért és kellemes fizetési feltételek mellett kaphatók

AUGUST KUTALEK, NOVIZÁD Kralja Petra II. u. 64. Tel. 31-06.

TELJESEN UJ borbélyüzlet berendezés olcsón eladó. Porucznika Radnicskog ul. 25., Novizád, Detelinara Meissnernél. 1245

PIANINÓ, jóhangú, keveset használt és egy ebédülő-kredencé jutányos áron eladó Zselyeznicska 11., Novizád. 1249

TELJESEN UJ üzleti állvány és pult eladó Frigyesi, Novizád, Laze Koszticsa u. 33. 1250

STANDARD rádió 3+1 csöves, beépített hangszóval eladó. Érdeklődni Duna-ucca 2 alatt a trafikban. Megtekinthető d. u. 5-6 óráig. 1213

FÉNYKÉPÉSZETI MŰTEREM 20 éve fennálló; Novizádon felszereléssel 30.000 dinárért eladó »Ingatlanforgalmi« iroda Novizád, Zselyeznicska ul 1. 1203

ELADÓ Szonta község mellett fekvő 87 hold hold kitünő termőföld gazdasági épületekkel kedvező fizetési feltételek mellett Közlebbit az Apatini Pank és Takarékpénztár R. T.-nál, Apatin. 1217

BATERIÁS RÁDIÓ olcsón eladó. Novizád, Luke Milankovicsa 17. 1292

Beograd legszebb és legelőkelőbb strandfürdője, ráépített nagy étterem, vendéglő, 1100 kabinnal, csónakházzal, kedvező áron eladó. Az érdeklődőknek felvilágosítással szolgál: **Dr. Barta Adám,** Beograd, Terazija 12. szám.

HÁZ a város szívében, két üzlethelyiséggel 10% tiszta jövedelemmel az Apollo mozitól 2 percrenyire eladó Ezt az alkalmat a vevőknek ki kell használni Ára csak 250.000.- dinár.

HÁZ 2 emeletes, 3 lakással, modern. Havi házbér 5000.- dinár. Ára készpénzben 450.000.- dinár és egy kisebb jelzálog kölcsönnel átvehető.

HÁZ, új 4 lakásos, havi jövedelme 1100.- dinár. Ára 125.000.- dinár.

TELEK az új báni palota közelében. Uccai front 12 méter mélység 25 méter. Ára 110.000.- dinár. Aki jól és olcsón akar venni és eladni, forduljon bizalommal az irodánkhoz. **BIRO,** ingatlanforgalmi iroda Novizád, Ilije Ognjanovicsa 18. a Tanurdsics-palota mögött. 1231

ELADÓ 750 kilogrammos tízedes mérleg olcsó áron. Ilije Bircsanina u. 9. Novizád. 1310

ÜZLETI ÁLLVÁNYOK, jókarban lévő olcsón eladó Novizád, Szkerlicseva 13. 1279

UI HÁZ Novizád központjában 1300 dinár havi jövedelemmel 130.000.- dinárért eladó. Biro: »Dunav« Novizád Kralja Petra I. 3. 1267

MOTORKERÉKPAR oldalkocsival »D«-rad, jókarban lévő, majdnem új, olcsón eladó Novizád, Alekszandra Adamovicsa 22. 1289

UJ KÉTEMELETES bérház az új báni palota mellett 10% hozadékkal 700.000 dinárért eladó. Szőlő Ribnyák és Kamenicán hihetetlen olcsó áron. Családi házak, házhelyek eladók. Kizárólagos megbízott: »Imobilias« ingatlan közvetítő iroda utján, Novizád Katolicska porta. 1289

HÁZ ELADÓ 1/3 hold telappal: 2 szoba, konyha és speiz. Érdeklődni: Bácska-ucca 64., a tulajdonosnál. 1299

Városi Mozi, Szubotica

Csütörtöktől—vasárnapig

XI. Olimpiász

kötői szépségű filmjének második és befejező része

A szépség ünnepe

Az Olimpiász legizgalmasabb vetéenszámát!

100 m gyorsúszás vívás, vízipólo stb. Erdekes pótműsor!

ELADÓ SAROKHÁZ két üzlethelyiséggel melyben hosszú évek óta jól bevezetett fűszerüzlet van. Cím a kiadóban. 1293

HÁZ ELADÓ, Dobrotvora Nedeljkovicsa 3. (Vragkert) Novizád. 1284

ELADÓ HÁZ egy kétszobás és egy egyszobás lakással és kerttel. Cím a kiadóban. 1294

NEGYED HOLD telep eladó. Graskova ul. 12. Érdeklődni: Novizád, Bácska ul. 3. 1301

LEBONTÁSRA új téglapépület 4x7 méter eladó. Alekszandra Adamovicsa ul. 60., Novizád. 1303

MAJDNEM UJ Bösendorfer zongora olcsón eladó. Cím Schmolka hirdetőben. 1307

JÖLBEVEZETETT élelmiszer üzlet betegség miatt eladó. Zselyeznicska 91, Novizád, Érdeklődni ugyanott. 1309

KERÉKPAR, jókarban lévő, sima cipésgép eladó. Érdeklődni: Kralja Petra II. 59., a cipészületben. 1314

I HOLD prima gyümölcsös Novizádon (Dreszkvina u) kedvező áron eladó. Érdeklődni: Gyorgye Magarasevics 20. alatt. 1315

KIADÓ

PÉKSÉG, 60 éve fennálló, leltárral együtt május 1-től kiadó, Ruzsicska Anna, Petrovaradin, Jelacsics u. 5. 1095

RAKTÁR-MŰHELY kiadó Novizádon, Kr. Petra II. ucca 84. sz. alatt. 1116

Szubotican a központban két egymásbanyiló üzlethelyiség, egyben, esetleg külön is valamint egy világos udvari helyiség kiadó. Bővebbet a szubotici kiadóban. 31

KIADÓ; műhelynek vagy raktárnak alkalmas helyiség 11x6 méter nagyságban, egy kisebb műhelynek vagy raktárnak való helyiség. Bővebbet: Bauer, Novizád, Pasiceva ul. 33. 1264

HÁROMSZOBA-KONYHÁS szuterén és egy egyszoba-konyhás földszintes lakás kiadó. Novizád, Vojvodjanszka ul. 9. 1278

3 SZOBÁS lakások új épületben teljes komforttal, központi fűtés, lift, kiadók. Ustavaska ul 16-18. 1275

SZOBA, szép uccai, butorozva vagy üresen, esetleg konyhahasználattal egy vagy két csendes otthont kedvelő személy részére kiadó. Grobljanszka 10. Novizád. 1302

MÁJUS I-RE modern komplett négy-szobás lakás, irodának is alkalmas, kiadó Novizád, Zselyeznicska 40. — Ugyanott vaskerítés kapuval azonnal eladó. 1298

GENERALA PETRA BIGE ucca 11 szám alatt kiadó uccai szoba, konyha, spejz. 1296

KERESLET

VARROLANYT, jó munkaeőrt keresek azonnalra is. Grnya-szalón, Noviszád, Kralya Petra II. 7. III. emelet. 1240

ELSŐRENDŰ önálló szabósegédet és egy jobb kézimunkást azonnali belépésre keres Wagner Jovan divatszalon, Noviszád, Kralya Alekszandra 16 I. em. 1242

2-3 SZOBAS LAKÁST keresek orvosai rendelőknek, lehetőleg a város központjában április vagy május 1-re. - Ajánlatok: »Rendelő« jellegre a kiadóba küldendők. 1283

JOBBAZEOL való fiu rövidíru kereskedésbe azonnal felvétetik. Cim a kiadóban 1255

ÖNÁLLÓ nőiszabó-segéd felvétetik Pasics, Noviszád, Kralya Alekszandra ul. 10. 1241

PERFEKT fehérnemű varrónőt aki szabni is jól tud, felveszek. Vidákovicsné, Noviszád, Apollo udvar 10 ajtó. 1238

MEGVENNEK olyan kisebb üzletet, amelynek átvételéhez szakképzettség nem feltétel. Esetleg társulnék 45-50.000 dinérral és munkámmal olyan fennálló vállalatba, amelyben elhelyezett tőkém biztosítva volna. Mindkettőre részletes ajánlatokat kérek e lap kiadóhivatalában megvudható címre küldení. Közvetítőt előre megállapított jutalékban reszesítek. 1226

KERESEK mészáros-segédet, kaucióképeset, fióküzlet vezetésére. Ugyanott egy tanonc felvétetik. Dániel mészáros, Noviszád, Szuboticka ul. 73. 1283

EGÉSZSÉG

Dr. Pearson R. W.

a növények győverejének segítségével a HERSAN TEA használatával érhető el. A HERSAN TEA különleges győgyőnövények keveréke a bengáliai (Angol-India) főorvosának, Dr. Pearson R. W. módszere szerint. Több évi tapasztalatok alapján megalapították a HERSAN TEA győgyereét a következő betegségeknel: érelmeszesedés, vérkeringési zavarok, női betegségek mensruáció, migreén, reuma, vesebajok, májbajok, gyomorhajok, mérgezesek, s-ébrekedés, kösvény, h-ébaok, aranyér és e házánál A HERSAN TEA minden győgyesztárban kapható.

Kérjen díjtalan mintacsomagot.

„RADIOSAN“ Zagreb, Dukiyanova 1

Reg. S. Br. 19334/33

VENZEK HÁZAT kb 500.000 - dí-nárért. Közvetítők kizárva. Címeket a kiadóba. 1297

TANONC férfi-szabóságba felvétetik. Waiser Z. Noviszád, Kralya Petra I ul. 19. 1282

VÁSÁROZÓ BAZÁROSOK, üvegek-képarusok kövöljék velem a címke. Lisák Mihály üveges, Csantavir. 1254

HA JÓL AKARJA érezni magát, jőjön a hotel »Central«-ba, ahol Kö-kény Dező elsőrendű zenekarával muzsikál. Reggelig nyitva. Minden éjjel friss bablevés. Jó italokról gondoskodik. Figyelmes kiszolgálás. Tisztelettel: Faragó Károly. 1265

Szombor és környéke óráit, ékszer-t vásárol - javíttat Kuntacher Emerich-nél, Szombor. Olcsó és megbízható. 2846

Borbélyok! Betegségemből felgyő-gyulva egyedül dolgozom. N. B. vevő-im pártfogását tisztelettel kérem. Gulányi Sándor műköszörüs, Szubotica, Krupzevecseva 4. 55

OCSKAVASAT, öreg gépeket veszelad Jeremias Branimir, Noviszád, Ruzska ulica 37. 1123

MÉZ, garantáltan vegytiszta nagy-bani vételnél kilogramonként 15.- dí-nár. FEHÉR BAB nagybani vételnél 2.- dinár kilója. Vértes, Noviszád, Ste-ve Stevanovicsa 7. 1269

BÁNÁTI MAGYAR KONYHA Beo-grádban, Karadjordjeva 49 szám alatt. Elismerően a legjobb és legolcsóbb ét-terem. A magyarok találkozó helye. Tulajdonos Almási Antal. 7245

VESZEK minden mennviségű pócát és győgyőnövényt. Ajánlatokat kér: Schwarz Géza, Noviszád, a vágóhid-dal szemben. 1237

NYUGDIJAS vagy hasonló idősebb egyén gondozását vállalja noviszádi család. Cim a kiadóban. 1273

Rádiózásnál fontos a gép rendes mű-ködése. Szakszerű javításokat végez: RADIÖFON, Gausz, Noviszád, Kralja Petra II. 110. 6104

BILIÁRDASZTALOK, karamból és automata, állandóan raktáron. Gombár József, billiárdkészítő, Temerin. 6820

INFORMACIÓS VÁLLALAT Kralja Petra II. 11 (II. em., Sumadija d. d. iródjában). Szakszerű felvilágosításo-kat ad mindenféle katona-ügyekben, rokkantaknak, dobrovoljacoknak, adó-ügyekben stb. 1170

Műlabak

műkarakok, győgyfüzők, járógépek Schönbrunnál, Szubotica, Kr. Alek-szandrova u. 9. 64

szőnyegek függönyök paplanok linoleum madzácok szabóétek készletek törülközők

Legu'abb mintákban Legnagyobb választékban Legjobb minőségben Es legalacsonyabb árban Legnagyobb hazai áruházz Jugoszláviában!

CSAK

ÁRJEGYZÉK INGYEN

Nagyobb GABONARAKTÁR vagy annak alkalmas helyiség bérbé keres-tetik Noviszád területén. Részletes ajánlatok »Raktár« jellegre Schmolka hirdetőbe kéretnek. 1206

GYERMEKTELEN házaspárt, az em-bert szobainasnak, az asszonyt szak-cácsnőnek keresek. Cim a kiadóban. 1295

KERESKEDELMI ÜGYNÖKSÉG ke-res fűszerkereskedőknél már beveze-tett helyiügynököt fizetés és jutalek-kal Óvadék megkivántatik. Ajánlatok Schmolka hirdetőbe, Noviszád. 1305

Bútor Szőnyeg Linoleum Eduárd Krausz bútorház, Noviszád

FIZESSEN ELŐ A REGGELI UJSÁGRA

KOSÁRFONÓSEGÉDET keres azon-nali belépésre. Özv. Forró Istvánné Bácska-Topolán. 1274

VARROLANYT, lehetőleg félnapra keresek. Cim: Olga Tisma, fűző-sza-lon Noviszád. 1291

KÜLÖNFÉLE

NAGYOTHALLAS ES FÜLZUGÁS praktkus győgyításáról ismertetőt, a cége megbizásából ingyen küld: He-gediüs Peter, Mol, Bácska. 933

PREVEDEN bőröndös, készít utazó-táskákat, irattáskát, mintakoffereket, éveket, redikülüket, szakszerűen vé-gez javításokat. Kralja Petra II. 20. 492

Elegáns férfiruhát a legu'abb dívat szerin' jól és olcsón készít SZLOBODA, Luja Bartua 45. 991

SULYOK fest, tisztít. Száraz és ve-yyi tisztítás Bőrkabátok festése min-den színben. Olcsó árak. - Noviszád Postanszka 14. 7045

Minden nyelvű használt könyvet egész könyvtárat vásárol Menáhem Pápo antikváriuma, Noviszád. 839

Dr. Filipon crme a legjobb és legkedveltebb nappali krém. Ára helyben és vidéken 14.- dinár. Apo-тека Küchler. Vrsac. 2474

1000 dinárt kereshet havonta házi-munkával. Anyagot adok, kész árut átveszek. Kérjen prospektust, mellé-keljen választébleyeget. »HEMIPA« Pan-čevo, Starčevački put 15. 2475

PAPLANOKAT készítek pehelyből, vattából és gyanjuból. Ugy újat mint régit átdolgozok. Bulyovicses Bóláné Noviszád, Luja Bartua 53. (volt Ma-gyar ucca) 1304

Ora- és ékszerjavításokat lelkišme-retesen végez »TIK-TAK« Szíveri Ká-roly órásműhelye, Kralja Petra II. 4. Noviszád. 2941

2500.- dinár befektetéssel havi 1000 dinárt kereshet. Levelezés horvátul »ANOS« Maribor, Orožnova ul. 6. 4742

»FLORODOR« szakorvosí felügyeiet mellett készül-eltűntet mitesert, pattanást és ránco-kat. Ára Jugoszláviában Din. 22.- Kapható szaküzletekben. Főlerakat »Vegetabilia« Noviszád. 5124

DIÁKOK, DIÁKLANYOK tanítását vállalja okleveles tanító. Cime meg-tudható a kiadóban. 1209

ELVESZETT Kadvány Károly szen-tagunerasi földbirtokos két sötét pe-jkencen-csikaja egyik másfél, a másik egyéves. Ismertetőjelük, kisebbnek forradás van a szűgyén és mindket-tőn manilla kötőfék. A tulajdonos ké-ri, hogy aki tud róluk, jutalom ellené-ben értesítse. 1135

Szeplőt, pattanást, hámlást, orr-vörösödést és más arctisztatlanságot pár tégely használata után biztosan eltűntethet. DARUVÁRI krém minden szaküzletben kapható. Háromsarkos nagy doboz 15.-, kis doboz 750 dí-nár. Postán küldi: BLUM győgyesztár Szubotica.

SAVANYU BOR, még olcsó áron is csak nehezen értékesíthető! PURO-KALCIN-nal elveheti a bor savanyu-ságát anélkül, hogy zamata, színe vagy eltarthatósága változást szenvedne. A Purokalcin garantáltan bevált szer, feltétlen megalégedésére fog szolgál-ni. Irjon még ma, felvilágosítást in-gyzen küld: FEHÉR győgyesztár BEZ-DÁN. 885

MR. BAHOVEC

PLANINKA
CAJ PLANINKA

TAVASZKOR
HA GYÓGYULNI AKAR
tisztuláshoz és gyenge emésztés esetén igyon
„PLANINKA”
gyógyteát

Reg. br. 2007/32

UTAZOM a newyorki világkiállításra

Vállalok mindenféle magán- és üzleti ügyek elintézését mérsékelt díjazás mellett. Ajánlatokat vagy címeket:
„Amerika” jellegével a kiadóba kérek

Köber 5 BB szőlővessző

a legjobb alany, bor és csemege szőlőültvény, továbbá sima és gyökeres vadvessző kapható a legregibb Köber féle szőlőültvénytelepen

Jovan Milić, Stari Futog

NIBOL
TABLETE - MAST

Reumánál, köszvénynél és isiásznál masszirozza a fájós hegyeket „Nibol” kenőccsel és vegyen be „Nibo.” tablettákat. Gripnél, hülésnél valamint fejfájásnál is segít a „NIBOL” tableta. „Nibol” gyógyszerárakban 20 — dinár.

Előállítja:
Mr. Bahovec gyógyszerár
Lyublyana Reg. br. 17.816 35

Urak figyelem!

Férfi-fehérműt legkiválóbb kivitelben mérték után készitek szolid áron. Üzletek részére speciális árak!

Drag Vukov BEOGRAD, Reljina 2

ISMÉT ÓRIÁSI ÁRLESZÁLLÍTÁS

AKI TAKARÉKOS AZ MOST VÁSÁROL!

BŐVEBBET A LERAKATUNK KIRAKATÁBAN!

NAGY MENYISEGET ELSŐRANGU CIPŐINKBŐL ELÁRUSÍTJUK MÉLYEN LESZÁLLÍTOTT ÁRON

Alstina
cipőtele

GÉPTULAJDONOSOK FIGYELMÉBE

ajánlom modernül felszerelt gépműhelyemet az összes gép- és mechanikai javítására és kidolgozására.

Eszterga-gyaly, maró munkák, villany és autógen speciális forrasztás. — Szolid és gyors kiszolgálás.

PUSKÁS gépműhely, Beograd, Kralja Alekszandra 63

Villany- és gőzszolgáltatást, valamint hallesztést a legmodernebb eszközökkel és legjobb munkatérrel készít

Sztipics hőgyógyász, Szubotica
Fra Jese trg 16. Tel. 426

HÁZAK ZÁGREBBAN KEDVEZŐ ÁRON ELADÓK:

750.000.— dinárért nagy háromemeletes ház a központ közvetlen közelében 6 kétszobás és 5 egyszobás, hallos, összkomfortos lakással Évi biztosított jövedelme 86.000.— dinár. 850.000.— dinárért eladó nagy négyemeletes ház a Zvonimir ucca közepén, több egy és kétszobás lakással, legmodernebb komforttal 93.000.— dinár évi jövedelemmel. — 260.000.— dinárért eladó a zagrebi fő-tér mellett egy egyemeletes ház sok komfortos egyszobás lakással 38.000.— dinár biztosított jövedelemmel. — 160.000.— dinárért nagy egyemeletes ház a fő-pályaudvarnál több két és egyszobás összkomfortos lakással. Évi jövedelme: 25.800.— dinár. Közvetliti: Agencija VINCEK, Zagreb Ilica br. 13. 1058

FIAT **AUTO UNION**

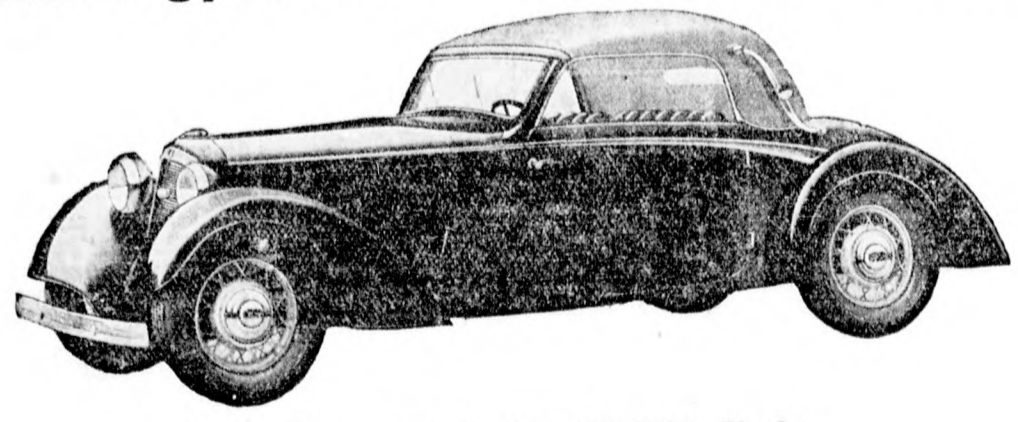
D. K. W., Wanderer, Audi-Horch képviselőiek

AUGUST KUTALEK

Noviszád, Kralja Petra II. u. 64. - Tel. 31-06

Autófelszerelések, pótalkatrészek, Pirelli-autogummi, Vacuum motorolaj

Állandó nagy raktár használt és új kocsikban

D. K. W. normál: ára 28.500 dinár

Mielőtt autót vásárol, szívesen elviszem próbautakra, hogy meggyőzzem kocsijaim gazdaságosságáról és kitűnőségükről.

Fizetési feltételeim kedvezőek

»Golgota«

TEMETKEZÉSI VÁLLALAT

Elsőrendű felszerelés, nagy választék minden idevonatkozó cikkben.

Exhumálunk és szállítunk!

Noviszád, Uspenszka ul. 12
Telefon: 26-90

LENKEY IMRE és FIA

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50
Telefon: 21-37, éjjel 20-58
Felelős kiadó: **Andréa Dezső**

A kiadóhivatali munka vezetője: **Blazsek Ferenc**

Pretpiata — Előfizetés:

Egy óra 28 — dinár (kihordó útján 30 din.)
Három óra 80 — dinár (kihordó útján 86 din.)
Félévre 160 — dinár (kihordó útján 172 din.)

szlazi svakodneвно. Megjelenik naponta Post. čekovni račun — Postacsekkszámia: Zagreb, 46.692

„Sárgul, hulldogálván“

Irfia: Szalay László

Sárgul, hulldogálván, fáról a gyenge levél... s a kiszikkadt, legázolt és lelegelt zombékoston, kisértetiesen, szinte fenyegetve zug, zizeg, a hozzáférhetetlenül mély vizek buzogányait rázó nádrengeteg... s errébb, itt, ott, az ólom hályogos, opálos színében, vakon csillogó kopolyák, kanálisok sekély, sűrű, vergődő halaktól zavaros, sáros vizében, kigyófejű és lelógó, sutaszárnyu, ezeréves, kókkadt, bágyadozó gémsodák; kopaszfejű, rogyottinu, krákogó, dögszagu bakcsók, s más, szinte nyavalyatörésre ingerlő réticsodák és gémszörnyek halásznak, ácsorognak és vartyognak... A vadkacsák, szárcsák, ludak, buvárok, vöcskők, — szóval nem a szörnyetegek, hanem a rendes vízimadarak, bent, az édes, tiszta és mélyvizű nádasok birodalmában élik világukat...

Költöző madár ez valamennyi; csak azt nem tudja, — csak a jó Isten, — hogy hogyan költözzék? Mert például a szárcsa, buvár, vöcsöknek, egyrészt olyan parányi szárnya van csak, hogy minden 100—150 méteres repülés után, fáradtan zuhannak le a levegőből; másrészt meg a szárcsa, — buvár és vöcsökön kívül a legtöbb kacsafaj is, — ha nem vízre, hanem szárazra kényszerül leszállni, — egyszerűen a nyakát szegi, csőrét törli vagy a bőgve reped ki. A kacsá és libaszerű vízimadaraknak ugyanis rendkívül hátul van a lábuk, — hogy uszni, bukni és tótágast állani jól tudjanak, — de éppen ezért, a leszálláskor a lábuknak semmi hasznát se veszik, s ha kényszerűségből nem vízre, hanem szárazföldre kell leszállniok, sok esetben agyonverik magukat.

Van a birtokunkon, közvetlenül a lakóház előtti virágoskertben egy kis halastó. Az egész nem sokkal nagyobb, mint egy jókora szoba. S ebben a halastóban megtelődött egyszer egy — vöcsök. Az első perctől kezdve úgy viselkedett, mintha a tóra, a kerthe, — sőt az egész birtokra, — telekényvi tulajdonjogot szerzett volna. Mindgyárt az első reggel óriási pocskolást vitt véghez; s mikor a tavacsát szörnyülködve álltuk körül, ahelyett, hogy ijedten elröpült volna, kijött közénk a szárazra s egyenesen döcögvén, mint a pingvin, — melynek közvetlen atyafia, — lekomázott mindenki-vel. Pár nap múlva feljött a verandára, bement a konyhába s eltűnt, hogy megfogjuk, asztalra, székre állítsuk. A szárnyát sosem használta, csak uszott és sétált.

Megpróbálom leírni: Csaknem fekete, erős, uszohártyás lába a fara hegyéből nőtt ki; úgy, hogy csak teljesen egyenes testtartással tudott járni, mint a pingvinok általában. A hasán, mellén és a nyakán is ujnyi vastag, prémszerű, gyöngyszürke pehely volt; s az egész madár speciális alakja, tol-

lazata, járása, babonás bátorsága mutatta, hogy a távoli északi mádrhegyek országának lakója... De hogy került ide?

Ezt a csodát magyarázza meg valaki! Mert ahogy ez repül, repül, mint egy kifli. Elöl a feje, hátul meg a két lába, életlenül lóg a föld felé...

A sok vadász szemében minden vadüzésnél kedvesebb vízi-vadászat szintén ősszel, augusztus havában kezdődik. Midőn a feleseperedett és szárnyrakapott fészekaljja elkezdi már nemcsak a vizen, hanem a levegőben is »huzni.«

Kétféle huzás van: esti és hajnali. Amennyiben a nádas tavakból pont naplemente után, — tehát esti szürkületkor — emelkednek ki, s huznak el, s hajnalban, — vagyis pontosabban hajnali szürkületkor térnek, illetve huznak oda vissza a fészekaljjaik.

Ha kicsiny a fészekaljja, — hibás költés vagy valamely beállott szerencsétlenség következtében, — akkor egyszerűen beolvad egy

másik fészekaljába, hogy az ék legalább 9—11 pontot tegyen ki...

Az őszi esti huzás körülbelül 30 percig tart; — kezdetét a nap lenyugvásának percétől véve, — midőn a nádas tavak tisztásain összeverődött falkák repülésbe fognak és különböző magasságban huzni kezdenek a levegőben.

A huzás különböző célból történik. Például utazás, legelés céljából, valamely távoli, őszi vetésre. Vagy utazás, uszkálás céljából, valamely békalencsés — csigabiga — piócás, nagyszerű ösrétre. Egy azonban bizonyos: hogy ennek a mindennapi huzásnak ideje és pályája napról-napra a lehető legpontosabb.

Ezért mi nem is mentünk le soha a réthez kacsahuzásra, hanem ha kacsázni akartunk, megkértük öreg Szuhayt, hogy üljön ki napnyugtakor a ház végére és figyelje meg a tanya fölött áthúzó kacsafalkákat. Vacsora után aztán, mikor öreg Szuhay is megjelent a színen, — bevételendő a borbeli dukanciát, — előszedte a »po-

tic«-ét, orrát pászszemmel nyergelve, nagyhangon olvasá:

7 óra 20 perckor, itatókut fölött 17 darab,

7 óra 25 perckor, akloknál 9 darab,

7 óra 31 perckor, szilvási balsarkán 11 darab.

Aztán homlokára taszítván a pászszemét, büszkén körülnézett: — »Kell-e még több? Mer' csak szólni kell: 7 óra 35 perckor pont az udvar közepe fölött 7 darab, de stocker!«

Másnap aztán, 7 óra 20 perckor másodpercnyi időpontossággal, — mint a Simplon express, — átsüvöltött az itatókut fölött ama 17 darab... A két legtestesebbet ki is lőttük. Az egyiket az apám, a másikat én. Szuhay, ahogy föl-szedte őket, komiszkodni kezdett; megjegyezvén, hogy apám az övét pont fejbe lőtte, hogy csak a nyaka maradt; én ellenben úgy szétlöttem az enyimet, hogy csak a feje maradt éppen. Majd azt süttessem meg Julissal, a szakácsnővel.

De sietnünk kellett, mert öt perc múlva kilenc darabnak az aklok fölött kellett átsuhanni...

Mire mind a négy helyet végigjártuk, öt kacsát cipelt Szuhay. S gondolván a másnapi pompás spēkelt vadkacsa-pecsenyére, — mert bentkosztos volt, — kezdett a bőrében nem félni jókedvében. Azt ajánlgatta nekem, — aki pedig elég jókezü vadász voltam, hogy térjek át a vadászásról, a kisebb tudományt igénylő halászat üzésére. Ott tán többre viszem. Így enyelgett velem a vén cseléd, apám meg nevetett a tréfás beszéden.

— De elég a szóból; — folytatta öreg Szuhay, — itt van ez a kalap, a fejemen... Leveszem a fejről és hajintom a levegőbe. Ha röptében ellüvi, — vadász. Ha nem lüvi el, macska, de nem vadász. Föl dobta, én meg ellöttem. Helyes: de ha volt lelke szétlőni, reméllem lesz lelke a másikat is megvenni. Fejűség 58.

Izzadtam mérgemben; Szuhay meg nevetgélve baktatott az élen, s apám is mosolygott bajusza alatt az eseten... hogyan szerzett Szuhay új kalapot magának...

Kacsát könnyű lőni: ahol usz-lál a vizen, vagy odaállsz, ahol huz a levegőben és agyonlövöd.

A kacsá, — kora tavasszal, — már márciusban vagy áprilisban fészket épít a rétekben. Már tudniillik akkor, amikor lehet. Mert van az ugyanis, hogy nem lehet. Mikor tulságosan nedves tél és tavasz után a vadkacsafészkek fundamentumául szolgáló kutu és zombék, lenn kuruttyol vagy egy ölnyire »szőke locsogásu vadvi-zek színétől. Ilyenkor a kacsá van bajban ráncig, mert nem tudja, hogy hová fészkeljen. Tavaly »te-szemazik« a rozsban rakott fészket, s ahogy üli a tojást, jön a róka s elkapja a fészekről. Per-

Elmondom...

CSILLAGOK...

Kertek alatt csillanó fehér, Istenre ébredő halk imádság, szüzi, tiszta szívek gáttalan fénye: csillagok... Fekete nézéseken is egyre szebb színű ég, a rögökmegegyhült merengő vágya, kibékülő arco az Istennel vitázó embernek: szabadság... Az ember rózsacsokorra gondol. Féli a különös kert, amely felett lilomlehellet forró, messzi és mégis homlokocsonkító hívása ég. A föld sötét, sáros és hideg. És karcu, finom virágokból száll, leng felénk az élet. Mintha ébredne egy kedves szempár. Eltűnődve... Fejed felett könnyként peregnek az évek, hogy soha ki ne aludjanak a tavaszok, amelyekben a tegnapi és a ma két virrasztó könnycseppként, két feledhetetlen kapuzó int: álom és élet... Tó-tükör partján állasz, gyémánthegy ormán, magadban. De a csillagok sóhajto messzesége betakar és érzed az édes derűt, hogy minden olyan közel van hozzád, mint a gyermeksziv tisztaságához a fehérarcu, szenvedő anya... A csillagszemű anya...

Az idő betemeti a sötét glóriájú félelmet. Az örökkévalóság megkérdi azonban — jóváteheted-e a mosolyodat, szivárványos porban az ígért eget, melyről letörölted a szavak hamvát, az ígért lelket: a végtelent... Mert messze vannak a csillagok. Tul a mosolyodon, tul a könnyeden... Láttál-e szánkonyomot, amely mint két, soha össze nem érő gyémántszalag fut a kőkeményre fagyott havon, egymás mellett, egymás felé... az ifjuság álmából felköltött két égő seb, amik soha el nem érik egymást. A csillagok még ennél a két gyógyíthatatlan jánál is messzibbek! Messzibbek a simogatásnál is, amely mást érintett. Igen, valami egészen új van mindig a csillagokban... Átmész a szobádon és megállasz a másik ajtó előtt, lehelletteddel is eléred és mégis, tudod, minden megváltozott... hogy soha el nem éred, aki ott, az ajtó mögött várt a szavadra... a csillagszemű szerető...

Vértanúk és szentek — néha lehull egy-egy csillag... A hó alól is virágok nőnek s a messzeség csillagot szül. Mindenkinek: egyet... Az élet szines álma ezért nem fakulhat el soha. Arcodon a verejték keserősége és lázongása bizonyítja ezt. Ha sírsz is, akkor is virágzó erdőket ültetsz a sivatag égő porába, akkor is, ha koccintó kezeden kicsordul a pohár s akkor is, ha szerelmes kacagásodra rálehel a csöndjé, téli, fáj-dalmas holdfényt a leghalottabb éjszaka... A csillag távolabb van a bünnél is... a csillagod büntelen... rejtelmekbe burkolt, mint az első, hó utáni virágocská, ami magasságba vágyik, hogy a napfény alatt mint édesen hasadó csecsemőmosoly köszöntse örömed zengő szavát, a télből kihajtó tavasz üde, romlatlan illatát... a messzeséget... ami befényesíti a mindennapok hamuszürke, porráváló közelségét... hogy soha meg ne szűnj keresni a csillagot, ami téged visszaad virágoknak és sóhajnak, Istennek és magadnak: embernek...

VETŐ GYÖRGY

sze torkaszakadtából hápog, mire jön Szuhay szaladva a puskával és ellövi a rókát; erre ő kiszáll a róka szájából, de esküszik, hogy rozsba többé nem rakja a fészket.

De hát hová?

Addig törögette a kőcfejét, hogy két tojást már eltojta csak úgy bele a nagyvilágba, mert nem volt fészkek... mikor észbe jutott a — füzfa...

A füzfa egy 3—4 méter magas, öles vastag, fatörzs volt, melynek gyenge hajtásait minden őszi levégták. Ennek a füzfának a széles, kényelmes tetejére fészkelte kacsza őnagysága.

Suhajtó birkaigazgató fedezte fel a tótágast álló, fára fészkelő, vadkacsaesetet és azonnal viharos találgatás kezdődött, hogy mi lesz a tojást szétrugó nagyerményüekből.

— »Leesnek vagy lelökődösi őket

az anyjuk, s mind agyonverik magukat.«

— »Ehenhalnak a fészkekben!«
Oszkó ördögöket. Mert, ahogy ma kikelték a tojásból, — hallottuk a sipázkodásukat, — másnap délfelé elkezdte őket az anyjuk nyakuknál fogva a rét szélére lehordani a füzfáról. Amelyiket levitte, azt a csőrével hanyatfordította, hogy el ne bucorogjon; azal ment vissza a másikért. A hanyatfordított kacsza ugyanis egyse tud magától talpraállni.

Mikor valamennyit lehordta, s a csőrével szépen talpra állította őket, az élükre állt és bátorító hápogások és kedélyes farkrázások közepette bevezette valamennyit az ősrébe.

... Elmentek... Én is csak lábujjhegyre állva nézek utánuk... Már nem is látom őket... vége a mesének...

HATSZÁZ ÉVES magyar csodaszert a veszétség ellen

**Napvilágra került egy erdélyi család orvosi titka
Tudományos nyilatkozatok a „Sabolin”-ról**

A világsajtó érdeklődését a közelmúltban teljesen lekötő nagy politikai kérdések elől méltatlanul a háttérbe szorult egy évforduló, egy dátum, amely fontos határkövet jelent az emberiség történetében és kitörülhetetlenül bevéste magát a tudomány aranykönyvébe.

Az 1888 novemberében létesített párisi rue dutoti Pasteur-intézet félszázados fennállásáról van szó, amely az emberiség egyik legnagyobb jótevőjének köszönheti nevét és létét s amely az elmúlt ötven esztendő alatt tizezrek életét mentette meg a legborzalmasabb pusztulástól, a veszétség-től.

**HATSZÁZ ÉVVEL PASTEUR
ELŐTT...**

És amikor ezekben a lázas napokban az egész tudományos világ, bár szerényen, de mégis megünnepelte az évfordulót, engedtesék meg, hogy a jubileum margójára, egészen szerényen feljegyezzünk egy ismeretlen magyar nevet: nemes budaházi Tömpe Mátyásét, aki talán századokkal megelőzhette volna Pasteurt a dicsőségben, de szerénységében 600 esztendeig meghúzódott az ismeretlenség homályában és viselőjének korszakalkotó felfedezéséről ma már csak elsárgult pergamentek beszélnek...

Tömpe Mátyás nyirmedgyesi birtokán a tizennegyedik század vége felé, tehát közel 600 esztendővel ezelőtt, sajátkészítésű házi-szerrel sikeresen gyógyította a veszétt állatok által megmárt környéki embereket, sőt a háziállatokat is. A csodaszernak hamarosan híre ment és megmárt emberek messzi földről keresték fel a nyirmedgyesi földbirtokost. Tömpe Mátyás pedig minden gyógyulást keresőnek ingyen kiszolgáltatta a csodaszert, de annak ké-

szítési módját nem volt hajlandó elárulni.

EGY CSALÁDI TITOK

Tömpe Mátyás valamennyi utóda szent ereklyének tekintette az értékes hagyatékot, használták ugyan a csodaszert, de a készítési módját valamennyi Tömpe családi titokként őrizte.

Talán még most sem került volna nyilvánosságra Tömpe Mátyás évszázados felfedezése, ha a család Nagykárolyon lakó utolsó és magas életkorban lévő sarjával ki nem halna az évszázados Tömpe-nemzedék. Így azonban, Tömpe Mátyás kései leszármazottja örökösök nélkül lévén, királyi közigazgató előtt kötött szerződéssel az évszázados családi titok kizárólagos tulajdonjogát barátjára,

DRÓTNÉLKÜLI OPERAHALLGATÓ

A hangosfilm megvalósítása óta nagyon sok külföldi filmszínházat felszereltek már fejhallgatókkal, amelyeknek segítségével a nagyothallók felerősítve hallgathatják a film kísérőzenéjét és a darab szereplőinek beszédét. A telefonhírmondó rendszerű fejhallgatók azonban a gyakorlatban nem igen váltak be. Most Amerikában egy új reformmal kísérleteznek. Arról van szó, hogy a fejhallgatókat nem kell a jövőben sehová bekapcsolni, mert mindegyik fejhallgatóba beépítenek egy-egy kész kis miniatűr rádiókészüléket, amely tisztán és torzításmentesen közvetíti a film zenéjét és mindegyik nagyothalló a hallgató levő csavar segítségével olyan hangosra állíthatja, amilyenre csak akarja. Az egész találmánynak a titka nem más, mint az, hogy a zenét nem drótkon közvetítik a hallgatóhoz, hanem a rádió segítségével. A találmányt nemcsak a filmszínházak, hanem az operaházak és színházak is fel fogják használni. A jövőben tehát nemcsak messzelátó, hanem fejhallgató is bérelhető lesz a jegyszedőnél. Aki távolabb ül a színpadtól, az már nemcsak távcsövet, hanem hallgatót is

Tegenyei Balogh Szabó Dezső nyugalmazott jegyzőre ruházta és ezzel a családi titok a nyilvánosság számára is hozzáférhetővé vált. Mert mint azt Tegenyei Balogh Dezső egy budapesti barátjához intézett levelében írja, már öreg ember, 67-ik életévét taposja és nem akarja sirba vinni ezt a titkot, amely az egész emberiség közkinccse, — majd így folytatja: »... az ártalmatlan alkatrészekből álló házi-szer kettő és kétszáz telen gyógyhatását hailandó vagyok bármikor szakértők előtt bebizonyítani, annál is inkább, mert az utolsó Tömpe jelenlétemben főbbizben gyógyított meg veszétt háziállatokat, amiről egy alkalommal tényleges jegyzőkoromban hivatalos bizonyítványt is adtam.«

5MILLIÓ MÁRKÁS AJANLAT

Tegenyei Balogh Dezső, aki kétszázötvennél több gyakorlati érzéssel rendelkezik, mint a Tömpe-család bármelyik tagja, természetesen érintkezést keresett nagy vegyigyárakkal.

Az I. G. Farbenindustrie 5 millió márkát ajánlott a felfedezésért arra az esetre, ha a próbák során a szer százszázalékosan beválik, de kikötötte, hogy a felfedezés dícsősége őt illeti.

Ez a feltétel nagyon fájdalmasan érintette az öregembert, aki erről így ír levelében:

»Magyar embernek születtem és a magyar feltalálás dícsősége, ha nem is én találtam fel a szert — nem akarom más nemzet fiának átengedni még 5 millió márkáért sem, pedig az retentő sok pénz.«

Az évszázados erdélyi házi-szer Balogh Dezső különben »Sabolin«-nak nevezte el, nyilván harmadik nevéből kiindulva, hogy még itt is kidomborítsa magyar jelleget.

HÁROM NYILATKOZAT A »SABOLIN«-RÓL

Miután Balogh Dezső egész seereg okmánnyal igazolja a Sabolinnal való gyógyítás eredményes hatását, talán nem érdektelen három nagynevű magyar orvosprofesszornak a kérdéssel kapcsolatos véleményét megtudni.

használhat. Ez a találmány lehetőséget nyújt arra is, hogy a jövő színházait az eddigieknél sokkal nagyobbra méretezzék, mert hallási nehézségek fejhallgató igénybevétele után nem lesznek.

SZIGET, Ahol a MAJMKOK AZ URAK

Az Egyesült-Államokba eddig minden évben majmok ezreit vitték Indiából, hogy az állatokat tudományos kísérletek, főleg megfiatalítási műtétek céljára felhasználják. Az indiai kormány most megszüntette a majmok további tömeges kivitelét, attól tartva, hogy bizonyos majomfajták az óriási mértékű export következtében India egyes vidékein teljesen kipusztulnak. Az Egyesült-Államok élettani intézeteinek vezetői erre elhatározták, hogy Portorico közelében, egy kis szigeten majomfarmot létesítsenek, megadva ott a majmoknak a könnyű és gondtalan élet minden feltételét. Öt éven át senki emberfiának nem szabad ezen a szigeten háborítani az állato-

Verebély Tibor,

a világhírű sebészstanár így vélekedik a Sabolinról:

— Őszintén megvallva, igen nagy bizalmatlansággal fogadom az úgynevezett csodaszereket, nem tagadható azonban, hogy az orvostudomány nem egy esetben vett át gyógyszert a kuruzslóktól, akik pusztán a tapasztalatra támaszkodva, sok tekintetben igen értékes munkát végeztek. Tehát: bár kételkedéssel fogadom, nem tartom kizártnak, hogy a budaházi Tömpe-családok házi gyógy szerével a veszétség gyógyítható. Tudományos szempontból igen nehéz a kérdéshez hozzászólni. A veszétség kórokozóját mind a mai napig nem ismerjük. Annyi azonban biztos, hogy akárcsak a tetanusznál, egy helyen keletkezik a fertőzési gócpont és innen szivódik fel a vérbe. Éppen ezért a segítés biztos és radikális módja a véráramon keresztül történő gyógyítás. Természetesen hangsúlyoznom kell, hogy a veszétséget más uton is lehet gyógyítani, éppen ezért feltétlenül kívánatosnak tartanám, hogy a Sabolinnal tudományos ellenőrzés mellett, állatkísérleteket folytassanak. Ki tudja, hátha világraszóló felfedezést hagyunk veszendőbe menni.

Manninger Vilmos egyetemi tanár a tudományos ellenőrzés mellett foglalt állást, míg Szerb Zsigmond professzornak ez a véleménye:

— Valószínűnek tartom, hogy a veszétséget a gyomron keresztül felszívódott anyagokkal is lehet gyógyítani, de a szer jövőjét főleg az állatgyógyítás terén látom, mert amikor olyan gyógyszerünk van a Pasteur-szerűben, amely százszázalékos biztonsággal gyógyítja a betegséget, lelkiismeretlenség volna más gyógyszerrel kísérletezni.

Ez talán elegendő is. Elegendő arra, hogy az erre illetékesek vizsgálat tárgyává tegyék a 600 esztendő erdélyi házi-szer gyógyhatását és elegendő arra, hogy — habár elkésve — egy kicsi dícsőséget szerezzen egy régi magyar névnek.

T. S. A.

kat, úgyhogy azok egyelőre a legnagyobb nyugalomban és békében, valósággal paradicsomi állapotok között élhetnek. Egy ideig most ők a szigeten az urak. Ötszáz indiai rhesus-majmot telepítettek le eddig a szigeten — és remélik, hogy ezek az állatok öt év alatt annyira elszaporodnak, hogy India helyett innen, erről a maga nemében egyedülálló majomtelepről lehet majd beszerezni a kísérletekhez szükséges állatokat.

JÓTÁLLÁS

— Ejtőernyőinket jótállással adjuk el; ha esetleg nem nyílnának ki, díjtalanul becseréljük.

AZ ADOTT SZÓ

— Mi az, megőrültél? Hallom, hogy szalmazálon keresztül iszod a sört?

— Igen, megigértém az orvosomnak, hogy nem veszek söröspoharat a kezembe.

Az asztrológus jóslata:

1986-ban vége a világnak

Tudományos szakvélemény a horoszkóphoz
A Halley-üstökös szerepe

Jorio nevű asztrológus horoszkópot készített az 1939 Mars jegyében élő esztendőről. Munkája nagy kíváncsiságot keltett, mire Jorio újra munkába vette a Mars-ot és a következőket közölte:

— A horoszkóp megállapítása nem volt nagy probléma. Mars év normális hatását kellett csak összevetni Vénusz bolygó hatásával és ez adta az 1939-es Mars év képét.

— Részletek kibogozásához ez nem elég. Ehhez az egyéb hatások ismerete is kell, s ezekhez az egyéb hatásokhoz ki kell kutatni, hogy van-e a Vénuszon kívül még más bolygó égitest, amely befolyásolja az éppen uralkodó bolygó cselekedeteit? Általában meg kell jegyezni, hogy az asztrológusok már 1780-ban rájöttek arra, hogy az évszázadokon át megdönthetetlennek hitt normálék megváltoztak, mert nemcsak a hét addig ismert bolygóval kell számolni, hanem új, még ismeretlen bolygó vagy más égitest jelenlétét is tekintetbe kell venniük.

Igazuk volt, mert azóta egymásután fedezték fel az ismeretlen bolygókat s ma, a világ asztrológusai már egy tizenegyedik, még föl nem fedezett, de már Mira névre keresztelt bolygó jelenlétét észlelik.

Greenwich 1935-ben, az e tárgyban hozzá intézett kérdésre trefásan azt felelte, hogy az asztrológia nem tudósai okosan tennék, ha az ismeretlen általuk jóslott, fölfedezésre váró bolygók és más égitestek helyett, az eddig ismert, de a horoszkópokban még nem szereplő üstökösökön is közörülnék elméjükét.

Greenwich bizonyára a Halley üstökösre gondolt, amely valóban bolygó, hiszen 75—76 évenként kerül perihéliumba, az asztrológusok tehát legalább 75 ávenként bevonhatnák tudományos játékkukba ezt az üstökös bolygót, amelynek eszmei hatásán kívül, a mérhetetlen kiterjedésű ciángáz csóvája, bizonyára fizikai hatással is lehet a földre.

A MARS ELTŰNIK

— Ez a szempont mindenesetre megfontolandó s az asztrológusnak érdeemes számításait ennek figyelembevételével felülvizsgálnia — mondotta Jorio.

Kiindulási pontunk a Mars, mert — van jelen s ez az esztendő a Mars — Vénusz frigy izlésére van berendezve. A Mars-évben születtek átlagban 35 éves korukban kezdik kifejteni lényük erejét és 56 éves korukig alkalmazzák, amikor eltűnnek. Ez tulajdonképpen az orvosi embertani ismeretekkel is megegyező adat. A Mars hatáshatára tehát nyolc ciklus, ez egyenlő nyolcszor hét, azaz ötvenhat esztendővel, 1939—35=1974 és a 21 esztendő hatékony életszakasz, ami 1935 évszámot eredményezne. Meg kell tehát keresni ezt az 1995 esztendőt, amely ugyancsak Mars-év lenne.

A legnagyobb meglepetésre az 1995-ös Mars-év nem került elő, ami azt jelenti, hogy az 1995 év nem fog elkövetkezni a földön.

Nincs.

Számításba vettük az 1939 es év jellegzetességét, a számítás hibák tulajdonságát, de minden ellenőrző számítás azt eredményezte, hogy 1995 nem fog bekövetkezni. Most már nem lehetett mást tenni, mint évenként visszafelé menve megkeresni azt az esztendőt, amely még nem jelentkezik s így jutottunk el az 1985 évhez.

amelyen túl az 1986 esztendő nincs meg a számításokban.

Meg kellett tehát vizsgálni az 1985 Hold-esztendőt, mint az utolsót, amit a horoszkóp mutat. Ha ez a vizsgálat helyes.

az 1985-ös az utolsó a föld életében.

Nem kellett valami földöntúli tudomány annak megállapítására, hogy mi lehet az oka annak, hogy a horoszkóp nem ad több évet az 1985-ik esztendőn túl? Ez az ok csak egy lehet: a Halley-üstökös, amelynek megjelenése a föld látótávolságában és hatásában

1985 november 8-án fog megtörténni.

Halley már 1682-ben kiszámította, hogy az az üstökös, amelyet ebben az évben többen is megfigyeltek, minden 75—76 évben ellátogat a

földközébe s mert számításai az 1758-ban valóban megjelent üstökösnél pontosan beváltak, a tudomány alaposan megfigyelte ezt a különös vendéget. Megállapították, hogy az üstökös pályája esetről esetre közelebb jut a földhöz s hogy egyszer be kell következnie az üstökös ciángázcsóvája és a föld levegőrétege közti találkozásnak.

Az üstökös közel 25 millió kilométer hosszú csóvája állandóan növekszik, s a csóva mindig a nappal ellenkező oldalra, tehát a föld felé fordul.

Ha tehát a találkozás megtörténik, a ciángáz egyetlen pillanat alatt megtelíti a föld levegőréteget és a föld megszűnt élni.

A horoszkóp nem mutat 1986-os évet, a tudomány 1985 november 8-án számítja a Halley megjelenését a földön, a két adat között fekszik a horoszkóp, a nagy végtélet.

1985 november 8, csütörtök: Ez volna a vége minden földi törtetésnek, hatalmi vágynak, gyűlöletnek és emberüldözésnek.

A TUDÓS VÉLEMÉNYE

Ezt mondja Jorio, az asztrológus. Ezek után kíváncsiak voltunk, mit

szól ehhez a tragikus számításhoz a komoly tudomány. Megkérdeztük dr. Vodeczky József egyetemi tanárt, az asztronómia kiváló tudósát, aki a következőket mondotta:

— A föld — mondja mosolyogva Vodeczky József dr. egyetemi tanár — már találkozott a Halley csóvájával, még pedig 1910 május 19-én, mikor a Halley üstökös a Nap és a Föld között vonult el, utóbbtól mintegy 23 millió kilométer távolságban. Lehet, hogy az üstökös csóvája még ennél is hosszabb volt. Amint látjuk, nem ártott a földnek

s valószínűleg nem is árthat sem mechanikailag, sem kémiaiilag az 1985-ös valószínű megjeleneéskor sem.

— A csóva anyaga — cián, de a laboratóriumban előállítható legerősebb vacuumon is tulesz. Talán olyan, mintha egy köbcentiméter levegőt egy köbkilométernyi üres térben osztunk el egyenletesen. Még az üstökös fejével való találkozás sem lehet túlságosan veszedelmes. A Halley üstökösnek 1910 iki, átvonulása alkalmával

a legszorgosabb észlelés sem volt képes az üstökösnek valami nyomát találni a Nap korongján, ami annyit jelent, hogy rendkívül ritkított állapotban lévő anyagból áll.

Mindez természetesen — folytatta a tudós tanár — nem akar ellentetés lenni az asztrológia több évezredes hitével, vagy hagyományával szemben, amelyeket Tycho Brahe, meg Kepler is, az ő közismert híres horoszkópjaik kiszámításánál felhasználáltak.

Érzelmi momentumok ellen, nem célszerű a matematika fegyvereivel küzdeni.

Piolemdiosz nem találta inkongruensnek az ő nagy tudományával, hogy megírja a Tetrabibliont, az asztrológia vagy csillagjóslás egyik ókori katedáját. Goethe pedig olyan nagyon kedvesen emlékezik meg a Dichtung und Wahrheit elején az ő saját horoszkópjáról, mely szerint születésnapján a Nap a Szűz jegyében kulminált, melyre Jupiter és Vénusz barátságosan tekintett, Merkur pedig nem ellenszenvesen. Harmincöt éves korában pedig a Brocken-könyvbe beleírja a Manillustól, az asztrológia jeles római költőjétől vett citátumot. Jorio horoszkópjában megjósolt világvége pedig csak ezt lehet mondani:

qui vivra verra, vagyis aki megéri, az majd meglátja.

— Mi a véleménye a professzor urnak a horoszkópról? — kérdezzük még.

— Az 1939 évszámról megemlítetem volna hogy az 1939 annyi, mint 277×7, tehát két törzsszám szorzata, köztük három hetes! (Ha igaz, amit Vergilius mond VIII. Ecloga 75-ik sorában), hogy: numero deus impera gaudet, vagyis az istenségnek a páratlan számban telik öröme, akkor az erre illetékesek ebből messzemenő következtetéseket vonhatnak le...

— Remélem — fejezte be lebilincselő szeretetreméltósággal a tudós tanár —, ezt az ártatlan megjegyzésemet a horoszkóp mestere sem fogja rossz néven venni...

Ime Jorio szenzációs jóslata a világ végéről, amelyet ezzel átadunk a halhatatlanságnak, azaz őszirinté az 1985 november 8-ig tartó életnek.

Szereti az anekdotát?

Mielőtt Jókai megírta »Aki a szivét a homlokán hordja« c. regényét, elment Vámbéry Árminhoz és olyan forrást kért tőle, amelyben le van írva a keleti háremélet és nővásár. Vámbéry oda is adta Jókainak Honigberger füzött művét: »Flucht aus dem Morgenlande«. Jókai ebből merítette anyagát, de olvasás közben teljesen szétment a füzött könyv, úgy, hogy maga beköttette és a következő dedikációval adta vissza Vámbérynek:

Szétolvasta, kiírta és beköttette

Jókai Mór.

A könyv a Vámbéry könyvtárral együtt a budapesti Fővárosi könyvtárba került.

*

Lawrence Sterne angol humoristát — aki 1713 november 24-én született — megkérte egy ismerős család, hogy tudassa egyik rokonukkal nagynénjük halálát. Ajánlották az írónak, hogy nagyon kiméletesen járjon el, mire Sterne biztosította, hogy a lehető legvigaszteljesebb módon fog eleget tenni megbízásának.

Sterne elment az illető hölgyhöz és miután bemutatkozott, rátért jövevele céljára:

— Nagyon sajnálom, — mondotta — hogy látogatásom oka igen szomorú. Tudomására kell hoznom, hogy nagybátyja és nagynénje meghaltak.

Nagy jajgatás és sírás.

— Ah, nem, asszonyom, tévedtem, csak a nagynénje halt meg.

Mire a hölgy megkönnyebbülten mondta:

— Jaj, de jó! Ez már a kisebb baj.

*

Alexandre Dumas fils francia költő, szeretett a »Nők barátja« szerepében tetszelegni. A párisi nagyvárosi dámák minden ügyükben hozzáfordultak tanácsért. Szalónja híres volt házasságközvetítéseiről. Egy alkalommal egy házasulandó fiatalember mutatott be egy lányos mamának, akinek megetszett a fiatalember, tehát mindjárt a tárgyra térvé, így szólt hozzá:

— A leányom kezével félmillió frankot adok.

A fiatalember, aki keveselte a hozományt, hűmögött, jobbra-balra szénézett, majd el akart ódalogni. Azonban Dumas, a mániákus házasságközvetítő, utját állta és így korholta:

— Ugyan, fiatal barátom, ne legyen oly szeles, hanem gondolkozzék egy kicsit. Menyasszonyának nem egy, hanem két keze van.

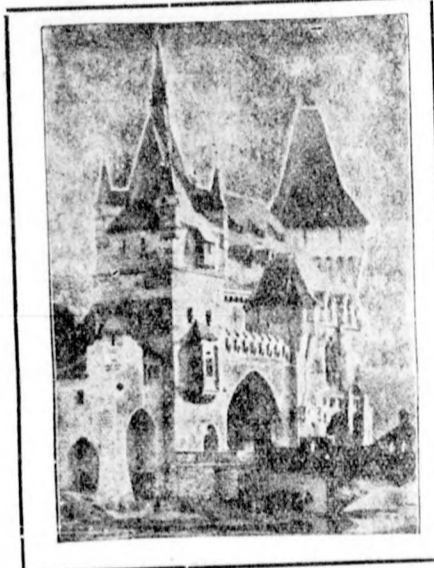
Félarú utazás Budapestre

és vissza

úgy a jugoszláv,
mint a magyar
vasutakon!

ELŐZETES MAGYAR VIZUM
NEM SZÜKSÉGES

A BUDAPESTEN FIZETENDŐ VI-
ZUM-KEZELÉSI KÖLTSÉG
2.50 PENGÓ

Kedvezményes beutazás Budapestre
1939 március 12-től 27-ig.

Visszautazás: márc. 22-től április 6-ig.

AZ UTAZÁSHOZ JUGOSZLÁV UTLEVÉL SZÜKSÉGES

A jugoszláv vasutakon a magyar határig a vasuti jegy teljes árát kell megfizetni. E jegyet meg kell őrizni, mert a visszautazás a jeggyel teljesen ingyen eszközölhető. A magyar vasutakon úgy az oda, mint pedig a visszautazás során félarú jegyet kell váltani. A Mezőgazdasági Kiállítás és a Tenyészállat Vásár 1939. március 22-től 27-ig tart. A vásárlás céljaira dinárt kivinni nem lehet. A vásárlásra szánt összegek bármely jugoszláv felhatalmazott pénzügyhatóságnál, a beutazás céljaira pedig a határőrségnél, a letételezőhelyeken alapján azok Budapestben pengőben bocsátatnak rendelkezésre.

A vásári igazolványokat a vásár ideje alatt a vásár területén le kell bélyegeztetni. Ily igazolványok 60 dinár és portó beküldése ellenében a Putnik és Waggon Lits utazási, valamint a Fruska Gora turisztikai egyesületi irodák Jugoszláviában levő összes fiókjainál, továbbá Apatinban a Takarékpénztárnál, Doljna Lendován Balkányi Ervin urnál, Murska Subótán a Prekmurska Banknál, nemkülönben a zágrebi magyar konzulátusnál, a beográdi magyar utlevélhivatalnál, a Magyar Külkereskedelmi Hivatal kirendeltségénél és a Magyar Kereskedelmi Képviselet Utazási Osztályánál (Jaksićeva 2) kaphatók.

FELLEGI autó- és motorjavító üzeme

február 22 és március 1 között üzemszünetet tart, miután ez idő alatt Gajeva u. 5 szám alól

Temerini út 86 szám alá

saját megnagyobbított üzemelepedére költözik

LEIPZIGI TAVASZI VÁSÁR 1939

NAGY TECHIKAI ÉS ÉPÍTÉSZETI VÁSÁRRAL
EGYÜTT MÁRCIUS 5-TŐL
13-IG

60%-os menetjegy kedvezmény a német birodalmi vasutakon
a többi vonalakon 33%-os menetjegykedvezmény

Minden felvilágosítással szolgál: GESCHÄFTSSTELLE DES LEIPZIGER MESSEAMTS für den Balkan BEOGRAD, Knez Mihajlova 33. Telefon: 24-311
Vagy: Michael Rumpfer igazgató Novisád, Habag palota, Tel: 26-23. Zagreb: W. Erken, Starčević trg 6 Lyublyanában: Ing. G. Tönnies Tyrseva cesta 33. Szuboticián: Konrath K igazgató, Aleksandrova 6. Szarajevóban: Petar Jurišić, Aleksandrova 52 Splitben: M. Jakovics alkonzul. Petrovgradon: Johann Weiterschan, Aleksandrova 16 Szkoplyében: Nikola Bauhin, Brzekova 5.

Cukorbetegeknek

kitűnő segítőszert a
gyógyuláshoz a

DIABETOL TEA

Ára 30.- dinár
Főképviselet:

ISIS D. D.

BEOGRAD - ZAGREB

Kapható minden
gyógyszertárban.

Op. reg. Min. Soc. nr. 130/38

Világmarkás HARMONIKÁK

klasszikus és jazz-hangszerek
óriási választékban

TRUPPEL

zenében Novi Sad

Legnagyobb és legrégebbi szaküzlet
az országban. Kérjen árjegyzéket

KÉRJEN INGYENES TANULSÁGOS ÁRJEGYZÉKET

VILÁGHÍRŰ
HANGSZEREIRŐL
LEGNAGYOBB HAZAI HANGSZERELŐTŐL

F. SCHNEIDER

KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ

ZAGREB

NIKOLICEVA 10

Kerékpár 1 évi részletre, varrógép 3 évi részletre

Dudás mehanikusanál, Jelacseva u. 9
Szubotica.
Special javító műhely, gyors és pontos kiszolgálás.

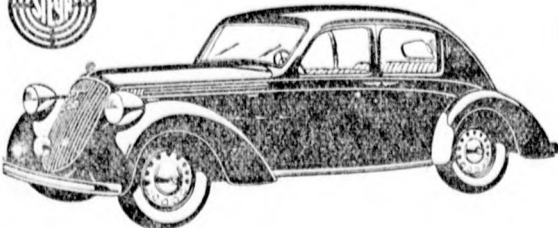
HOTEL ROYAL A.D. BEOGRAD

KRALJA PETRA 56. — TELEFON: 25-295

Elsőosztályú szálloda 50 jól és modernül berendezett szobával. Folyó meleg és hideg víz. Központi fűtés Legnagyobb tisztaság, mérsékelt árak — Étteremben kitűnő francia és hazai konyha 5227

Hagyomány! Minőség! Haladás!

Összpontosul a STEYR
autókban. - Leszállított
árak mellett kaphatók

KÉPVISELŐK:

Beogradban: Vladim. G. Vuković
Beograd, Kumanovska 5. Telefon 27901

Bácskában: „JUNG” Szuszedszky
Novisád, Safarickova n. 9. Telefon 32-69

Hölgyeim:

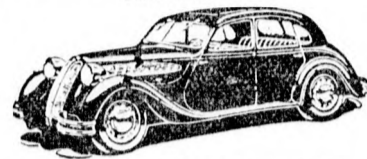
Az elismert RISTIC női divatszalonban készülnek a legelőkelőbb párisi cégek eredeti modelljei után, mérték szerint, a legszebb tavaszi újdonságok, mint: kosztümök, ruhák, kabatok stb. a legjobb francia és angol anyagból

Ristic szalon

BEOGRAD, Kolarčeva u. 6 — polusprat
Telefon: 30-634

B. M. W.

(Bayerische Motoren Werke A. G.
München)

Elsőrendő németgyártmányú közép-nagyságú autók. Raktáron állandóan nagy választék minden Cabriolet és Limousin típusokban.

Képviselet:

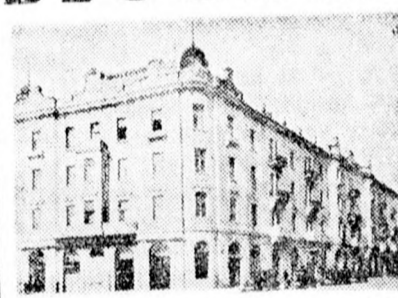
„VELAUTO“

Beograd, Zorina ul. 90-92

Kedvező árak és feltételek.

BRISTOL

szálloda és étterem BEOGRAD

Beograd legelőkelőbb és legmodernebbül berendezett szállodája! Elsőrendű kitűnő konyha! — Telefon: 26-703 és 26-704.

PALOTA

földszint és 4 emelet, Beograd legforgalmasabb utcájában, üzlethelyiségekkel és modern 1-2 és 3 szobás lakásokkal, gyönyörű komforral. Évi jövedelme 180.000.— dinár Szükséges készpénz 1.000.000.— dinár és 500.000.— dináros kölcsön átvehető.

PALOTA

többszintes, Beogradban a Slavija közelében teljes komforttal, saroképület. Jövedelme 140.000.— dinár. Ára 800.000.— dinár készpénz és 350.000.— dinár jelzálogkölcsön.

KISEBB PALOTA

a színháznál, több 2 és 3 szobás lakásból áll, jövedelme 87.000.— dinár. Ára 450.000 dinár készpénz és 200.000.— dinár jelzálogkölcsön.

TELEK

A Krunska ucca mellett 550 m² uccai front 17 m. Havi jövedelm. most 4000 dinár Ára 470.000.— dinár.

VILLA

a Borovo parknál, jobboldal beépítve 2 szobás komfortos lakással. — Ára 100.000.— dinár készpénz és 30.000 jelzálogkölcsön

A fenti ingatlanokat eladja:

»VOJVODINA« — Djačić

Beograd, Kr. Aleksandra 201. Tel 21-860

PYRAM

cipőkrémet kérjen mindenütt, mert a legjobb és az üres dobozokat a kereskedőnél értékesítheti. Waberer Vilim, Velika Kikinda 4801

NOVIZAD 1939 február 26

A REGGELI UJSÁG VASARNAPI INGYEN MELLÉKLETE. — Szerkeszti: DEZSŐ BACSI

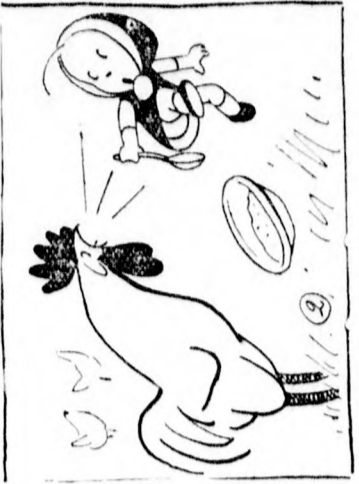
Furcsa Julcsa kalandjai

Írja: Dezső bácsi

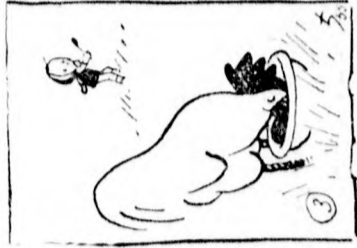
Uzsonnázik a kakas

Szervusz kakas urfi,
Jókor jöttél épen,
Amíg uzsonnázom,
Kukorékolj szépen

Na, de ne üvöltés, ugy,
Mégfájdul a fülem,
Vagy itt hagylak, s aztán
Dalolhatsz nélkülem

Megállj álnok kakas,
Itavaszul becsaptál,
De kapsz ezért olyat,
Amit még nem kaptál...

Fessélek bí a képet izléstér szerin. A festményt azután küldjétek el a Tündérország szerkesztőségbe.

A beküldő neve és címe:

TUNDFRORSZÁG

Koncz Márta. Nagyon szépen köszönöm a kedves ajándékot, itt disziti szerkesztőségi szobám asztalát. Ugy látom valóságos művészeti fejlődötték kerámiai tudástok, a hamutartó színezése és égetése kifogástalan.

Cseh Vicuskának, Wágner Lacinak és főböknek. A Tündérország Furcsa Julcsa verspályázatára többszáz vers érkezett, a tízedrészt sem közöltük, mert öt Tündérországba sem fért volna bele valamennyi. Ne haragudjatok tehát, hogy a versetek kimaradt. Irjatok másfajta verset, s ha jól sikerülnek, közöljük a Tündérországban.

Oluski Vidó és Miro. Versbe foglaljátok panaszotokat:

DEZSŐ BACSI RÉSZÉRE

Dezső bácsi szépen kérjük,

Ha lehet, üzenje meg nekünk,

Mi az oka annak,

Hogy a multheti Tündérországból

A mi nevünk kimaradt.

Mert, hogy mi oly szépen,

Julcsát, s kacását kifestettük,

Szép verset is irtunk hozzá,

Rejtvényünkkel együtt azt is beküldtük.

Örültünk is már előre a szép vasárnapnak,

A Tündérországot már alig is vártuk,

Mikor végre megjött és elolvastuk,

Nagy csodálkozásunkra

A nevünket nem találtuk...

Megállapítottam, hogy leveletek pénteken érkezett és a pénteken érkező levelek bizony mindig kerülnek bele a vasárnapi névsorba. Törekedjétek arra, hogy leveletek legkésőbb csütörtöki megérkezzenek a Tündérországba, akkor nem marad ki soha.

Benkő Vilmos. Legutóbbi üzenetemben tutyi-mutyinak mondtalak, mert legutóbbi petrovgrádi látogatásom alkalmával nem mertél megszólítani, jóllehet találkoztunk. Most viszont szavonom az állítástomat, mert — mint kiderült — már az autóban ültem, amikor észrevetted, tehát bajos lett volna társalognunk. No nem baj, legközelebb majd kipótoljuk az elmulasztottakat.

Fancsevics Lalika és Erzsike, Milinszki Mariska és Kató, Szaralovac Oszkár, Farkas Ilonka és Erzsike, Csipő Misi, Nyiri Erzsike, Petró Mancika, Pilischer Iván (Szt. Becse), Rechnitzer Olga, Berényi Ili, ifj. Leibach János, Lakatos Ilonka, Varga Pisti, Dudák Pali és Ilonka, Alföldi Bözsike (Debelyácsa), Cséki Zsófia.

Szeretettel üdvözöllek benneteket a Tündérország táborában. Aki küldteket eddig e mulasztottat, írja meg pontos címét és hogy hány esztendőre

Kávai Misi. Levelemben elismeréssel adózol, hogy legutóbb haragudtam a rollni frizurára és azt írod, hogy bár te csak negyedikes elemista vagy, mégsem szeretted látni, hogy a nők festik magukat, mert úgy néznek ki akár a »maszák«. Ez — mint levelemben közlöd — csak kedden jutott eszedbe, amikor Petrovaradinban látad a farsangi felvonulást.

Hát kedves Miska komám, igazat adok neked. Márcsak azért is, mert nekünk »férfiaknak« össze kell tartanunk. Tudod a lányok festésével én úgy vagyok, mint te a maskarával. Másokon tréfásnak találja az ember, de magamán, vagy a hozzátartozóján bizony nem nagyon. De még nem is ez lenne a legnagyobb baj. A festésnek az a legnagyobb hátránya, hogy tönkreteszi a bőrt. Olyan festéket még senki a világon nem talált fel, amelyik el nem hervasztaná az arcot és olyan színtelenné teszi, mint a moslék.

No de azért te még ne nagyon főprengj a nők festése miatt, ráérsz még jó néhány esztendőig.

Osztrigonac Anci és Magdika. Leveletek kettős örömet jelentett, sőt harmasat. Az első és a legnagyobb, hogy végre haza jutottatok. Boldogságokat csak az éri meg igazán akit a sors sokszor elkényyszerített hazuról. Így még könnyebben találkoztunk, mert hiszen Szubotica nincsen messze Noviszádtól, s ott gyakran akad dolgom. A második öröm a kedves fénykép, nagyon szépek vagytok mind a ketten. Ugy látom Anci nagy csibész lehet. Sok van neki a füle mögött, csak persze ez a fényképen nem látszik. Képeteket visszajuttatom, mivel csak egy van belőle. Majd ha találkoztunk, lefényképezlek benneteket, s abból tartok meg magamnak.

A harmadik öröm az volt, hogy választottatok arra a kérdésemre, milyennek képzeltek engem ismeretlenül? Ilyennek: »Egy olyan, sem kövér, sem sovány bácsinak és olyan idősenek mint az én apukám 35—40 évesnek, középtermetű, kellemes bácsinak. Ja és bernahajunak, esetleg kissé őszbe vegyülnék«. Nagyon hízleleg a rólam alkotott véleményetek. Rövidesen megküldöm a fényképet, s akkor majd döntsetek el, mennyiben tévedtetek.

Pobrányi Bözsike. Bármikor megtalálhatsz a szerkesztőségben hétköznapokon délelőtt 8—12 óra között. Örömmel várlak és szívesen teljesítem kérésedet, ha módomban áll.

uebbül kitűnő 26-704.
legfor- yiségek- ás laká- vi jöve- ges kész- 000.— di-
Slavija aroképü- ár. Ára 350.000.—
ás lakás- inár. Ára 200.000.—
m² uccai most 4000
beépítve — Ára 30.000 jel-
ja: a- áció- Tel 21-860
Mütt, mert hozokat a Waberer 4801

Julika, Godor Lacika és Ferike, Schönberger Milica, Faragó Jucika és Etike, Baksa Juliska, Berényi Ili, Rechnitzer Olga, Lenkés Karcsi, ifj. Lajos, Bagóczi Klárka, Kucséra Bözsike, ifj. Lebach János, Frank Erzsébet, Blaskó Piroksa, Krizsán Jucika, Bakota Klárka, Szieber Kató, Évi és Hilda, Budai Margit és Bözsi, Vastag Margit, Szmolenszki Béla, Urbán Gizike és Irénke, Galambos Margitka, Schüssler Nellike és Katka, Pifáth Katica és Magdus, Albert Rózsika, Lakatos Ilonka, Tatai Janika, Boros Rózsika és Laci, Varga Pisti, Nagy Gizella és Jucika, Bence Mariska, Gál Ilonka, Pajzer Józsi és Angéla, Kapocs Antika, Wellner Berceke, Nánási Zsuzsika, Tauszig Julika, Nagy Juliska és Lacika, Vágó Gizi és Böske, Bagi Pistike, Krivan Illés, Ilonka és Vera, Dániel Örszike, Cseh Irénke és Józsi, Horváth Veronka és Teruska, Papp Laci és Juliska, Balog Mária és Mihály, Latyák Juliska, Zolics Ócsi, Stefan Oszai és Gyuzsi, Siha Erna, Dániel Öcsike, Harangozó Juliska és Mancika, Hirth Grete, Szabó Ilonka, Ziegesberger Ottó, Dudák Pali és Ilonka, Sipos Matild, Mariska és Janika, Schank Irénke, Kókai Rózsai, Kuzsi testvérek, Pobranyi Bözsike, Kiss Bözsike, Rózsika és Ilonka, Cseh Vicuska, Alföldi Bözsike, Bollok Mihály, Gerő Gyula, Cséki Zsófia, Vékony Irénke, Máthé Margit és Magdus, Weisz Magdika, Schütz Erzsébet és Márta, Szigeti Ilonka, Kampf Anna Mókus Teruska, Horváth Verica, Kampf Mária, Fendrik és Pirike, Simon Gyurika, Ciger Mariska és Etuka, Toma Ilona és Etuka, Györi Bözsike és Sanyika, Hoffmann Annuska, Fodor Bözsike, Prókai István és Boriska, Kosa Magda és Baba, Lornz Idikó és Babuci, Sánta Magduska, Lug Verica, Peidler Greti, Kamenkovics Józsi, Palkovics Mancika, Paul testvérek, Hauser Teréz, Mária és Lajos.

A sorshúzásnál Felbapov Katica és Iucának (Dobr. Vlad. Matijevisa 83) kedvezett a szerencse, a **Wahl-féle** dessert cukorkára szóló utalványt a szerkesztőségben vegyék át. Fodor Lacika és Ferike (Jag. Vatroslava 12), a **Herring Studio** fényképre szóló utalványt a szerkesztőségben vegyék át. Gúrt Viktor és Ferike (Jana Kapetara 22), a **Mignon cukrászda** öt süteményre szóló utalványt a szerkesztőségben vegyék át. Horváth Margitka (Dob. Matijevisa 50) a **Göly-bazar** ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Brandt Vilma (Pasicseva 35), az **Ifjuság** képes folyóiratot egy évig ingyven kapja. Pompol Kelemen Karola (Kr. Petra II. 114), a **Berbiics cukrászda** öt süteményre szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Szaravolac Oszkár (Tolsztojeva 2), a **Schade** Bácsai ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Vastag Rózsai (Pasicseva 21), a **Holik Bácsai ajándékára** szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Márton Imre a petrov-

grádi **Petrikovich-Ruff** csokoládéjára szóló utalványt az ottani szerkesztőségben vegye át. Dor-mut Ilonka a petrovgrádi **Papirus** üzlet ajándékára szóló utalványt az ottani szerkesztőségben vegye át. Horváth Juliska (Szlovácska 39), a **Higica parfüméria** pipere szappanára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Szitás Rózsai (Dj. Magarasevics 9) a **Perepatics Bácsai** ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Liszicsin Tomiszlav (Arh. Rajicsa 9/a I.) az **Unio** cukorkaüzlet csokoládéjára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Furesa Julica kalandjai kifestésének nyertes Ivanyity Péter és Kuli (Deszp. Pavla Bakitya 1), a **Mignon cukrászda** öt süteményre szóló utalványt a szerkesztőségben vegyék át. Nierlander Tomi és Gyuri (Maszarikova 12) az **Osnovics** foto fényképre szóló utalványt a szerkesztőségben vegyék át. Spitzer Laci (Kr. Petra II. 130) a **Volga cég** ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Igrácsi Bözsike (Szt. Glavasa 9), a **Párisi-áruház** ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Csab-rádi Katica (Vojvoda Knicsanina 28), az **Ifjuság** naplóját a szerkesztőségben vegye át. Urbán Gizella (Obor 414) a **Varga Bácsai** ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át.

Gyerekek ügyeljenek, hogy a nyerevény-szelvény legkésőbb péntek estig vigyétek el, mert különben érvényét veszti.

●●●●●

BETŰREJTVEK

1. Fehér Kátó M I P Ó K 1 s ül &

2. Latyák Juliska

3. Varga Márta és Dóra D i ? Adria i

4. Benkó Vilmos

TALÁLÓS KÉRDÉS
Közlő: Rác Ferike

Mit vesznek legtöbbször a temerini piacon.

TÉGLALAPREJTVEK

Közlő: Lázár Jolán

va	a	ban	gány	fi	legy
tes	csü	ci	sár	ze	be
le	ben	tes	a		

Helyesen összerakva, egy közmondást ad.

Fityifiritty királykisasszony

Egyszer volt, hol nem volt, volt valahol egy Fityifiritty királykisasszony. De olyan akaratos volt ez a kis Fityifiritty, hogy nem bírt vele senki. Se apja, se anyja, se ójajka, se nevelője, — men halogatott senkire a világon. Ha olyat parancsoltak neki, ami nem volt kedvére való, mindjárt elfutott a pulykaméreg. Olyat dobantott a picike lábával, hogy csak úgy döngött a királyi palota felsőges parkettje, szikrát vetett a két nefelejcs szin szemé, patogott a szó csöpp piros szájból: — De bizony, igrum-burgum, ugy legyen rögtön, ahogy parancsoltam: Jaj annak, aki nem engedelmesebb! Három kis apródja négy felé szaladt ijedtségben, hogy a parancsot teljesítse. S még hozzá, miket parancsolt a lelkem! Telen orgonavirág kellett neki, nyáron jégpálya. Őszel szamóca, tavasszal gesztenyepír. Hídegben napernyő, melegben bunda. Csak azért, hogy elmenekedjen, kiabálhasson, veszekedhessen, parancsolt. Azt volt a kedvtelése.

— Hej, édes lányom! — mondta neki az apja, mikor jó zuzmarás télen görögdinnyét akart uzsonmáznia. — nem dinnye kellene neked, hanem verés!

Nagyot dobantott a királykisasszony, elébe parancsolt a hópemestert, kiadta a parancsot: Nekem dinnyét hozzanak uzsonnára, mert fejükre borítottam a kávémat, ha azzal mernek előállni, hogy nincs!

Kétrégtörnyed a hópemester. Nagy ijedten hívatta a természetudósokat, mit lehetne csinálni?! Ősszerakák a tudományukat vagy heten. Kimenek a dinnyeföldre, vitték magukkal fejneként egy-egy kályhát meg gye társzékér hasábfát. Begyújtottak, nagy tüzet raktak, kiválasztottak egy tenyérnyi földcséket, elültettek egy szem dinnyemagot. Losollták, melengették, hogy csúszson. No, ki is kelt. Ott izzadtak, fűtöttek a tudósok, meg a hópemesterek, hogy a dinnye virágot bajtson, termést hozzon, megérjen uzsonnáidőre. Meg is ért egy görögdinnye pontosan négy órára, de addigra a tudósok közül négyet ütött meg guta. Kettőt a nagy melegből, kettőt meg a mérégől.

Nagy méltatlankodás tört ki az országban. Mégis csak borzasztó, hogy miket eszel ki a királykisasszony! Igazán tenni kéne valamit! Belátta a király is, hogy ez így nem mehet tovább, — nagy cédulákat íratott, amiket apródok osztogattak a palota kapujában. Az volt a cédulán, hogy segítsen az ország apraja-nagyja megbüntetni a királykisasszonyt.

Jöttek a tanácsadók seregeseftől. Ki ezt, ik azt ajánlotta. Egy nap beállított egy huncutszemű kis lakatosinas. Takaros, fényes, királykisasszony-nak való koronát hozott. Ómaga kalapálta csizogattak, — ugyancsak csinos holmi volt. Lilliomvirágok fonódiák egybe rajta.

— Felséges királyom, ha meg nem sérténém, hoztam vna a királykisasszonynak egy saját gyártmányú koronát. Tudom, ha ezt felteszi, a fejére, olyan jó lesz egyszerűben, mint az anyagok. Sohasem lesz rá panasz többé!

Nézte, forgatta a király a koronát, — nem talált rajta semmi kivettni valót. Meg akarta kér-

dezni a kis inast, miféle csudaszerzet ez a korona, hogy engedelmese báránykat tud faragni a rakoncátlan kis Fityifirittyből, de a kis inas már nem volt ott. Az uccasankon tul libegtette a szél zöld köfője sarkát.

— Próbá, szerencse! — motyogta a király és behívatta a lányát. — Hallod-e kincsecském, — mondta neki, — hoztak neked ajándékba egy koronát, próbáld csak a fejedre!

Feltette a királykisasszony a koronát, — esodamód illett a buksijára. Aranyos fűrtjei kibujtak a liliumvirágok között, összefonódtak velük s hát! — Ahogy le akarta venni, a büvös korona meg es moccant! Csak aranyháját tépte, rángatta a kis Fityifiritty, — a korona mindha odanőtt volna a fejéhez.

— No, ennek fele se tréfa! — Becsengette a királykisasszony a főhajbodorítómestert: — Tüsként le vedd a fejemről ezt a koronát, mert négybe vágatlak az udvari hentessel!

Nagyot, mégset dobantott a lábával! No, fel is sikoltott mentien! Puff! Olyat szorított a fején az ördögös korona, hogy még a lába ujjában is ezere a fájást!

A hajbodorító mester hiába próbálkozott a korona nem jött le. Belegubancolódtott egészen Fityifiritty kisasszony frizurájába. Szikrázott a szemé a királylányonak, — megint dobantott egy nagyot. Puff neki! Még nagyobb szorított a fején a korona. Még a sikoltás is a torokán akadt szegénynek.

Elcsendesedett egyszerre. Megadta magát a sorsának. S lám, attól a percétől kezdve a korona olyan lágyan, puhán ölelte homlokát, hogy nem is érezte. Így telt el a délelőtt. Nem volt baj Fityifirittyel ebédig. Déleiben azonban eszébe jutott, hogy ő nem sárgarépat akar ebédelni, hanem meggyoszót. Frissét, amit éppen most szedtek a fáról.

— Karóba húzatom a szakácsnét! — kezdte rá a kiabálást, meg a toppantást. De csak kezdte! Nagyot nyitolt a halántéka, olyat szorított rajta a korona, hogy mindjárt meggynek látta a sárgarépat. Olyan engedelmesen kanalazta, gyoh örömmel nézni. A koronájának megint nem volt súlya. Könnyű volt, mint a pelyhely.

Ebéd után szunyókálni akart a király. A királykisasszony — csak azért is! — bement a kis szalomba skálázni. Petyegtetta a zongorán cudarul a c—d—é—f—g—h—c-t.

— Hallod-e lelkeském — kérlelte az apja, — hadd szunditsak egy keveset, — ne zongorázz addig!

— Zongorázom bi' én! — felelt Fityifiritty. Akkor jatszom, amikor kedvem tartja! — s már mozdult is a lába, hogy toppantson. Bumm! Belévgott a fejébe a korona. Ugy elszaladt a zongorától, hogy még a fedelét is az apja csukta be utána.

Este nem akart lefeküdni, amikor küldte az ódesanyja: — Eredj aludni kis virágom! Álmos leszel reggel, pedig iskolába kell menned!

— Nem alszom még! Nem vagyok én kis csirke, hogy tyukkokkal fektüdjem! — emelte a to-

LANT ÉS TOLL

MAGYAR KÖLTÉSZET REMEKEL

124

Petőfi Sándor

Rég elhúzták az esteli harangot...

Rég elhúzták az esteli
Harangot,
Ki az, a ki még mostan is
Barangol?
Csak én járok a faluban
Egyedül.
Keresem az álmat, de az
Elkerül.

Amott egy ház, a tetején
Két gölya,
Alant egy pár ember a kis
Ajtóba'...
Legény, leány — amaz szöke,
Ez barna,
Legény a lányt subájába
Takarja.

Fönn van a hold, fönn vannak a
Csillagok;
Mint megannyi szép leányszem.
Ugy ragyog.
Sötét árnyat vetnek a fák
A házak,
Unalmokban egyebet sem
Csinálnak.

Mellettök mentem el, észre
Sem vettek.
Én istenem, de boldogok
Lehetnek!
Nem irigylem, de még is jobb
Szeretném,
Ha azt a kis barna lányt én
Ölelném!

Hozzám jössz-e?

Csillagnak születél,
Magasban, fényesen,
Belőled itt alant
Kis mécsvilág leszen,
Mely csak szűk hazámat
Világosítja meg;
Leány, hozzám jössz-e?
— »Ifju, hozzád megyek!«

Hallod, miket beszél
Felőlem a világ?
Hallod, miképp reám
Kigyót-békát kiált?
Ha igaz a hír: én
Nagyon rossz lehetek;
Leány, hozzám jössz-e?
— »Ifju, hozzád megyek!«

Apád egyetlen egy
Örömsugára vagy,
E jöttöd kebliben
Rideg, vad éjet hagy,
S haragja, búja, mint
Két rém, velünk lebeg;
Leány, hozzám jössz-e?
— »Ifju, hozzád megyek!«

Volt egy szegény fiú...

Volt egy szegény fiu,
Ki mindig éhezék;
Nem volt egy megevő falatja,
Nem szánta őt sem föld, sem ég.

S a mint így sirján dolgozék,
A földben egy edényt talál,
A mely aranynyal, drágakövel
Csordultig áll.

Hosszu, nagyon hosszú inség után
Igy szóla hozzá egy sötét alak:
»Én téged minden bajtól
Meggzahaditalak.«

A koldusból nagy ur lett,
Él fejedelmileg,
Körüle pompa, fény
És drága ételek.

Az eh halál volt, a kinek
Szavai ekképp hangoznak:
És a fiu, hogy mentül hamarabb
Pihenjen, ment sirt ásní önmagának

Mért a fiu ezen dusszagságban
Csak féligmeddig és csak néha vig?
Mert fél szegény, fél a fölébredéstől,
Azt véli, hogy csak álmodik.

Én vagyok e szegény fiu,
S te a talált kincs, édes angyalom!
Nem merem hinni, hogy szeretsz;
Ugy félek, félek, hogy csak álmo-
[dom!...

Fürdik a holdvilág az ég tengerében...

Fürdik a holdvilág az ég tengerében,
Méláz a haramja erdő közepében:
Sűrű a fűvön az éj harmatozása,
De sűrűbb két szeme könnyének
[hullása.

Baltája nyelére támaszkodva mondja:
»Mért vetettem fejem tilalmas dol-
[gokra!
Édes anyám, mindig javamat akartad;
Édes anyám, mért nem fogadtam
[szavadat?«

Elhagytam házadat, földönfutó let-
[tem.

Elmennék én haza, itt hagynám
[ezeket,
Örömet itt hagynám! de most már
[nem lehet:

Rablók, fosztogatók közé keveredtem
Most is köztök élek magam szégye-
[nére,

Édes anyám meghalt... kis házunk
[azóta
Régen összeroskadt... s áll az
[akasztófa.

Ártatlan utasok nagy veszedelmére.

ÉRDEKES EZ A VILÁG

Furcsaságok heti gyűjteménye

Most nyílt meg Münchenben a gyógyszer-tár-muzeum, amely első ilyen irányu muzeuma Európának. Az érdekes muzeum főleg népegészségügyi szempontból mutatja be a gyógyszer-tárak fejlődését a kezdetleges »műhelyektől« napjainkig. Megtalálhatók a muzeumban a kezdetleges orvosságkészítő tégelyek, porelosztók, különféle mérlegek és orvosságok. Évszázadok fejlődési folyamatát találjuk meg a muzeumban, amely nemcsak a gyógyszerek változásáról, fejlődéséről ad hírképet, hanem az orvostudomány párhuzamos feladatáról is.

Az egyes betegségek, járványok különböző kezelési módjairól is beszámol a muzeum. Főleg a népbetegségek kezelésének századonkénti változásairól. Így például megtaláljuk a tüdőbaj és trachoma kezelésének fejlődési változásait is.

A Münchenben megnyílt muzeumot számos külföldi szaktudós keresi fel.

Amerika a versenyek hazája. Mindenből sportot üznek, mindenből versenyt rendeznek. Az európai államok között Franciaország vezet a versenyek terén. Számos hagyományos versenyt rendeznek Franciaországban, amelyet még ma sem engednek el a franciák. Legnépszerűbbek a kerékpárversenyek, de nagy népszerűségnek örvend a pincéerverseny is. Ezt a versenyt ősi szokás szerint Páris uccáin rendezik a kedélyes párisiak nagy örömeire. A pincéerversenyt rendszerint hatalmas tömegek nézik végig és minden versenyző pincérek épügy megvan a »drukker« közönsége, mint az atlétáknak, vagy futball-sztároknak. A pincérek fehér frakkjukban, mellényükön számmal vesznek részt a versenyen, kezükben tálcával és egy üveg borral.

A filmtechnika fejlődése sok érdekes furcsaságra vet világot. Nagy eredményeket érnek el tudományos szempontból is. Legutóbb például az amerikai nagy filmgyárak stúdióiban érdekes felvételeket készítettek a virágok életéről. A filmfelvevő lencsét beállították az állandóan megfelelően világított virágokra és így sikerült felvenniök a virágok életét. Belstek a lencsék a virágok titkaiba, megrögzítették a szabad szemmel nem látható fejlődést, bimbózást és a kapaszkodó növények harcát. Nagyon érdekesek azok a felvételek például, amelyeket a huszó növényekről vettek fel.

Most egy angol stúdióban egerekről készítettek fényképfelvételeket. Különleges szerkezetet állítottak össze, amely csak akkor működik, ha az egér a lencse elé kerül. Így tehát szükségtelemmé válik, hogy a fényképező órákig lesse mozdulatlanul — esetleg egy beépített helyről — az egereket. A szerkezet nagyon ötletes. A lencse előtt kis élelmiszerdoboz van, amelynek érintése után működésbe lép a gép. Így egészen közelről, zavartalanul folyhat a felvétel.

H. M. Warwick, a világhírű tolni egyetem tanára nemrég szentánciós előadás keretében próbálta be-

bizonyítani, hogy két-háromszáz esztendő múlva csupa óriás fog élni Európában, Amerikában, de általában a fehér emberektől lakott földrészekben. Warwick professzor szerint nem lehetetlen, hogy ebben az időben az átlagos emberi magasság két méter lesz, míg a nagyobb számban növe emberek testmagassága elér a két és fél métert is, Warwick professzor 1920 óta nem kevesebb mint 70.000 embert vizsgált meg és vizsgálatai alapján jutott arra az eredményre, hogy az európai ember állandóan nő. Minden megvizsgált generációnál bebizonyosodott — állítja Warwick professzor, — hogy a fiuk már valamivel nagyobbak apjuknál. A növekedési arányból könnyű előre kiszámítani, hogy ha a növekedés így folytatódik, akkor kétszázötven esztendő elmulása után valóban óriások járnak majd a földön. Warwick professzor állításait meglehetősen nagy vita fogadta, amely arra is hivatkozott, hogy kétszáz esztendővel ezelőtt, 1736-ban a párisi egyetem Bousard nevű professzora ugyanezt elmondotta, amit most Warwick professzor. Bousard is megvizsgált több ezer embert és ő is azt állította, hogy kétszáz év múlva, 1936 tájban kétméteres óriások járnak majd a földön. Így hát, ahogy neki nem lett igaza, nem bizonyos, hogy Warwick professzor jóslatai is megvalósulnak.

A gyermekért rajongó amerikaiak nagyon szeretik a gyermekművészeket is. Sehol a világon nincs olyan sikerük a csodagyermeknek, mint az Újvilágban. Nagy szeretetüket árulják el a filmjeik is. Alig van olyan film, amelynek legalább egy gyermekszereplője ne lenne. Viszont ha egy-egy kis művésznek sikerül megnyernie az amerikai közönség kegyét: egész életére biztosítva van, mert honoráriuma vetekszik a beérkezett filmsztárok honoráriumával. Ennek a különleges gyermekkultusznak köszönheti óriási karrierjét a nyolcéves Sylvia Zarembo is, aki zongorajátékával büvölte meg a newyorkiakat. Legutóbb egy száztagú filharmonikus zenekar kísérte játékát. A kis művész nő egyetlen estéjéért 2000 dollár fellépési díjat kapott.

New-Yorkban néhány élelmes uccai cipőtisztító engedélyt kért is arra, hogy mesterségét ezentul Manhattant üzleti negyed felhőkarcólóinak liftjeiben üzhesse. Mire a lift felér a huszadik vagy harmincadik emeletre, a benne ülő gentlemannek már ragyogóra kefélte és fényesítette cipőjét a fürgekező cipőtisztító gyerek. Ez a mesterség nem tartozik a legkönnyebbek közé, mert a villámgyorsan közlekedő expressliftben villámgyorsan is kell dolgozni.

Francia bakteriológusok baktériumpróbának vetették alá a városi, falusi, magaslati és tengeri levegőt. A vizsgálatok során megállapították, hogy nem a hegyi levegő a legbaktériummentesebb, mint ahogyan eddig hitték, hanem a tengeri levegő, távol a szárazföldtől, az óceán közepén találták ugyanis a levegőben a legkevesebb baktériumot.

Bélyeg

A NOVISZADI FILATELISTA EGYLET KÖZLEMÉNYEI

Az első beográdi

Kiadási bélyegek száma nagy milliós tételek, rossz kivitelű könyvnyomás. E bélyegek közt a normális 12 1/2 fogazásán kívül vannak kevert fogazások is. A visszamaradt mennyiségeket felhasználták +25, +50, +1— átnyomással a teljes sor 25 parától 30 dinárig mint **árviz bélyeg** került a forgalomba 1926-ban. E kiadásnál ismeretes néhány félrecsuszított átnyomás kettős átnyomás, különféle tipikus átnyomási eltérések vékony kereszt vonal 5.ös kis 25-ös. A kiadott mennyiség a következőképpen oszlik meg: 0.25 + 8.25 p. 0.50 + 0.50 p. 2.— + 0.50. 3.— + 0.50 értékekből 1.500.000—1.700.000 drb. 1.— + 0.50 4.— + 0.50, 5.— + 0.50. 6.— + 0.50 értékekből 400—760.000, 8.— + 0.50-ből 209.000 drb., 15 + 1.—ből 118.000 drb. 20 + 1.—, 30 + 1.—ből 81—85.000 drb. Az egészben 1883 sorozatot égették el.

A beográdi kiadás másik nagy csoportja átnyomva az »árvizre« és utána XXXX átnyomással mint »sikzes« sorozat jelent meg. 1.— dinártól—20 dinárig 1928-ban. E bélyegeket teljesen felhasználták. Létezik sok hamis átnyomás normálisan és duplán (vagy hiányzó X-szel. (négy helyett három) Igaz, hogy ez az utóbbi tipikus nyomdai hiba, épúgy, mint ahogy a negvedik X magasabban áll, de nem oly ritka.

A kiadott mennyiség így oszlik meg: 1 din.-ből 7.818.000, 2 din.-ből, 1.700.000 3 din.-ből 1.118.000, 4 din. 476.000 5 din. 764.000, 8 din. 209.000, 10 din. 269.000, 15 din. 117.000, 20 és 30 din. 83—85.000 drb.

A többi összes beográdi kiadású bélyeget, valamint az árviz bélyeg 3 legelősebb értékét »Jugoszlavija« átnyomással 1933-ban hozták forgalomba. E kiadásnál fordított, kettős és hiányos átnyomások léteznek. Azonkívül ismeretesek egyes hamisítványok is. A kiadott mennyiség elég nagy, a visszamaradt csekély és 1935-ben elégették. Mellékelve a kiadott és zárójelben az elégetett mennyiség: 0.25 p. 5.600.000 (9.900), 0.50 p. 7.800.000 (16.250) 1.— din. 3.133.000 (1200) 2.— din. 286.000 (—), 3 din. 1.194.000 (1200) 4.— din. 1.103.000 (600), 5.— din. 935.000 (500), 8.— din. 145.000 (—), 10.— din. 614.000 (600), 15.— din. 93.000 (650) 20.— din. 284.000 (750) 30.— din. 267.000 (9000) árviz 0.25 p. 1.600.000. 0.50 p. 1.357.000, 1.— din. 664.000. A horvát királyság 1000 éves jubileumára kiadott u. n. **Tomislav sorból** kiadtak 50 + 50 p. 2.500.000, névértéken alul kelt el 51.000 drb., 1.— + 0.50 din. 2.500.000, árverésen eladtak 36.000 darabot. 3.— + 1.— din. 1.000.000, árverésen eladtak 18.500 darabot. E sorozat többi része »Jugoszlavija« átnyomással 1931-ben került forgalomba. 0.50 + 0.50 p. 1.842.000 (1.809.000), 1.— + 0.50 din. 1.820.000 (1.776.000), 3.— + 1.— din. 721.000 (688.000). Az első számok az átnyomott mennyiséget, a zárójelben lévők az árverésen jóval a névértéken alul eladott mennyiséget jelzik. Különlegesség e két kiadásnál nincs. (Folytatjuk.)

Egy bolgár, éveken át teljesen megbízható levélhordó, szenvedélyes bélyegyűjtő, a reábitzott levelek nagy részét a külföldi bélyegek miatt ellopja. Amikor az ügy kitudódott, házkutatás alkalmával szép bélyegyűjteményen kívül, több mint 500 levelet találtak nála. Ezeket 12 év szolgálati ideje alatt tulajdonította el. A levelek felbontatlanul heverték szét sokszor értékes pénztartalommal is, esemény a bélyeg volt lesz kivá a borítékraól.

Angolországban a már egyszer használt bélyegek utólagos felhasználása különös szigorúsággal bünteték. A német Automobil kiállítás bélye-

gei megjelentek. Mint már ismeretes, mindenki a belépőjegyére (1 márka csak két sorra tarthatott igényt. Külön posta után megrendelve még 50 pf.-get kell ráfizetni. Szegény filatelisták így 1.65 pf. fizetnek egy-egy sorért.

A cseh-szlovák kárpátalja állítólag 2 koronás téglalap alakú bélyeg kiadását tervezte, sőtét színben sárga alapon Huszt város képével.

Tonga polineziai szigetsoporthoz tartozik, messze a főhajózáratoktól. Körülötte elszórva kisebb-nagyobb szigetek némelyik még teljesen lakatlan. E sziget angol fennhatóság alatt áll. Van külön királya: Toubu II. aki körülbelül 25.000 alattvalóval rendelkezik. A lakosság főleg déligyümölcs termeléssel, halászatot foglalkozik. A tenger itt több mint 9000 méter mélységet ér el. — Első bélyegét 1886-ban adták ki, mert nagy »szükséglet« volt rá. Csekély, egyes kereskedők, kirendeltségek postájával kapcsolatban a filatéliában Tonga szigete alig szerepel. Mostanában az uralkodó 25 éves uralkodási jubileumára külön sorozatot adtak ki.

A spanyol Andorra, szintén egy filatéliai különlegesség. Már a francia kiadású, andorrai bélyegek »nagyon« fontosak voltak. Hát még az a tény, hogy most spanyol részen egy a Franco-kormány, mint a köztársasági kormány külön bélyegeket akar kiadni Szegény filatelisták, Andorra gyűjtők, hogy »örülnek« az újdonságoknak.

A jugoszláv Filatelista Szövetség elhatározta, hogy »ultravisor« lámpát készít be, a hamisítványok felülvizsgálására. Amennyiben a lámpa megfelelőnek bizonyul, nagyobb filatelista központoknak juttatnak egyet-egyét belőlük. A továbbiakban a Zefib kiállítás vitrinait, hosszabb időre az egyesületek rendelkezésére bocsájtják, hogy ezzel is elősegítsék a klubok munkásságát.

Albánia első bélyegei a török bélyegekre átnyomott (albán sas) provizoriumok voltak. Mivel ezekből a bélyegekből nem volt sok és a rendes kiadások még nem érkeztek meg, egyszerű kézi pecsételő előállított bélyegeket használtak (1913). E bélyegeknél az is érdekes, hogy minden darabnál írógéppel jelezték, a megfelelő helyen a bélyeg értékét.

Belgium postahivatalai különösen ügyeltek, nehogy a kézbesítéssel vásárlás alkalmatlankodjanak. Az 1893—1912-ig kiadott bélyegek alján kis külön szelvény van. E szelvény utal arra, hogy a küldemény átvevőjét vásárlás nyugalmában ne háborgassák. A szelvényvel ellátott bélyeg figyelemztetés volt a kézbesítő postának.

Miladinovic Rodolyub, Noviszádon is ismert filatelista, kovini gazdász, váratlanul elhunyt.

Makao portugál gyarmat bélyegein az állami nyomdában repülőposta használatra, tévesen az »Avio« szót görög betűkkel nyomták át.

Dr. G.

Új magyar emlékbélyegek a Felvidék visszacsatolása alkalmából.

Csahosai hirdették is, hogy egy év alatt a teljesen elpusztított erősséget ismét védelemre alkalmas állapotba helyezte és úgy szemszurónak csakugyan tett-vett is valamit a leomlott bástyák körül. Főgondja azonban nem ez volt, hanem az, hogy a vár titokzatos földalatti világában török kincsek után kutasson. Valóban óriási mennyiségű hadiszerszámot és drága művű mellvértet, sisakot, löfegyvert és kardot ástak ki. Sőt az alsó rejtett pincékből roppant ládák kerültek elő, tele a legdrágább selymekkel, török szőnyegekkel, ezüsttel, arannyal himzett kaftánokkal. Elfalazott földalatti aknahelyiségekben egész butoraktárakat fedeztek föl, amelyeket a generális szépen felhordított lázas sietséggel felépített palotájába. Hogy aztán minderről a kincsleletről számot adott-e Bécsben, az még mindig földéretésre váró titok.

De hogy az erősség helyreállításával igazában nem sokat gondolt, azt bizonyítja Clements Simon utleírása, aki csaknem három évtizeddel később, 1715-ben járta be Magyarországot. Ez a derék angol Budaváráról a következőket jegyezte föl:

»Az 1686-i ostrom folyamán egy templom kivételével, majdnem minden épület elpusztult... Az épületek közül sokat kijavítottak, de csak keveset fejeztek be egészen, úgyhogy a felsővárosban csak valami száznyolcvanról lehet azt állítani, hogy lakik bennük valaki. Az erődítmények, a külső fal-

(63)

kivételével, azóta romokban maradtak a mostan folyó évig, midőn a jelenlegi kormányzó, Regál tábornok, parancsot kapott, hogy az egészet befejeztesse és aki most ezért teljes erővel folytatja a munkálatokat.

Na dehát Beck uram mesésen meggazdagodott Buda várában és ránézve ez volt a földolgozó. Ugy tett, mint a többi császári tábornokok Magyarországon. Az eretnekeket, a rebelleket irtotta, a római szent birodalmi felség nevében, de főgondja az volt, hogy saját maga meggazdagodjék.

Az egy évi pihenésben díszmódra elhízott tábornok előtt egy fiatal, alig tizennyolcéves, de már bajszos, barnaképu, magyar ifju állt, báró Károlyi Sándor.

— Jó, hogy jön, ezredes uram, — üdvözölte a belépő Bercsényit a tábornok, — ime éppen Károlyi Sándor uram öcsém szerencsétlen bátyjáról, István grófról van szó, aki tavaly nyáron elveszett a csatában. Az öreg Károlyi László urbarátom még tavaly megkért engemet, hogy gróf Wallis tábornokkal, a szegedi parancsnokkal közreműködve, a legmesz-

szabbmenő nyomozást folytassuk le aziránt, hogy csakugyan elcsesett-e István ezredes, vagy török fogságba került. Most a fiatal báró azért jött, hogy a nyomozás eredménye iránt érdeklődjék.

Bercsényi Miklós szívélyes kegyelmevel üdvözölte a fiatal legénykét, meg sem álmodva még akkor, hogy a nemzet eljövendő hősi korában egyik alvezére lesz az s hogy nevéhez dicsőség és kárhózat fog tapadni.

A tábornok, aki a német generálisok nyegle divatjához igazodva, török dolmányban és lábán török papucsokkal heverészett a kezevén, nagy ügyel-bajjal rágyújtott hosszúszerű csiuokjára és jóízűen pőfékelt egy darabig.

A két fiatal magyar ur némán szemlélték ezt a fontos műveletet.

— Nos, Károlyi öcsém, — mondotta aztán a tábornok, — beszélje el az ezredes urnak, amit a vizsgálat eddigi eredménye megállapított.

Károlyi Sándor erre a következőket beszélt el:

— Budavára bevétele után Karafa, majd Wallis tábornok lett megbízva, hogy a nagyvezér el-

vonuló hadseregét üldözze és Szegedet bevegye. Az üldöző hadseregben voltak a Barkóczy-huszárok, köztük szerencsétlen bátyám István is, mint ezredes. Szeged ostromát október 5-én kezdette meg Le Vergne tábornok, de a törökök vitézül ellentálltak s a megújuló rohamokban az ostromlók közül számosan, köztük maga Le Vergne is elesett.

— Három hét múltán a földéretésre kiküldött Bercsényi-huszárok hírvél hozták, hogy felől fölmentő sereg közeledik és már tízenkétezer főnyi török-tatár had táboroz.

— Erre a híre a várvívó csapatok nagyobb része, Wallis gyalogysága, Veteráni, Barkóczi és Bercsényi lovassága október 19-én megindult ellenük és már estére megtették a négy mérföldnyi utat.

— A Barkóczy-huszárokat maga gróf Barkóczy Ferenc vezette, a Bercsényi-huszárokat pedig az itt jelenlevő ifjabb Bercsényi Miklós gróf ur.

— Csakugyan így volt, — hagyta helyben Bercsényi.

— Nos tehát, — folytatta elbeszélését Károlyi Sándor, — Barkóczy és Bercsényi uraim utközben azon vetélkedtek, hogy melyikük fogja ellenállhatatlan lovas rohammal hamarabb eldönteni az utközet sorsát. Ezen való évődésüknek föltanuja volt István bátyám, aki a szatmármegyei lovasági hadat vezényelte és eltökélte magában, hogy a Barkóczy-huszároknak fogja megszerezni a pálmát.

Világos Sötét Világ

A 114 1 Bb2-4 Bkb8 p remis. Helye Andrásvizád, Kormos

LE

6-5.

4-5. 10. Bfe

1-6. 2-6. 1. e4 6-4. 6-5 1

Vatru a pénz hetem lapoka megre Halá En ált t me ti vált Kf3 b

gyar tábor nemes az éj és ar csapa tábor tette csapa

Értes ról é hadr kor tön fogt tak kétsz miko men min dáva döfé keze gyo bor

han nye dez szer sze bes seg me lál is l a jáb tar ter

SAKK

115. SZÁMU FELADVÁNY

K. Kubbel-től

Világos: Kb8, Bb6, Fd6. (3)
Sötét: Kd8, gy. a2, a6, b7, f7, f6 (3)
Világos indul és nyer. (5 pont.)

MEGFEJTÉSEK:

A 114. számú feladvány megfejtése: 1. Bh2+ Kg3 2. Bc2!! Bxc2 2. b8V+! Bxb8 patt. vagy 2. . . Bb6. 3. Bc8 s'b remis.

Helyesen fejtették meg: Zelenák András (Beograd), Kovács Lajos (Noviszád), Halász István (Martonos) és Kormos Lajos (Petrovgrad).

LEVELEZÉSI VERSENYÜNK:

III csoport:

6-3. 35. Ve2, Vxa3.

IV. csoport:

4-5. 10. . . d6. 6-4. 11. . . Fg6, 6-5 10. Bfe8.

V. csoport:

1-6. ? 2-5. 1. e4 3-4. 1. e4 1-2 ? 2-6. 1. d4. 3-1. 1. d4. 1-4. ? 2-3. 1. e4 3-6. 1. d4. 4-5. 1. e4. 5-3 1. e4 6-4. 1. e4 4-2. 1. d4. 5-1. 1. d4. 6-5 1. e4.

ÜZENETEK:

Vatrovics. A kért sakkönyvet csak a pénz előzetes beküldése után rendelhetem meg az ön részére a levelezőlapokat tessék közvetlenül Beogradból megrendelni

Halász. A 112. számú feladvány az ön által beküldött módon nem fejthető meg mert az ön levezetése szerinti változatban sötét 8-ik lépése nem Kf3 hanem Kd4! amire ismét remis.

mert 9. Kg6, Ke5. 10. Kxh6, Kf6. 11. Kh7, Kf7. 12. h6 (ha Kh8 akkor Kg6!) Kf8. 13. Kg6, Kg8 remis.

Kovács. Bárhol megjelenő sakkfolyóiratra előfizethet revatvezetőnk után is

Mezei. Hogy mikor jön Aljechin jugoszlávial szimultánkörútra, nem tudom.

MEGNYITÁS ISKOLA

Orthodox védelem

(39. folytatás)

Az előbb említett Vukovic-Przeplorka (Debrecen 1925.) játszma 10. Bd1? lépését Capablanca nem tartja kielégítőnek mert sötét 10. . . b5!-tel kényszerítheti világot a d5-ön való cserére. Nézete szerint 10. Bcd1-nek csak akkor van ereje, ha 10. . . b5-re világos játszatja 11. c5-öt. A jelen esetben 11. c5 gyenge lenne, mert 11. . . e5. 12. dxe5, Hg4 után világosnak semmi előnye nincsen, sőt 13. Ff4 Fxc5 14. h3, Hxe5. 15. Hxe5. Hxe5. 16. Hxd5 Va5+ után sötét áll jobban. Ezért Capa 10. Bcd1 helyett a régi folytatást 10. cxd5 vagy 10. Fd3-at esetleg 10. h3-at ajánl.

A Pirc-Asztalos (Marlbor 1934.) játszma szintén tanulságos, új utakon mozgott: 1. d4 d5. 2. c4 e6 3. He3 Hf6 4. Fg5 Fe7 5. e3 0-0. 6. Hf3 Hd7. 7. Bc1, c6 8. Vc2, He4.

A mesterek egy része, élükön Bogoljubovval azt tartja, hogy ez a lépés sötét részére meghozza a kiegyenlítést

9. Fxe7 Vxe7
10. Ff3 . . .

Nem lenne helyes 10. Hxe4 dxe4 11. Vxe4 Vb4+ 12. Hd2 Vxb2. 13. Vbc1 (3 Bbe nem jó) Vxb1 és későbbi e5 vagy e5 sötétnek nyújtana kilátásokat

10. . . . Hxc3

Ezt a cserét H. Wolf bécsi mester ajánlja, míg Bogoljubov jobbnak tartja 10. . . f5. 11. 0-0, Bf6!-tal támadásra játszan, de világos a sáncolás helyett játszatja a helyesebb 11. He5.

Bf6. 12. f4, Hxe5. 13. fxe5, Bh6. 14. Fxe4 fxe4 15. 0-0 is, amely világra előnyösebb

11. Vxc3
A tisztáldozat 11. Fxh7+ Kh8. 12. bxc3 g6. 13. Fxg6, fxc6. 14. Vxg6 stb. innkorrekt lenne.

11. . . . dxc4.
12. Fxc4 b6
13. 0-0 Fb7.
14. Fe2 Bfd8.

(Folytatjuk)

253. SZÁMU JÁTSZMA

Spanyol játszma

Játszották az idei moszkvai versenyen.

Világos: Ragozin Sötét: Keres

1. e4. e5 2. Hf3, Hc6 3. Fb5. a6. 4. Fa4, Hf6 5. 0-0. b5. 6. Fb3, Fe7. 7. Bfel d6 8. c3 0-0. 9. a4, b4. 10. d4. cxd4. 11. cxd4, Fg4 12. Fe3, d5? (Hiba, amely miatt elvesz a játszma, mivel sötét a felszabadító c5 lépéshez a játszma további folyamán nem jöhet). 13. e5, He4. 14. a5! (Megakadályozza Ha5-öt) 15. Hbd2, Kh8. 16. Ff4. f5. 17. exf6 e. p. Fxf6 18. Hxe4, dxe4 19. Bxe4. Fxf3 20. gxf3, Hb5. 21. Fe3 Pfe3. 22. Bg4! c6 (Nem volt lehetséges 21. . . h5, mert arra Vd3! és Vg6 matthoz vezetett volna.) 23. Vd3. Ba7. 24. Ve4! Vd5 25. Vxd5. cxd5. 26. Fd5. Bed8. 27. Fe4 Hxd4. 28. Bd1! Ba7a8. 29. Kg2 (?) (Világos itt 29. Fxd4 Bde. 30. Bd3-al tisztet nyerhetett volna.) Hf5. 30. Bxd8, Fxd8. 31. Fb6, Ff6. 32. Fd5, Bab8 33. Bxb4. g6. 34. Fe4, Hh4+ 35. Kh3. Hxf3. 36. Fd4! Bf8. 37. Bb8! Hxd4 38. Bxf3+ Kg7. 39. Ba8, Hf5. 40. Ba7+ Kh5. 41. b3, Fd4. 42. Bxa6, Fxf2 43. Bc6 Kg5. 44. b4 sötét feladta

SAKK-HIREK:

A jugoszláv nemzeti mesterverseny április elsején kezdődik Zágrebben és 13-ig tart A versenyen valamennyi ju-

goszláv mester indul, közöttük Dr Widmár is, aki ezideig távoltartotta magát a nemzeti mesterversenyektől

A moszkvai nemzetközi mesterverseny végeredménye: Flohr 12, Reshevski 10 1/2, Lillenthal, Löwenfisch, Makagonov és Ragozin 10, Belavenec és Rabinovics 9 1/2, Alatorzev és Kahn 9, Konstantinopolskij 8 1/2, Smislov és Keres 8, Gogldze 7 1/2, Tolus 7, Romanovski 6, Bondarevski 5, Panov 3 1/2 (betegség miatt visszalépett.)

Románia bajnokságát Halics nyerte 8 1/2 ponttal, Popa, Blum és Berstein előtt.

Az eszt sakkszövetség Keres gyenge moszkvai eredményének rehabilitációja érdekében a jövő hóban nemzetközi mesterversenyt rendez Keres, Flohr, Stahlberg, Petrov, Smislov, Böök, Schmidt részvételével.

A hácsopoli járás ezévi sakkbajnoki versenyén — amely két fordulós — a feketécs Baum vezet 2 ponttal és egy függőpartival, Uglár, Vadóc, Basch és Zabik előtt.

A cipő és a tánc

A Yam, a Shag, a Lambeth Walk és a többi fírasztó új tánc megváltoztatja a cipődivatot. Szélesebb formájú, alacsonyabb sarkú cipő viselésére kényszeríti a nőket. Az új táncoknak köszönhető a kínai stílusú »párnatalpu« selyempipő is, mely nagyon hamar népszerű lett Newyorkban és Londonban.

MODERN KOLDUS

A becsületes éhenkórász egy családnál egy kis sültet kap.
— Kérem alázattal — mondja —, a kisasszonyka sütötte ezt a húst?
— Igen — feleli rá a leány.
— Akkor azonnal adjanak legalább öt dinárt, különben elviszem a kisasszony völgyéig és megköstölöttem vele!

— Alig pirkadt a hajnal, a magyar sereg megrohanta a török tábor. Károlyi a szatmármegyei nemesekkel a kijelölt helynél még az éj folyamán előbbre nyomult és amint a romajjel elhangzott, csapatával merészen az ellenséges táborra rontott. Olyan tüzzel vette magát az ellenségre, hogy csapata elmaradt mögötte.

— Csakhogy a török csellel élt. Értésülve volt a készülő támadásról és a táboronál mögött eljés hadrendben várta a mieinket. Mikor bátyám közéjük rontott, rögtön iszonyu sivazkodással körülfogták s egyszerre huszan is vágta hozzá, hogy összeapritsák. Ő kétszer keresztülvágta magát, de mikor harmadszor is körülvették, menekülése lehetetlen lett s ámbár mindenfelé halált osztva védelmezte magát, egy török hátulról dzsidával keresztülzsúrta. A halálos dőfésre szegény bátyám kiejtette kezéből a kardot. — Jaj, odavagyok! — kiáltotta és lova nyakára borult.

— Rögton utánairamodott a rohamra kapitánytársa, báró Senyeny István. Őt magát is megkérdeztük, hogy miként történt a szerencsétlenség? — Láttam veszedelmét szegény Istvánomnak, — beszélt Sennyey, — siettem segítségére, de hiába. Már nem messze voltam tőle, mikor a halálos dőfés megtörtént. Mikor azt is láttam, hogy a lóról lezuhan, de a mieink közül két katona karjába kapja és elfut vele, otthagytam szegény Istvánt és tovább úztem az ellenséget, miközben ma-

gam is a pogányok közé elegyed- vén, csaknem olyanformán jártam mint István: nehéz sebem estem, noha a jó Isten végtére is megtartott. Nem láttam ugyan, hogy Károlyi István meghalt volna, de a természet rendje szerint lehetetlennek tartom, hogy azt a borzasztó dzsidadőfést túlélhette volna.

Most a tábornok vette át a szót:

— Az általunk megejtett vizsgálat megállapította, hogy azon melegeben minden megtörtént a holt test felkutatására és tisztességes eltemetésére. Maga gróf Barkóczy Ferenc tábornok, akinek István ezredes a legkedvesebb tisztje volt és aki édesatyjával is szívélyes barátságban állt, a diadalmas csata után rögtön megbizta a szegedi kegyesrendi k. akkori főnöket, hogy a holttestet keressesse meg és tisztességes eltemetéséről gondoskodniék. De a páter, nem tudni mi okból, csak negyednap tett errenézve intézkedéseket, csak hogy akkor már későn volt, a mező közben meggyulladt és a holttestek megszenesedtek, nem lehetett többé felismerni őket... A páter aztán...

— Itt van nálam hozzám intézett levele, — szót Károlyi Sándor, feketepecsétes levelet vonván ki zsebéből, — ha tábornok ur megengedi, mindiárt fölolvassom.

— Olvassa csak, nagyon érdekel.

— »A harc Isten kegyelméből megléven, — olvasta a piarista főnök levelét Károlyi Sándor, — hal-

lottam sok becsületes vitézek szá- jából, hogy szegény Károlyi István elesett az harcon. Kiváltképpen üdvözült páter Makai uramtól, aki azon harcon nemcsak mint pap, hanem mint vitéz ember is jól viselte magát s Károlyi István uram öngyáságához is közel járt. Melő- ságos generális Barkóczy Ferenc uram öngyásága ismét jut- ván az harc után a táborba, a páter öngyáságát megudvarolván, mondá öngyásága: — Odahagytuk Károlyi Istvánt, általverve a török dzsidával, hanem édes páterem, kegyelmed az ő atyja tekintetért a holttestet keressesse fel és temettesse el. — Ennekokáért küldöttem a harc helyére olyan embert, aki mondotta, hogy látta testét Károlyi István uram öngyáságá- nak: történt pedig, hogy elküldöttem negyed nappal az harc után. Visszagyűvén az ember, referálta, hogy már igen bűdös a test, nem lehet elhozni, mirenézve mondám az ott körülálló emberek előtt: — Édes atyámfiak, ha az harchelyre mentek, temessék el. Amint hogy visszagyűvén némely szegény em- berek, azt mondták, hogy két keresztény ember testénél többet magyar részről nem láthattak, a megelegyedett török testek kö- zött... Ezek igyilván, szent mi- sést is mondtam becsületes páte- reimmel együtt Károlyi István öngyásága lelkéért.«

— Mindezek alapján a vizsgálat megállapította, — szót ismét a tábornok, — hogy mikor Károlyi István félholtan a lova nyakára borult, két keresztény katona ter-

mett mellette, de hogy milyen szá- nékből, arra következtetni lehet abból, hogy a harc után az elesett hős lova, kardja és pecsétgyűrűje áruba bocsáttatott. A lovat, kal- pagot és forgót mindjárt a harc után maga gróf Barkóczy Ferenc vette meg és küldte a fia halálán kesergő édesatyjának.

— A pecsétgyűrűt pedig mink vettük meg, — mondomta élénken Bercsényi — és Pap János uram- nak adtuk oda, hogy vigye el az öreg bárónak.

— Kigyelmed tehát, Bercsényi uram, aki szintén részt vett az üt- közetben, nem tud semmi határo- zottat Károlyi István eleséről? — kérdezte Károlyi Sándor.

Bercsényi egy percre elgondol- kozott.

— Már akkor is a legmesszebb- menő kutatást tettük szegény Ist- ván után, — felelte aztán Károlyi- nak —, de nem tudtuk fölhalálni. Ugy van, ahogy a vizsgálat meg- állapította. Két fiatal férfi holttes- tét találták meg az égett mezőn: ezek egyike lehetett Istváné. De hogy csakugyan az volt-e, ki tud- ná azt bizonyítani!

— Így tehát nincs kizárva, hogy élve jutott a törökök kezébe s most is fogságukban van?

— Sajnos, kizártnak kell tekin- tenem. Ha ő török fogságba esett volna, már régen irt volna kivál- tása végett. Hiszen a fogoly a ha- dicsákmányhoz tartozik s éppen a gazdag fogoly István régen élet- jelt adott volna magáról, ha meg nem halt volna.

(Folytatjuk)

D I V A T

Darázsderék a legújabb párisi divat

A francia divatműhelyek titkaiból

Páris, február 22.

A Párisban most lezajlott divatbemutatókra nagyon szerény reményekkel indultunk, mert hiszen erre a jelenlegi általános gazdasági viszonyok éppen elég okot szolgáltatottak. Annál kellemesebben lepött meg bennünket az, hogy mindennek ellenére sajátmagukat multák felül a divatkreátorok teljesítményükkel.

Mint hallatszik, valamilyen amerikai mammut-megrendelés — cca 500 darab estélyi ruha — adta volna meg az impulzust ilyen nagyszabású és méretű bemutatók előkészítésére de hölgyeink mindenesetre csak hálások lehetnek érte.

Mennyiségileg, mondhatni, egyenes rekordot értek el. A legtöbb számottevő ház vagy 400—500 darabot vonultatott fel, ami már egymaga meglepetésszámba ment. Egyenesen bámulatba ejtette a nézőt a felhasznált pompás, drága anyagok, szörmék és díszítések tömege, amelyekkel ugyancsak nem takarékoskodtak.

Rendszerint éppen az aktuális, fontosabb események, mint pl. háboru, koronázás, stb. adják meg az új divat vezérmotívumát. Ezuttal a mindinkább divatbajjövő sovínizmus nyert kielégítést, mert csaknem minden ház felhasználta nemzeti viseletük egy-egy vonalát, anyagát, vagy díszítését.

Mainbochert mondhatni a legjobban hatotta át ez az irány, mert, mint láttuk csaknem minden modellje magánhordja a francia parasztemyecske népviseletének jellegzetességeit.

Darázsderékű, bő szoknyás szövetruhái alatt kockás taffetből készült, madeirázott alszoknyák suhognak. Kézben a banális téskát keccses fonott kosár helyettesíti. Ernyő és lapostetejű, széleskarimájú, bársonyszalaggal leköttött kalap egészíti ki a toalettet. A kedves furcaságot fokozza még az is, hogy a kesztyű az alszoknya anyagából készült.

Nagy általánosságban tehát csaknem minden ruhájának vonalvezetése a darázsderék, mely a termetet nyújtja és karcusítja és a bő redős szoknya, amely kiegészítésképpen a mozgásnak bizonyos kecsességet ad.

Az eddigi fekete szín uralmát is igyekezett felváltani a természethez közelebb álló üdőbb színekkel, mint például a »Pastell Poutpouri« szép pasztellkék »Vert Lézard« gyíkszöld, vagy az ugynevezett »Burma« kézzel. Gyakori a fekete-fehér kombináció merész vegyítése is. Díszítését is nagyrészt a természetből meríti. Így gombjai, csukásai és más díszítései számára színes madarakat, virágokat, gyümölcsfaágakat vagy rovarokat alkalmaz. Gyakran találtunk angol szövetből készült kabátot színes virággombot, sőt kitűzött nagy ibolyacsokrot is.

Az eddig megszokott virágcsokordíszítéseket szintén gyümölcsfűrtökkel igyekeztek helyettesíteni, ami egészen újszerű. Érdekesekek még zebrafelegombjai is.

Szövetkabátjait színes taffettel béleli. Nagyon sok imprimé-kabátot hozott, vagy taffetből, vagy egy egészen újszerű, nagyon tetszetős gyapjúimpriméből. Ezek szabása elől kosztümekalátra emlékeztet viszont hátul egybe vannak szabva, mint a szokásos hosszú kabátok.

Igen sok imprimé-kabátja van simaderekű, széles, szoros övrésszel, lent két-három hól, vagy plisszébe ra-

kott fodorrésszel, melyek a termetet lényegesen nyújtják.

Rengeteg valencien-csipkefodrot alkalmaz sötét szövetruhának fehér betétjein és imprimé-ruháin, utóbbin a ruhaanyag színében, szintugy estélyi ruháin is. Ezeknél a ruha varrásain különösen érvényre segíti a két, vagy többféle anyag effektusát.

Nagymennyiségű estélyi ruhát láttunk. Köztük egy újfajta jersey túllból készült sárga-lila zöld és korallszíkos derékszerű, hosszúujju, magasszárú csipő alatt pedig egy nagyon bő, korallszínű szoknyából álló rendkívül mutatós darabot.

Egy fehér túll estélyi ruhájához arany csörgő pézrekkel díszített »bajadér« fejdísz alkalmaz.

Egyes estélyi ruháinál is feltűnően érvényesül a nemzeti viselet. Van pl. egy ékszínű túllós estélyi ruhája,

amelynek dereka »pruszlikszerűen« varszabva, színes virágmintás flitterezés-sel. Ugyanígy van flitterezve a dudókba huzott szoknyáján annak két zsebbel ellátott kötényszerű része is. Megkapó volt még egy arany flitterrel himzett fekete romain estélyi köpeny is, amely a válltól mellig sűrűn, lefelé pedig fokozatosan ritkulva van himmezve.

C. S.

Miért öszülünk?

Az emberi életet négy korszakra szokás osztani. Ezek: gyermekkor, ifjúság, férfikor és öregkor. A hölgyeknél a férfikor hiányzik, helyét, sőt az öregkor tekintélyes részét is az ifjúság foglalja el. A múlt évek az emberi élet eme négy korszakában nem egyformán viselkednek. Eleinte bőkezűek, reánk pazarolják minden kincsüket; szépséget, fiataliságot, erőt. Mi gondatlanul elveszünk mindent, élünk sőt visszaélünk vele. Nem gondolunk a holnapra. Pedig egyszer

Ezer jó tanács a háziasszonynak!

Hölgyeink vágják ki és gyűjtsék össze ezeket a háztartásban nélkülözhetetlen, praktikus utasításokat. A tudnivalók gazdag tárházának birtokába jutnak.

ABLAKOK. A homályosodástól megóvhatjuk, ha az ablakmosó-vízbe cseppnyi glicerint öntünk. Az ablaktáblák befagyását (jégvirág-képződést) megakadályozhatjuk, ha 10 g. glicerint, 1/2 liter alkohol és néhány csepp borostyánkőolaj keverékével dörzsöljük be. De a keveréknek előbb le kell üledni.

Ablakot sohase tisztítsunk égő napfényben, mert akkor homályos lesz. A nagyon piszkos ablakot előbb nedves újságpapír-gombóccal töröljük át. Ha gyorsan akarjuk az ablakot megtisztítani, tegyünk a vízbe kevés alkoholt és szalmiákszeszt. Rongy helyett papírral is moshatjuk az ablakot. A szárazra törölés leggyorsabban szarvasbőrrel megy. Nedves iszapolt-kréta is szépen tisztítja az ablakot.

Az ugynevezett angol-vörös ragyogó fényessé teszi az ablakot. Lenolajjal vagy glicerinnel hig péppé keverjük, az ablaküvegre kenjük és petroleumba mártott ronggyal töröljük le. A fényesítés ebben az esetben selyempapírral történik.

Ha építési munkák vagy falfestés után az ablaktábla mész- és festékkeltos, sósavas vízzel mossuk le. Egy liter vízre 1/2 kávéskanállal számítva. Tiszta vízzel öblítjük. Újságpapírral vagy szarvasbőrrel dörzsöljük szárazra. Nagyon kell vigyázni, hogy a sósavas víz az olajfestésű farészeket ne érje.

Az erős napfénytől szívárványos-sá és átlátszatlaná lett táblákon úgy segítünk, hogy leemeljük, behintjük porrártort marókáliummal, ezt kissé megnedvesítjük. Az így keletkezett vastag pépet rövid ideig hatni engedjük, azután lemossuk és a táblákat szárazra töröljük.

Ablakkereteket megvédhetünk eső

és erős napfény káros hatásától, ha beolajozzuk. Megfelel a főtt lenolaj, melyet keskeny kefével kenünk rá, azután puha ronggyal dörzsölünk bele. Vigyázni kell, hogy az üvegtáblákat be ne piszkítsuk.

ABLAKRÁMÁK. A laza ablakrámákat, melyek nem zárnak jól, tömíthetjük vagy készen kapható papírhurkákkal vagy újságpapírral, melyet szoros hurkává sodortunk. Megnedvesítve tesszük a ráma közé és ha elvált, újból megnedvesítjük. Persze, csak olyan ablakban tart hosszabb ideig, melyet nem nyitogatunk gyakran.

ABLAKÜVEGET átlátszatlaná tehetünk: 1. Ha egyik oldalát iszapolt-kréta és káliüveg víz keverékével ecseteljük be többször egymásután. 2. Feloldunk 10 rész terpentinolajban 1 rész viaszt, teszünk hozzá 1 rész lakkot, ugyanannyi sziklatívet és az ablaküveg külső felét bekenjük vele. Nedvesen vattával érintgetjük.

AGYAGEDÉNYT tartósabbá tehetünk, ha kívül vékonyan bekenjük enyvvel és mikor ez megszáradt, lenolajjal.

AJAK-KENŐCS repedezett ajak gyógyítására 25 gr. mandulaolaj, 6 gr. cetvelő, 6 gr. viasz, 6 gr. alkánagyökér, 1 gr. rózsaoalaj.

AJTÓ-val ablakkal gyakran megessik, hogy hosszabb használat után lesüllyed és nehezen csukódik, mert surolja a padlót, illetve az ablakdeszkát. Ilyen esetben ki kell emelni a kérdéses ajtót vagy ablakot és a vasalás csapjára, egy vagy több lapos vaskarikát kell huzni, azután visszahelyezhető az ajtó, amely ilyen módon ismét könnyen fog járni. Ilyen karikát minden vaskereskedésben kaphatók.

csak arra ébredünk, hogy elmaradnak az ajándékok. Azzal kell gazdálkodnunk, amink van. Ez sem tart soká. Alig élünk le életünk felét, a tünő évekkkel tünedezni kezdenek kincseink. Erőnkéből, egészségünkéből minden év elvisz egy darabot. Mire megvénülünk nem marad más, mint fénytelen szemek, ráncos arc, fehér haj, reszkető inak.

Az öregkor első hírnöke az öszülés. Nagyon siet, korán jelentkezik. Elte, kintve azoktól a rendkívüli esetektől, midőn családi öröklékenység, kiállott súlyos betegségek, lelki megrázkódtatás, testi szenvedés okoznak már igen fiatalon öszülést, az első fehér szálak a 30—35. évben szoktak jelentkezni.

A legtöbb esetben hiába kopogtat az öregség hírnöke ajtónkon, mert bocsátást nem nyer. Az öszülő ösz szálakat emberi szem nem látja meg. A festék ellenáll az időnek, a vegyi par győzedelmeskedik az öregség fellett. A fiataliságukhoz makacsul ragaszkodó hölgyek és urak bizonyára ezt hiszik s talán nem is érdeklődnek, hogy miért öszül a haj.

Azért mégis elmondjuk. A haj élettanával foglalkozó tudósok megállapítása szerint a haj szíret a hajszál u. n. velőcsatornájában lévő festékanyag okozza, melyet a haj hagymájában helyetfoglaló szemölcs (papilla) termel. Ameddig e szemölcs termel festéket, a haj színe természet szerint szőke, barna vagy fekete marad. Amint azonban kimerül és vagy egyéb ok miatt beszűnteti működését, a haj megöszül. Az elfogyott festékanyag helyét a hajszál velőcsatornájában levegő foglalja el s a hajszál faldagságának megfelelően ezüstszürke vagy sárgásfehérszínűvé válik.

A festéktermelő szemölcs kimerülése összefügg a termelt festék mennyiségével. Minél hosszabb és festékanyagban újabb hajszálakat termel a szemölcs, annál hamarabb fogy el a pigment anyaga. Összevág ezzel a tényvel az a megfigyelés, hogy a hosszú teketehaju egyének korábban öszülnek, mint a rövidebbhaju szőkék. A haj növekedését serkentő gyakori hajvágás ugyancsak előmozdítja az öszülést. Ezzel magyarázható, hogy a férfiak előbb öszülnek meg, mint a nők, sőt érthetővé válik, hogy miért jelennek meg éppen a halánték tájon az első fehér szálak.

Az öszülés rendes körülmények között sok-évig tartó, szinte észrevétlenül történő folyamat. Jelentkezésének ideje nagyon is egyéni. Gyakran láthatunk deresfejú harmincéveseket, de nem ritkák az olyan ötven-

Hölgyeknek fontos tudni:
ÚJ KOZMETIKAI SZALÓN
A. Bošnjak, Novisád (Mentafé palota)

évesek se, különösen a szőkék között, kiknek haja bár kissé megfakult, tartja szíret. — Hölgyeknél hasonló megfigyeléseket végezni már nehezebb, egyrészt az életkor, másrészt a hajszín valódiságának megállapítása miatt.

Az életmódnak az öszülésre minden bizonnyal van befolyása. Bár e kérdés részleteiben kivizsgálva és tisztázva nincs. Mondják, hogy az agymunkát végző emberek korábban öszülnek. Lehet.

Ha az öszülés nem járna karöltve az öregséggel, a fehér hajnak bizonyára nagyobb volna a becsülete. Így azonban az ösz haj tisztessége sovány vigasztalás az emult fiataliságért.

Ady Ferenc

Hajaspogácsa

20 dkg passzírozott haját 40 dkg lisztet gyuródeszkán elmorzsolunk, 2 dkg. kevés tejben kelesztett élesztőt, 4 kanál tejszínt 1 tojás sárgáját, 2 kanál bort és söt adva hozzá, keményebb rétegtészta keménységűre gyurjuk. Pogácsákat kiszárjuk, tepsibe rakjuk s 2—3 óráig pihentetjük. Tojással megkenjük, erős tűzzel sütjük.

Egyesületi közlöny

MŰKEDVELES TÖRÖKSŐK NÉPNEVELÉS KÖNYVTÁRELET

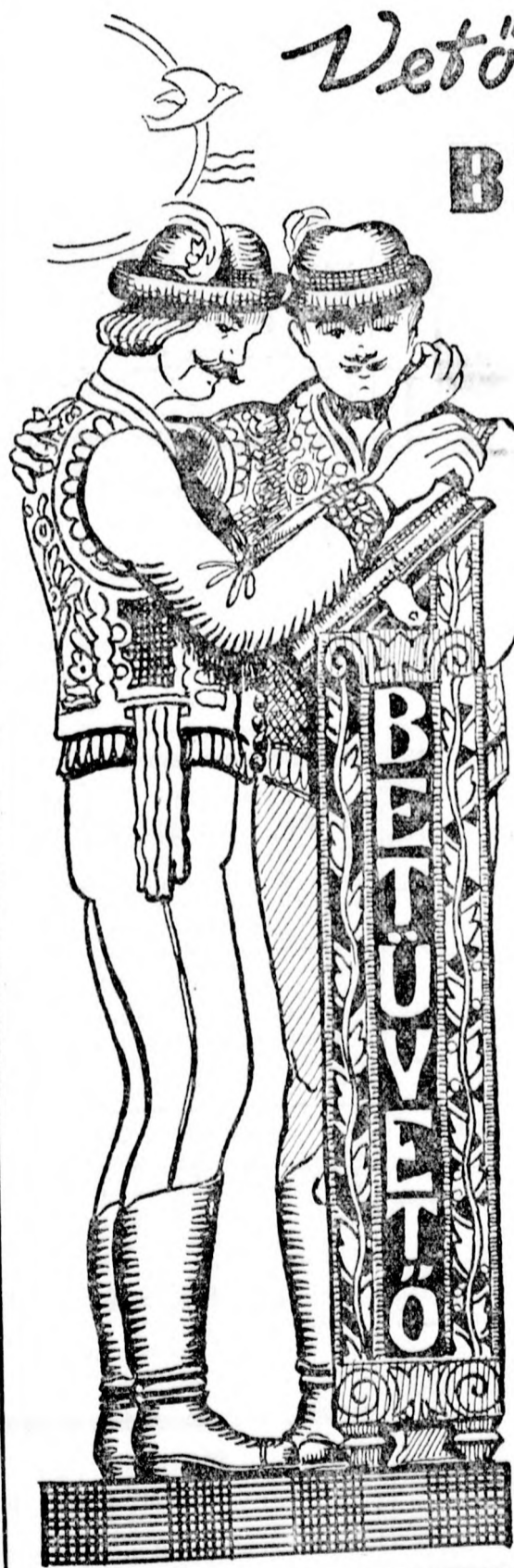
Megjelent a Betűvető!

Hetek óta foglalkozunk a Betűvető című új magyar ábécés könyvvel. Kevés könyvnek szenteltünk mi itt a Dunabánságban ennyi figyelmet. Talán egynek sem. De a nagy hírverés, ami Vető György munkáját megelőzte, nem annak a 16 oldalas nagyalku ábécésfüzetnek szól, ami most már kinyomva előttünk fekszik, hanem annak a szolgálatnak, amit teljesíteni hivatott. Mert nem erről a fizikai kis tárgyról van szó, hanem a magyar

kulturáról, a terjedő analfabetizmus megállításáról, megszüntetéséről. Nagy horderejű és alapvető kérdés ez, ami a Közművelődési Tanácsunk szerény munkájánál jóval több és sok forrásból táplálkozó, összefogó erőt követel.

De Vető György Betűvetőjének külön is nagy figyelmet kell szentelni, mert a magyar ábécé szerkesztésének terén újat adott, ami a szakkörök figyelmét is rá-

tereli. A pedagógia irodalmában ennek a füzetnek uttörő jelentősége van. Ez a munka az írás-olvasás tanításában új felfedezés erejével hat. Szemléletessége, képzeletfoglaló ereje, a betűknek szóvá fűződő jelensége az eddigi ábécés könyvekben nem volt. Ha ehhez még hozzáadjuk a versek lényegét és tudást adó tartalmát, ami még a líra érzelmvilágát mélyítő szépségeivel is párosul, mind olyan érték, melyekkel méltán büszkélkedhetünk.

Betűvetőm úgy vegyétek,
Testvér küldi testvérnek.
Kis tanyákra, szállásokra,
Búfelejtő igének.

A betűknek nagy titka van,
Csodálatos, testvéri.
Aki írja és olvassa
Titkát el nem felejtí.

A szívében harang kondul,
Mikor írja levelét:
„Édesanyám e pár szóban
Fiad küldi el szívét“.

Ki olvassa, lelke éled —
Mennyi szépség, igazság?!
Betűvetés: lélek szava —
Isten küldte, mint áldást!!

KIADTA A

Reggeli Ujság

KÖZMŰVELŐDÉSI TANÁCSA

NOVISZÁD

1 9 3 9

Vető György „Betűvető” című abécés könyv címfedele

A rajzok kiválóak, ötletesek, tartalmasak és művészi kezekre vallanak.

De ez a szakkörökben feltűnést keltő munka valóságos nagy jelentőséget akkor nyer, ha nem a szakemberek fiókjában hever, vagy pedig, akinek pénze van rá, azt megveszi, hanem ha magyarságunk közös kincsévé válik. A Reggeli Ujság Közművelődési Tanácsa áldozatos szeretettel úgy határozott, hogy mindenki, aki kívánja, minden ellenszolgáltatás nélkül, vagyis teljesen ingyen, megkaphatja a Betűvetőt. Sok száz levél érkezett már eddig is be hozzánk, amelyben a Betűvetőt kéri. Néha könnyekig megható sorokkal kísérve. De Közművelődési Tanácsunk ezzel nem tekinti munkáját befejezettnek. Ellenkezőleg: a munka, törekvésének lényege csak most kezdődik. Minden olvasni tudó magyar embernek a lelkébe vési, hogy legalább egy magyar felnőttet vagy gyermeket tanítson meg a magyar ábécére. Minden utat és módot felhasznál arra, hogy ezt a magyar kötelességet a lelkekben tudatosítsa. A hírverés és propaganda minden eszközzel odahat, hogy munkája ne csak szép szavakban és elismerésben részesüljön, hanem hogy a magyar kulturának igaz szolgálatot tegyen és az analfabétákat társadalmunk számára megmentse. Ez a szervezett propaganda, amelynek ötletességgel és szívóssággal kell dolgozni, egyenértékű kell hogy legyen Vető György alkotásával, mert csak ez az összefogás adja meg, hogy ténylegesen célt érjen.

Ma, amikor a propaganda még a legszenvedelmesebb elgondolásnak is nélkülözhetetlen fegyvere lett, mi sem nélkülözhetjük.

A Közművelődési Tanács megindította ezt a mozgalmat és most elsősorban a társadalmi egyesületek vezetőire vár a feladat, hogy a gyakorlatba átültessék. Nem lehet ma kulturális vagy gazdasági tömörülés, amely ne szervezze meg az analfabéták rendszeres tanítását.

Mint lapunk hasábjain már annyiszor elmondottuk, a magyar társadalmi élet tengelyét az egyesületek vezető férfiai alkotják. Ha ez a tengely gyönge, ha az öntudat nem kovácsolta erőssé, akkor sem kulturális sem gazdasági életünkben javulás, komoly fejlődés nem várható. Hiszünk abban, hogy az egyesületek vezető férfiai és választmánya nemcsak tanácskozó szervek, hanem cselekedni is tudnak. Minden egyesület számára a Betűvetőt kívánt mennyiségben díjtalanul megküldjük.

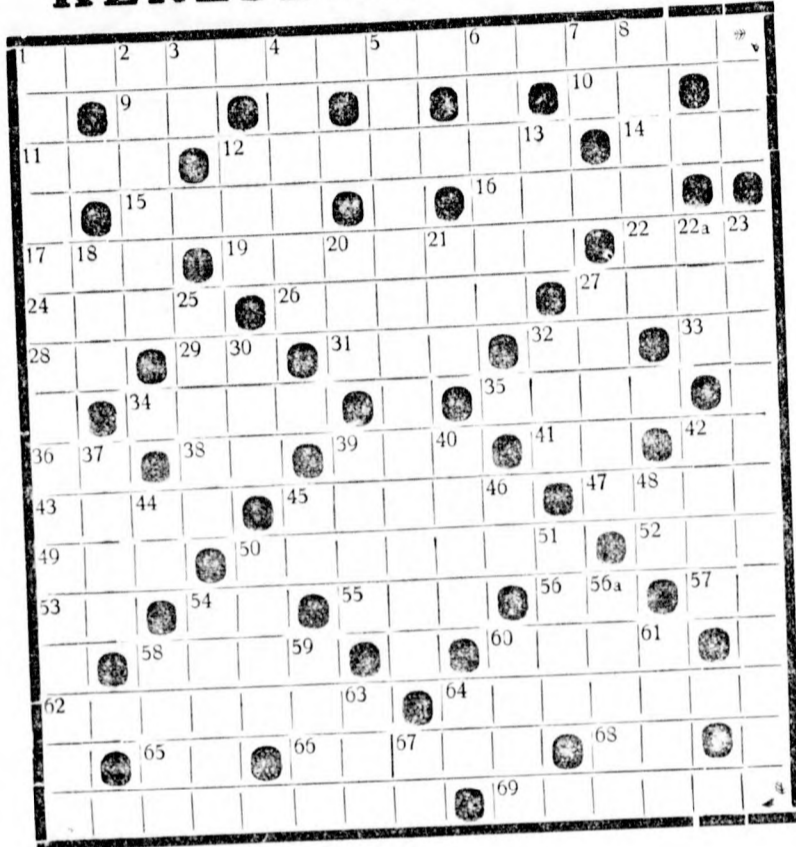
MUNKÁRA FEL!

Vizsintes sorok:

1. Közmondás
9. Feltételes szócska
10. Igerag
11. Nyak része
12. Szín
14. Idegen köszöntés
15. Piros
16. A Jöreményfok felfedezője
17. Eledel
19. A Dráva és a Mura közti terület
22. Segítség
24. Magas medence Előindiában
26. Autómárka fele
27. Tejtermék
28. Kérdőnévmás
29. Á. á. á. á
31. Szín
32. Tagadószó
33. Vissza: kicsinyítő képző
34. Tartózkodik
35. Vásárló
36. U. a. mint 9. vizsz.
38. Vissza: int
39. Kertivetemény
41. Egyiptomi napisten
42. Azonos magánhangzók
43. Haszonnal jár, névelővel
45. Egy sereg ló
47. Észak — németül
49. Lakoma
50. Angol előindiai állam
52. Gyógyszer
53. M. S.
54. Ak
55. Német névelő keverve
56. Fehérnemű mássalhangzói
57. Sporteszköz
58. Irat
60. Ragasztó
62. Elhunyt publicista és író
64. Pirrhusz volt a királya
65. Lambeth Walk, modern táncnál hangzik el
66. Rossz, két szó
63. G. N.

KERESZTREJTVÉNY

Függőleges sorok:

1. Hindu politikus eredeti neve
2. Tibet fővárosa
3. Azonos magánhangzók
4. Hőstett. fon.
5. Szobasport
6. Félős
7. Római hatos
12. Pim
13. Női becenév, utolsó betű hiányzik
18. Getlemení

20. Lejt
21. K. L. R.
22. Időmérő
- 22/a. Időmérő
23. Közmondás
25. Egykor a legmagasabb közjogi méltóság volt
27. Magyar könyvkiadóvállalat
30. Egylet
32. Ital
37. Ritka férfinév
39. A. a

40. Leközöl
42. Férfinév
44. Kis számszám
45. Időhatározó
46. Nyakbavető mássalhangzói
48. A 65. vizsintes fon.
50. Petőfi versének címe Pál
51. Nőinév
- 56/a Férfinév összes mássalhangzói
58. Képzlet
59. Bánya része
60. Költői műfaj
61. S..... lendület, idegen kifejezés. fon.
63. Nie keverve
64. Indulatszó
67. M. D.

Megfejtésül beküldendő a vizsintes 1. 19. 62 64 és a függőleges 1, 5 és 23 szavak.

A múlt vasárnapi számban megjelent keresztrejtvényünk helyes megfejtése. Vizsintes sorok: 1. Hidd amit szemed lát. 25. Okarina. 28. Madeira. 56. Szabadság. szerelem. 68. Lavotta. 92. Regatta. 95. Irószér. 101. Gondolat. szabadság. Függőleges sorok: 1. Hatos. 14. Talár. 45. Baska. 46. Bizet.

Jutalomban részesülnek: Galambos Ilona, Bácska-Topola. női zsabót kap, Staud Károlyné. Novi-Becsej, előrajzolt gobelint. Bolok Mihály, Noviszád, Dudarszka 16. szájharmonikát.

A helyes megfejtők között ezen a héten egy doboz sajtot és kétszer két darab piperezappant utalunk ki

REJTVÉNYSZELVÉNY
1939 február 26

Aki csak a tengeren tud aludni

Egy amerikai gőzessel immár kilencvennyolcadszor érkezett Európába Jack Smith newyorki kereskedő, aki kisebb megszakításokkal majdnem két év óta él a hajón s akit már nem annyira utasnak, mint inkább a hajó személyzetéhez tartozónak tekintenek. Jack Smith ide-oda való utazgatásának egészen különös története van: azért tartózkodik állandóan az óceánon mert szárazföldön nem tud aludni. Éveken át a legsúlyosabb álmatlanságban szenvedett, észrevette azonban, hogy mihelyt tengerjáró gőzösön utazik, azonnal megváltozik ez a szerencsétlen helyzet s kiinn a nyílt óceánon tizenkét óra hosszat is a legpompásabban tud aludni. Egészsége érdekében kiválasztott tehát magának egy nagy óceánjáró hajót és két év óta ennek egyik kényelmes kabinjában lelik Minthogy pénze van elég: megengedheti magának ezt a különös gyógy módot. A hajó minden alkalmazzottja jól ismeri már Jack Smithet, ez álmatlan embert, aki nemsokára jubilál: századszor fog átkelni a tengeren

A TUNDEORSZAG NYEREMÉNYEI:

Egy ötletes és szép gyermekjátékot ad a

VELIKIPARISKI MAGAZIN.

Noviszád és környéke legnagyobb járték divat és rövidáruháza

Kétszer öt-öt darab mignon-sütemény a

MIGNON cukrászdából

tulajdonos Horváth Károly, Kralja Petra II. 13. — Állandóan friss sütemény

Egy darab finom pipere szappan DROGERIA

„HIGIEA“ Koszta K. Zsivojnovics

üzletszeretéből. Trg Oszlobogonyja 2 Matica épület.

Egy szájharmonika vagy okarina

Šade Adám

hangszerüzletéből. Noviszád. Kralja Petra II. 52. Nagy választék, olcsó árak szolid kiszolgálás.

Tetszés szerint, ezüst nyaklánc, modern ezüst gyűrű vagy modern óralánc

VARGA ÁRPÁD

órás ékszerüzletéből Noviszád, Kr. Alekszandra 22 Csokoládét ad az

Egy doboz legkitünőbb dessert cukorka a WAHL féle »CONFISERIE« üzletből. Noviszád. Kralja Petra ul. II. 72.

Szép ajándékot ad

»PAPIRUS« — BUZA ERNŐ

Petrovgrad és környéke legnagyobb könyv és papíráru üzlete.

Egy pár gyermekharisnya

vagy kesztyű az

„OLCSÓ PEREPATICS“

kötött és szövött áru üzletéből Futoski put 37.

Egy elmés szép játéktárgy Noviszád legnagyobb és legdusábban felszerelt játékaru üzletéből, a

„GOLYA“ BAZARBOL

Noviszád. Kralja Petra II. 7.

Fényképtelvélet

Osznovics fotóműterméből

Bármilyen időben garantált tiszta, pontos felvétel. Noviszád. Zselvezniczka 5

Öt darab süteményt ajándékoz

BERBICS BÁCSI

Noviszád. Kralja Petra II. 37., ahol a legjobb babostorta, sütemény és cukorka kapható.

3 darab képes zsebkendő

R. HOLIK

női és férfi divat-anyagok, selymek, függönyök és minden egyéb kézmű-áru legolcsóbb áruházából, Noviszád, Kralja Alekszandra 12.

Csokoládét ad az

UNION bonboniéra

Noviszád, Trg Oslobodjenja 3., a Barta cipőüzlet mellett, ahol a legjobb és állandóan friss cukorkák és keksz kaphatók Tulajdonos: KELEMEN GÁBOR

Fényképtelvélet

Studio Heringnél

Apolló udvar! Amatőr kének kidolgozása

Egy darab diák vagy sportsapka a

„VOLGA“

speciális sapka üzemből. Mielőtt sport, diák, vagy egyenruhásapkát vesz, tekintse meg áruházunkat, Noviszád, Ustavszka 1

SÉRTÉS

— Hogy mulattál szívem nálunk?

— Ugy, ahogy ti nálunk szoktatok!

— Kikérem magamnak!

Reggeli rádió

A REGGELI ÚJSÁG RÁDIÓ MELLÉKLETE

1939. február 26-tól március 4-ig

BEOGRAD, RÓVIDHULLÁMU ADÓALLOMÁS
(Hullámhossz 49.18 m. 0.25 kw. 6.100 kc)

VASÁRNAP: 6.45: Himnusz, pontos idő, naptár, időjárás, első hírek, műsorolvasás ● **7.00:** Reggeli hangverseny ● **7.45:** Napi sport- és társadalmi közlemények, himnusz ● **9.30:** Istentisztelet ● **12.45:** Himnusz, pontos idő, hírek és jugoszláv lapszemelvények francia nyelven ● **13.00:** Rádiónapló ● **13.10:** Hangverseny ● **13.40:** Hangverseny ● **14.00:** Közművelődési előadás ● **14.15:** Hírek, himnusz ● **18:** Himnusz, pontos idő, hangverseny ● **18.30:** és **18.45:** A 14.00 órai előadás megismétlése idegen nyelven ● **19.00:** Hírek olasz nyelven ● **19.15:** Hírek ● **19.30:** Aktuális óra ● **19.50:** Napi riport ● **20:** Hírek negyedórás időközökben görög, török, arab és francia nyelven ● **21:** Hangverseny ● **21.30:** Hírek ● **21.45:** Hírek negyedórás időközökben görög, török, arab és francia nyelven ● **21.50:** Hírek ● **21.55:** Tánctelepek ● **23.15:** Utolsó hírek, a másnapi műsor ismertetése, himnusz.

KÖZNAPOKON: 6.45: Himnusz, pontos idő, naptár, időjárás, első hírek, műsorolvasás ● **7.00:** Reggeli hangverseny ● **7.45:** Napi sport- és társadalmi közlemények ● **8.00:** Hírek, jugoszláv lapszemelvények francia nyelven, himnusz ● **13.00:** Himnusz, pontos idő, rádiónapló ● **13.10:** Hangverseny ● **13.40:** Hangverseny ● **13.55:** Tözsde ● **14:** Közművelődési előadás ● **14.15:** Hírek, himnusz ● **18:** Himnusz, pontos idő, hangverseny ● **18.30:** és **18.45:** A 14.00 órai előadás megismétlése idegen nyelven ● **19.00:** Hírek olasz nyelven ● **19.15:** Hírek ● **19.30:** Aktuális óra ● **19.50:** Napi riport ● **20:** Hírek negyedórás időközökben görög, török, arab és francia nyelven ● **21:** Hangverseny ● **21.30:** Hírek ● **21.45:** Hírek negyedórás időközökben görög, török, arab és francia nyelven ● **21.50:** Hírek ● **21.55:** Tánctelepek ● **23.15:** Utolsó hírek, a másnapi műsor ismertetése, himnusz.

Vasárnap

február 26

BEOGRAD 6.45—7.40: Induló hírek, torna, hangverseny ● **9.45:** Pontos idő, műsorolvasás ● **9.50:** Görögkeleti istentisztelet a beogradi székesegyházban, énekel az Első Beogradi Dalárda ● **11.50:** Vízilásjelentés ● **11.59:** Pontos idő ● **12:** Harangzó a görögkeleti székesegyházból szórakoztató zenekar ● **12.35:** Reklámok ● **13.10:** Nada Alekszandrovics népdalokat énekel, kíséri a rádió népies zenekara — 1. Zasto Szilke, zasto; 2. Po vuzdan me kisa szaba; 3. Visnja; 4. Mari Tomoso; 5. Szpavaj, szpavaj, moj prebeli szancec; 6. Pita nana ● **13.40:** Pontos idő, hírek ● **13.50:** Meglepetések ● **15.40:**

A REGGELI ÚJSÁG HETI RÁDIÓMŰSORA

népdal (Mülvotvos Ancsica). 3. Vraconszki kora — bolgár népiánca (Katonazenekar, vezényel Mihajlov). 4. A tizenkét rabló — orosz dal (Cserkészfarkkoros, vezényel Sziatkov). 5. Hakatai kikötőben — japán dal (ének: Otomaru). 6. Terang boe — Havaji dal (Ninja és Tobing). 7. Foster: My old Kentucky home — dal (Paul Robeson). 8. Aviles: El chato de Manzanilla — pasodoble (Los Castillians zenekar). 9. Tiersot: Le pauvre labeur — francia népdal (Reynold Hahn). 10. Bishop: Home, sweet home — angol dal (Marion Talley). 11. Denning Dagmars Dod (Paleszina kórus). 12. Kjellson: Kivikspolka (Gunnar Hahn négyes). 13. Kamienski gyűjtése: a) A gdy bedzie sionce I pogoda; b) A ty plaszku skovroniaszku — lengyel népdalok (ének: Annie Wolkensteiner). 14. Manduliana a Napule, nápolyi dal (ének: Tito Schipa). 16. Rika buza, ritka árpa — gyóns-csárdás (Mogyar Imre cigányzenekara).

BUKAREST 6: Reggeli műsor ● **11:** Lemezek ● **12:** Hírek ● **14.10:** Balalajka ● **13.10:** Hírek ● **13.30:** Xilofon ● **14.10:** Hírek ● **17:** A Románia önértékelése ● **18.15:** Rómáról lemezek ● **19.10:** Felolvasás ● **19.25:** Operettlemezek ● **20:** Úzenetek ● **20.15:** Táncczene ● **21:** Hírek ● **21.15:** Cirkusz ● **22:** Hírek ● **22.15:** Vendéglői zene

DEUTSCHLANDSENDER 6.30: Könyvü zene ● **11.30:** Tarka lemezek ● **12:** Königsberg déli zenéje ● **14:** Tarka lemezek ● **16:** Köln ● **18.20:** Dvorzsák: Ujvilág szimfónia ● **19.15:** Fzkar ● **20.10:** Szórakoztató zene tréfákkal és dalokkal ● **22:** Hírek ● **22.35:** Schreiber: Heg- és brácskettős ● **23:** A Faust opera III. és IV. felvonása a római kir. Operaházból

OLASZ MŰSOROK. I. műsor. (Róma I, Bari I, Bologna, Bolzano) 19.20: Részütözene ● **21:** Szimfónia ● **21.30:** Orlov zongoraművész ● **22.20:** Könyvü és táncczene ● **23:** Hírek ● **23.15:** Táncczene — II. műsor. (Milánó I, Torino I, Genova I, Trieste, Caania és Róma II) **17.15:** Táncczene ● **19.20:** Részütözene ● **19.37:** Csak Róma II: Magyar negyedóra ● **20.30:** Lemezek ● **21:** Gounod: Faust, opera. Utána: Táncczene — III. műsor. (Firenze) **19:** Vegyes zene ● **19.20:** Gyermekkar ● **20.30:** Vonós könyvü és táncczene ● **21.15:** Csajkovszki: VI. szimfónia ● **21.45:** Dalok — Majd: Táncczene

SZÓFIA 18.15: Könyvü zene ● **18.20:** Kardások ● **19:** Mandolin-négyes ● **19.20:** Sztojanov dalok ● **19.50:** Beethoven szonáták ● **20.55:** Hangverseny ● **21.45:** Könyvü és táncczene ● **22.30:** Népzene

STUTTGART 6.30: Könyvü zene ● **16:** Dalos, zenés délután ● **19:** Új lemezek ● **20.10:** Könyvü és táncczene dalokkal ● **22:** Hírek ● **22.30:** München táncestje ● **24:** Ejjéll hangverseny

VARSÓ 11.25: Lemezek ● **12.03:** Déli műsor ● **15.30:** Rádiózenekar ● **16.35:** Lemezek ● **19.15:** Hangverseny ● **21:** Rádiózene és énekkar szólóakkal ● **23.15:** Lemezek

12

(ének: Erna Sack). 15. Mendelssohn: Szentivánéji álom — scherzo (Sen Francesoi szimfonikus zenekar, vez. Alfred Hertz). ● **14.35:** Hírek ● **14.50:** A rádió műsorának ismertetése. ● **15:** Árfolyamhírek, piaci árk, élelmiszerárak. ● **16.15:** A holland sziget. János György meséje. (Felolvasás) ● **16.45:** Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. ● **17:** Hírek szlovák és ruszin nyelven. ● **17.10:** A rusznok meglepetése az Erdős-Kárpátokban. Szabó István dr. előadása. ● **17.40:** Zimonyi Márta énekel, zongorakísérettel. 1. Huszka Jenő: Részletek az „Erszébete” c. dallájakból; a) Ida belépője; b) Szegény magyar nép; c) Szeptember végén. 2. Kiszely Gyula: Részletek „A nagy kaland” c. operettből; a) Marianne belépője; b) My lady. 3. Buday Dénes: Részletek a „Csodátűkör” c. dallájakból; a) Tenkéked adom a lelkem; b) Oh de furcsa ez a világ; c) Szép a világ, széles a világ. ● **18.15:** Cicero a forradalomban Révay József történeti csévege. ● **18.45:** Károlyi Árpád életrajza. ● **19.45:** Két egyfelvonásos. Ren-gánzenekara. ● **19.45:** Két árva az országgedő Gyarmath Sándor. 1. Két árva az ország-uton. Jeleret Irta Szilárd János. — Szemléltetés. Gyuri, drótköcsög — Lehotay Árpád; Annuska — Fávész Zsuzsi. 2. Leszámolás. Hargiták egy felvonásban. Irta Kalcsiz Tivadar. — Szemléltetés. Mihály gazda — Lehotay Árpád; Boris, Veron, leányai — Füzess Ana és Révész Zsuzsi; Pista — Bihary József; Biró — Kürti József. ● **20.20:** Kedvelt magyar keringők. A rádió szalonzenekara. 1. Huszka Jenő: Bob herceg. 2. Jacobi: Leányvásár. 3. Lehár: a) Luvernburg grófia; b) Arany és ezüst. 4. Dohnányi: Nászkerülő a Pierrete fátlya c. némajátékból. Köz. 21: A varsói-lengyel rádió zene- és ének-kar reműködik a lengyel rádió zene- és ének-kar Zdzislaw Gorrinski vezényletével. 1. Adam Wronski — Polonaise. 2. Ludomir Rozyci; Krakowia — Pan Twardowski c. balettéből. 3. Jan Maklakowicz; a) Troja — szilárd tánc; b) Hegyi rabok. 4. Feliks Nowowiejski; Kujawiak. 5. Feliks Rybicki; Szepier-Kasubek tánc. 6. Michal Kon-dracki; Fantaisie des Kurpie. 7. Adolf Sonnenfeld: Oberek Fantastique. 8. Franciszek Izbielski; Ma-klakowicz; Egyvög. 9. Marian Rudnicki; Mazurka a Kék Viztula c. szvitből. ● **21.45:** Hírek, időjárásjelentés ● **22.05:** Csárdások Sári Ede-mér cigányzenekara muzsikál. (Közvetítés a Spolarich-kávéházból). ● **22.20:** Magyar szerzők általános táncszámai (Hangszóról). ● **22.45:** Hírek német, orosz, angol és francia nyelven ● **23:** Hangversenyek. 23.15—21: Csárdások. Sári Elemér cigányzenekara muzsikál (Közvetítés a Spolarich-kávéházból). ● Közben **23.15—23.40:** Thaler Gyula és Vég Mihály jazz-zenekara játszik. (Közvetítés a Spolarich-kávéházból). ● **0.05:** Hírek

BUDAPEST II. 17—17.25: A Szociális Misszió-társulat előadása. Farakas Edit alapító főnöksz. szony: „M. szilós üzenete”. ● **19.00:** A földművelésügyi minisztérium neozógasdassági felőrája ● **19.30:** A rádió szalonzenekara. 1. Rixner; Fekő — Drigo; Eszmeralda — balett-szvit. 4. Losonczy De-zsö; Rapszódia. ● **20.00:** Hírek ● **20.20:** Műveltségünk bölcsője. (Kréta). Kreilshelm György előadása. ● **20.50** **21.40:** Hangversenyek. 1. Gyenge Sándor nótája (Cselényi József). 2. Két bosnyák

népdal (Mülvotvos Ancsica). 3. Vraconszki kora — bolgár népiánca (Katonazenekar, vezényel Mihajlov). 4. A tizenkét rabló — orosz dal (Cserkészfarkkoros, vezényel Sziatkov). 5. Hakatai kikötőben — japán dal (ének: Otomaru). 6. Terang boe — Havaji dal (Ninja és Tobing). 7. Foster: My old Kentucky home — dal (Paul Robeson). 8. Aviles: El chato de Manzanilla — pasodoble (Los Castillians zenekar). 9. Tiersot: Le pauvre labeur — francia népdal (Reynold Hahn). 10. Bishop: Home, sweet home — angol dal (Marion Talley). 11. Denning Dagmars Dod (Paleszina kórus). 12. Kjellson: Kivikspolka (Gunnar Hahn négyes). 13. Kamienski gyűjtése: a) A gdy bedzie sionce I pogoda; b) A ty plaszku skovroniaszku — lengyel népdalok (ének: Annie Wolkensteiner). 14. Manduliana a Napule, nápolyi dal (ének: Tito Schipa). 16. Rika buza, ritka árpa — gyóns-csárdás (Mogyar Imre cigányzenekara).

BUKAREST 6: Reggeli műsor ● **11:** Lemezek ● **12:** Hírek ● **14.10:** Balalajka ● **13.10:** Hírek ● **13.30:** Xilofon ● **14.10:** Hírek ● **17:** A Románia önértékelése ● **18.15:** Rómáról lemezek ● **19.10:** Felolvasás ● **19.25:** Operettlemezek ● **20:** Úzenetek ● **20.15:** Táncczene ● **21:** Hírek ● **21.15:** Cirkusz ● **22:** Hírek ● **22.15:** Vendéglői zene

DEUTSCHLANDSENDER 6.30: Könyvü zene ● **11.30:** Tarka lemezek ● **12:** Königsberg déli zenéje ● **14:** Tarka lemezek ● **16:** Köln ● **18.20:** Dvorzsák: Ujvilág szimfónia ● **19.15:** Fzkar ● **20.10:** Szórakoztató zene tréfákkal és dalokkal ● **22:** Hírek ● **22.35:** Schreiber: Heg- és brácskettős ● **23:** A Faust opera III. és IV. felvonása a római kir. Operaházból

A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIÓMŰSORA

dalművekből (Hangfelmérés) 1. Gounod: Faust — baletzene (Szimfonikus zenekar, vez. Busser) 2. Borodin: Igor herceg — Polovczi táncok (Berzsinij filharmonikusok, vez. Meyrowitz) 3. Saint-Saens: VIII. Henrik — balet (National Symphony Orchestra, vez. Damrosch) 4. Strauss: Richard Salome — hét fától tánc (Filadelfiai szimfonikus zenekar, vez. Stokowski) 5. 19.15: Balladák, vadrózsák, csángódalok Ignác Rózsa előadójára 19.50: Az Operaház előadásának ismertetése 20: Az Operaház előadása a Várban Színházban Traviata. Dalmű négy felvonásban. Szövegét írta Dumas Sándor. A kaméliás hölgy c. színműve után írta Piave. Fordította Lányi Viktor. Zenéjét szerzte Verdi. Az előadást vezényli Ferencsik János Rendezte Réka Andrács. Személyek: Valéry Violetta — Mercedes Capri; Bervoix Flóra — Kovács Jolán; Annina — Eggerszeghy Gitta; Germont Alfréd — Lombard Ernő; Germont György — Biasini Pietro; Gaston — Sárdy János; Duphol báró Vitéz Tibor; D'Obigny marquis — Komáromy Pál; Grenvil orvos — Szomolányi János Az I. felvonás után kb. 20.40: Hírek 20: A II. felvonás után kb. 21.40: Hírek Időjárásjelentés A III. felvonás után kb. 22.20: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven Az előadás után kb. 22.30: Közvetítés a Britanniá-szállóból. Heinemann Ede jazz-zenekara játszik 0.05: Hírek

BUDAPEST II. 17.50: Horváth Bezsó cigányzenekara 18.20: Gyorsuló-folyam (Szabó Gyula) 18.50: Szerelem a halál küszöbén. Kövöld Miklós elbeszélése Reviczkyról 19.20: Saint-Saens: »Allatok farsangja« — Zoologiai táncok 14 képben előadja a Párizsi szimfonikus zenekar, vez. Georges Truc. (Hangfelmérés) 20: Hírek 20.20: A rádió szalonzenekara — I. Eisenmann: Miss Amerika — előjáték 2. Balázs Árpád; Marika — alkatedal 3. Rubinstein: Melódia 4. Lehár: Rézletek a »Pacsirta c. operetéből. 5. Csates: A tamariszkausz fák alatt — intermezzo 6. Strauss: Jószág Teretere polka 7. Zakál Dénes: Éjjeli szeszpad 8. Gebhardt Rio: Rézletek a »Kastély az Adriai-tenger partján c. operetéből. 8. Delibes: Sylvia — balettrézletek 21.50: Időjárásjelentés

BUDAPEST I. 6.15: Torna. Hírek. Hangfelmérés Utána: Étrud, közlemények 10: Hírek 10.20: Bessenyei és a testőrök. Irtó Vályi Nagy Géza (Felolvasás) 10.45: Az öreg ember idegei. Irtó Kellner Dániel dr. (Fololvasás) 11.10: Nemzetközi vízelőzőszolgálat 12: Déli harangzó az Egyetemi templomból. Himnusz. Időjárásjelentés 12.10: Fauchwergler Livia zongorázik Zsámboki Miklós gordonkázik, zongorakísérettel. 1. a) Tartini: Grave ed espresso; b) Debussy: Menuet; c) Granados: Andaluza (Zsámboki). 2. a) Dohrn-vi; March humoresque; b) Bartók: Ede a székelyeknél (Fauchwergler). 3. a) Belliczay: Adagio religioso; b) Kazacsy: Bölcshódal; c) Járay: Szerenád (Zsámboki) 4. a) Weiner: Hat magyar parasztdal; b) Kodály: Maroszei táncok; c) Dohnányi: Rubella Hungarica (Fauchwergler). Közben kb. 12.30: Pontos időjelzés, időjárásjelentés és vizállásjelentés 13.30: Rác Béla cigányzenekara 14.35: Hírek 14.50: A rádió műsorának ismertetése 15: Arfolyambírek, piaci áruk, élelmiszerek 16.15: 7. rádió díktációjára: »Pardóva«. Zambra Szidónia dr. előadása 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek 17: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 17.10: Horváth Bezsó cigányzenekara 17.50: Sportközlemények 18: A légólatom legulabb tapasztalatai és fejlődési iránya. Borsányi Julián hadmérnökari százasos előadása 18.20: Táncrezslék

BUDAPEST I. 6.15: Torna. Hírek. Hangfelmérés Utána: Étrud, közlemények 10: Hírek 10.20: Bessenyei és a testőrök. Irtó Vályi Nagy Géza (Fololvasás) 10.45: Az öreg ember idegei. Irtó Kellner Dániel dr. (Fololvasás) 11.10: Nemzetközi vízelőzőszolgálat 12: Déli harangzó az Egyetemi templomból. Himnusz. Időjárásjelentés 12.10: Fauchwergler Livia zongorázik Zsámboki Miklós gordonkázik, zongorakísérettel. 1. a) Tartini: Grave ed espresso; b) Debussy: Menuet; c) Granados: Andaluza (Zsámboki). 2. a) Dohrn-vi; March humoresque; b) Bartók: Ede a székelyeknél (Fauchwergler). 3. a) Belliczay: Adagio religioso; b) Kazacsy: Bölcshódal; c) Járay: Szerenád (Zsámboki) 4. a) Weiner: Hat magyar parasztdal; b) Kodály: Maroszei táncok; c) Dohnányi: Rubella Hungarica (Fauchwergler). Közben kb. 12.30: Pontos időjelzés, időjárásjelentés és vizállásjelentés 13.30: Rác Béla cigányzenekara 14.35: Hírek 14.50: A rádió műsorának ismertetése 15: Arfolyambírek, piaci áruk, élelmiszerek 16.15: 7. rádió díktációjára: »Pardóva«. Zambra Szidónia dr. előadása 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek 17: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 17.10: Horváth Bezsó cigányzenekara 17.50: Sportközlemények 18: A légólatom legulabb tapasztalatai és fejlődési iránya. Borsányi Julián hadmérnökari százasos előadása 18.20: Táncrezslék

BUDAPEST I. 6.15: Torna. Hírek. Hangfelmérés Utána: Étrud, közlemények 10: Hírek 10.20: Bessenyei és a testőrök. Irtó Vályi Nagy Géza (Fololvasás) 10.45: Az öreg ember idegei. Irtó Kellner Dániel dr. (Fololvasás) 11.10: Nemzetközi vízelőzőszolgálat 12: Déli harangzó az Egyetemi templomból. Himnusz. Időjárásjelentés 12.10: Fauchwergler Livia zongorázik Zsámboki Miklós gordonkázik, zongorakísérettel. 1. a) Tartini: Grave ed espresso; b) Debussy: Menuet; c) Granados: Andaluza (Zsámboki). 2. a) Dohrn-vi; March humoresque; b) Bartók: Ede a székelyeknél (Fauchwergler). 3. a) Belliczay: Adagio religioso; b) Kazacsy: Bölcshódal; c) Járay: Szerenád (Zsámboki) 4. a) Weiner: Hat magyar parasztdal; b) Kodály: Maroszei táncok; c) Dohnányi: Rubella Hungarica (Fauchwergler). Közben kb. 12.30: Pontos időjelzés, időjárásjelentés és vizállásjelentés 13.30: Rác Béla cigányzenekara 14.35: Hírek 14.50: A rádió műsorának ismertetése 15: Arfolyambírek, piaci áruk, élelmiszerek 16.15: 7. rádió díktációjára: »Pardóva«. Zambra Szidónia dr. előadása 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek 17: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 17.10: Horváth Bezsó cigányzenekara 17.50: Sportközlemények 18: A légólatom legulabb tapasztalatai és fejlődési iránya. Borsányi Julián hadmérnökari százasos előadása 18.20: Táncrezslék

BUDAPEST I. 6.15: Torna. Hírek. Hangfelmérés Utána: Étrud, közlemények 10: Hírek 10.20: Bessenyei és a testőrök. Irtó Vályi Nagy Géza (Fololvasás) 10.45: Az öreg ember idegei. Irtó Kellner Dániel dr. (Fololvasás) 11.10: Nemzetközi vízelőzőszolgálat 12: Déli harangzó az Egyetemi templomból. Himnusz. Időjárásjelentés 12.10: Fauchwergler Livia zongorázik Zsámboki Miklós gordonkázik, zongorakísérettel. 1. a) Tartini: Grave ed espresso; b) Debussy: Menuet; c) Granados: Andaluza (Zsámboki). 2. a) Dohrn-vi; March humoresque; b) Bartók: Ede a székelyeknél (Fauchwergler). 3. a) Belliczay: Adagio religioso; b) Kazacsy: Bölcshódal; c) Járay: Szerenád (Zsámboki) 4. a) Weiner: Hat magyar parasztdal; b) Kodály: Maroszei táncok; c) Dohnányi: Rubella Hungarica (Fauchwergler). Közben kb. 12.30: Pontos időjelzés, időjárásjelentés és vizállásjelentés 13.30: Rác Béla cigányzenekara 14.35: Hírek 14.50: A rádió műsorának ismertetése 15: Arfolyambírek, piaci áruk, élelmiszerek 16.15: 7. rádió díktációjára: »Pardóva«. Zambra Szidónia dr. előadása 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek 17: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 17.10: Horváth Bezsó cigányzenekara 17.50: Sportközlemények 18: A légólatom legulabb tapasztalatai és fejlődési iránya. Borsányi Julián hadmérnökari százasos előadása 18.20: Táncrezslék

BUDAPEST I. 6.15: Torna. Hírek. Hangfelmérés Utána: Étrud, közlemények 10: Hírek 10.20: Bessenyei és a testőrök. Irtó Vályi Nagy Géza (Fololvasás) 10.45: Az öreg ember idegei. Irtó Kellner Dániel dr. (Fololvasás) 11.10: Nemzetközi vízelőzőszolgálat 12: Déli harangzó az Egyetemi templomból. Himnusz. Időjárásjelentés 12.10: Fauchwergler Livia zongorázik Zsámboki Miklós gordonkázik, zongorakísérettel. 1. a) Tartini: Grave ed espresso; b) Debussy: Menuet; c) Granados: Andaluza (Zsámboki). 2. a) Dohrn-vi; March humoresque; b) Bartók: Ede a székelyeknél (Fauchwergler). 3. a) Belliczay: Adagio religioso; b) Kazacsy: Bölcshódal; c) Járay: Szerenád (Zsámboki) 4. a) Weiner: Hat magyar parasztdal; b) Kodály: Maroszei táncok; c) Dohnányi: Rubella Hungarica (Fauchwergler). Közben kb. 12.30: Pontos időjelzés, időjárásjelentés és vizállásjelentés 13.30: Rác Béla cigányzenekara 14.35: Hírek 14.50: A rádió műsorának ismertetése 15: Arfolyambírek, piaci áruk, élelmiszerek 16.15: 7. rádió díktációjára: »Pardóva«. Zambra Szidónia dr. előadása 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek 17: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 17.10: Horváth Bezsó cigányzenekara 17.50: Sportközlemények 18: A légólatom legulabb tapasztalatai és fejlődési iránya. Borsányi Julián hadmérnökari százasos előadása 18.20: Táncrezslék

A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIÓMŰSORA

A csepürög; 5. Lehár: Vig özvegy — egyveleg 18.35—19: Kalocsay Kálmán eszperantó nyelvű előadása: »Kion denis la Hongarop al la hamrore« 19.15: Lakatos Gyula és Lakatos Vinccs cigányzenekara 19.35: Vasuton a Nilus deltájában Borbély László dr. előadása 20: Hírek 20.20: Hóchtli Márkötvetőversenyeredmények 20.20: Hóchtli Márkötvetőversenyeredmények 1. Harmonias du soir. 2. Ha álomom mély; 3. Szent Ferenc a hullámmok felett 20.45—21.35: Schubert: VII. szimfónia. C-dúr. Előadja a Londoni szimfonikus zenekar. vez. Leo Blech (Hangfelmérés)

BUDAPEST 7.30: Reg. műsor 8.55: Isten-tisztelet 12: Hírek 12.10: Sibiceanu zenekar Közben 13.10: Hírek 14.05: Vidám óra 14.20: Gazdáknak 17: Vladescu zkar 18: Időszertű anyag 18.15: Szórák. zene 19.15: A hét-ről 19.30: Éneklőfűrés és hárfá 20: Hangjáték 21: Hírek 21.15: Lemezek 22: Hírek 22.15: Táncrezslék

DEUTSCHLANDSENDER 6: Hamburg 16.45: Bécs 18: Twaín, bohózat 18.25: Zong ver-seny 18.55: Filharmonikusok Debussy: Két nocturnó. Fauré: Pávatinok. Chabrier. Bourrée 19: Kivánság hegy 22: Hírek 22.30: G-moll ötös 22: Bécs

OLASZ MŰSOROK. I. műsor. (Róma I. Bari I. Bologna Bolzano) 17: Moderna zkar 20: Hírek 21: Hangverseny 22: Karének. Utána: Zene-képek lemezek 23: Hírek 23.15: Táncrezslék — II műsor (Milánó I. Torino I. Genova I. Triste-te, Catania és Róma II) 17: Szimf. hgv. Beetho-ven; I szimf. Góhler; Passacaglia. Martucci; Nocturno. Rossellini; Saltarello. Strauss; Don Juan 19.37: Magyar h és dalok 20.30: Lemezek 21: Szimf. 22.30: Hgv. Bzst; Farsang. Sgam-bati; Bölcsődal. Bonnaud; Burattini. Turina. Spa-nyol szvit. Savino; Holdfény Manhattan fölött 23: Hírek 23.15: Táncrezslék — III. műsor. (Fi-renze) 15: Verdi: Rigoleto, opera 19: Szerenádok 20.30: Capolino szoprán és Giuranna zong-művész. — 1910 zsevéjéből 21: Jazz 21.40: Hangjáték. Utána. Táncrezslék. 22: Gítárszólo — Majd: Táncrezslék

SZÓFIA 18: Könyvű és tánczene 19: Nép-zene 19.30: Tró 20: Milko szoprán 20.55: Operettekől 21.30: Könyvű és tánczene

STUTTGART 6: Könyvű zene 16: Lori-zing. Verdi és Wagner operák részletei 19: Le-mezek 20.10: Vasárnapi zene 22: Hírek 22.30: Könyvű és tánczene 24: Frankfurt.

VARSÓ 7.20: Rádiózenekar 12.03: Szimfo-nikus zenekar. Thomas: Migno, nyitány Lalo: Spanyol szimfónia Bizet: Arlesli lány, szvit Bet-hioz: Farsang 13.15: Rádiózenekar Rózler gor-donkaművészel 16.30: Kedrow-énekgyes 17.30: Rádiózenekar operatárakékek közreműködé-sével 19.30: Lemezek 21.20: Könyvű és tánczene 22.30: Könyvű és tánczene.

Hétfő

február 27

BEOGRAD 6.30—7.20: Induló, torna, hírek, hangfelmérés, étrud 11.50: Vizállásjelentés, műsorolvasás 11.59: Pontos idő 12: Ople-náci harangzó, temburazene 12.35: Reklámok, hangosfilm-részletek 13: Rádiónapló 13.10: A rádiózenekar hangversenye — 1. Jenko: Jur-musza i Fatima, nyitány; 2. Jenko: Fatu rossza; 3. Krstics: D-moll scherzo; 4. Jokszimovics: Napred, induló 13.40: Pontos idő, hírek, tözs-de 16.40: Pontos idő, műsorolvasás 16.45: Népies zene (lemezek) 17: A rádiózenekar hangversenye — 1. Boildieu: A fehér nő, nyitány; 2. Verdi: Trubadur, ábránd; 3. Rubinstein; Per-za szvit; 4. Csajkovszki: Keringő; 5. Délibes: Coppélia, balet-részletek 18: Dara Marudics felolvasása Madame Curle, a zseniális tudós 18.20: Vera Todorova Schubert-dalokat énekel — 1. Lilitáta. 2. Te vagy a csóvd; 3. Viharos reg-gel; 4. Szerenád; 5. Az éj az álom; 6. Muzsi-kusok; 7. Mosoly és könny; 8. A róza tövise; 9. A muzsa fia 18.50: Szalonlemezek 19.15: Rádiónapló és reklámok 19.30: Jugoszláv nem-zeti óra. Koszta Popovics, a mezőgazdasági iskola nyug. igazgatójának felolvasása: A jugoszláv föld gazdagsága, napfénye és szépségei 19.50: A következő műsorszám ismertetése 20: Köz-vetítés a beográdi Nemzeti Színházból — Az el-ső szünetben napi riport — A második szünet-ben kb. 22: Pontos idő, hírek, rádiónaplár.

LYUBLYANA 18.20: Lemezek 20: Vopós-négyes 20.45: Rádiózenekar 22.15: Táncrezslék

ZAGREB 17.15: Énekkar 17.45: Népdalok 18: Vihar Zorka szoprán 20: Közvetítés 22.20: Táncrezslék

BÉCS 6.30: Kalonazene. 8.30: Ratibor város zenekara 11.20: Városnak és falunak. 12: Szórák. zene. 14.10: Operalemezek. 15: Hi-rek. 15.40: Anyánk megint mesének. 16: Szórák. zene. 18.15: Dmoka tenor és Berger zong. művész Márk-műveket ad elő. 19: A bécsi vásártól 19.20: A nő ördög, dráma 21.10: Szülföldi est. 22: Hírek 22.40: Könyv-nyű zene Kölnből 24: Kölb.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. Hírek. Hangfelmérés Utána: Étrud, közlemények 10: Hírek 10.20: A kápolnai csata Irtó Nyír László (Fololvasás) 10.45: A középpár fejlődésének je-lentősége a magyar középiskolai szempontjából. Haidöcker Sándor előadása 12: Déli harangzó az Egyetemi templomból. Himnusz. Időjárásje-len-tés 12.10: Szalonfős. — 1. Schubert: Két sze-renád, 2. Rajter Lajos: Régi emlékek. 3. Rózsa-

4

A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIÓMŰSORA

völgyi Márk: Ugros, 4. Fridl Frigyes: Tábortűz mellett; 5. Jacquet: Francia táncok; 6. Hubay: Pusztai hangok; 7. Rachmaninov—Zakali: Szerenád; 8. D. Ambrosio: Két novella; 9. Bihari keserű; 10. Székely Imre: Lakodalmi tánc; 11. Régi magyar táncok. Közben kb. ● 12.50: Hírek ● 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelzés ● 13.30: Bura Sándor cigányzenekara ● 14.35 Hírek ● 14.50: A rádió műsorának ismertetése ● 15: Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszertárk ● 16.15: A rádió diákkörletája: Thalv Kálmán, a rendeznevelő, Kortész Dániel előadása ● 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelzés, hírek ● 17: Hírek szlovák és orosz nyelven ● 17.10: Eöf kövület. Méhes Gyula dr. természetudományi előadása ● 17.40: Magyar indutók és egyvelegk. Előadja a Mária Terézia I. honvédelmi miniszternek, Fiedy Sándor vezényletével. 1. Fiedy Sándor: Hungyadi János indutó, 2. Ruzsáki Nándor: Ipolyvári bevonulást indutó; 3. Bachó István: Magyar ábránd; 4. Ficsay Richárd: Ladiadilom — indutó; 5. Dezőffy György: Magyar virtus — indutó; 6. Péczi József: Magyar ábránd; 7. Barna Arpád apánk — indutó; 8. Fiedy Sándor: Régi magyar dalok és táncok; 9. Ovári József: Ozdi tónharcosok indutója; 10. Zach György: Magyar dalok; 11. Lehár: Vászárhelyi indutó ● 18.50: A napoleoni idők katonája. Markó Arpád azerdes bevezető előadása egy hadtörténeli sorozathoz ● 19.20: Bolgár est. Bevezető mond C. Szolov bolgár követ Köremnikódi Teofora Kacsere (zongora), Neill Karora, a bolgár opera tagja (ének) és Jankov Boris (hegedű). Bolgár versmondó Kis Ferenc, a Nemzeti Színház tagja. Rendő A. Balogh Pál ● 20.20: A magyar vers története. III. rész. A debreceniek. Összeállította Illyés Gyula. A verseket R. Simonffy Margit mondja el ● 20.50: Közvetítés a Gellet-szállobó. Kócsá Antal cigányzenekara muzsikál ● 21.40: Hírek időjárásjelzés. ● 22: Kedvelt hanglennak. 1. Rachmaninov. Cisz-moll prelúd (orgona); Marcel Páldi; 2. Peretz—Freier: Av, av, av — dal (Fietal); 3. Tanev: Madár az erdőben (ének); Erna Saek; 4. Delibes—Dobnanyi: Nalja — kerény (zongora); Wilhelm Backhaus; 5. Mova: Fekék éneke (Richard Crooks); 6. Yanes: Maori bölcsédal (Toti dal Monte); 7. Sieczynsky: Bécs, álmainm város — kécsi dal (Berolina-zenekar, hályfi gitárral); 8. Kaper—Juman: Nimon — dal (Kieputer); 9. Voring—Romberg: Will you remeber — kétfős (Jeanette MacDonald és Eddy Nelson); 10. Fritzi: Iráid szerelméi dal (hegedű; Fritz Kreisler); 11. Monaco—Burke: This is my night to dream — filmadal (Bing Crosby); 12. Ellis: Swing — filmadal (Francis Day); 13. Grey: A nevelő trombitás (Tréfátlólk együttese) ● 22.45: Hírek kémet, olasz angol és francia nyelven ● 23: Operabázi Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. 1. Weber: A bírós vádász — nyitány; 2. Liszt: II. magyar rapszódia; 3. Rimski-Korsakov: Hőselely — szvit; 4. Viskv János: Két tánc; 5. Brahms: Magyar táncok; 6. Strauss János: Császárkeringő. ● 0.05: Hírek

BUDAPEST II 18.20—18.45: Külpolitikai nevelés Drukker György dr. előadása ● 18.55—19.20: A Mária Terézia I. honvédelmi miniszter

A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIÓMŰSORA

nekare. Vezényel Fiedy Sándor. 1. Mozart: Török indutó; 2. Auber: A menyszonny — nyitány; 3. Popy: Szifnlez — keringő; 4. Meyerbeer: Fáklyaut — ária (Dunsoha Glanin); ● Közben egyi Ede dr) ● 20: Hírek ● 20.20—21.30: Hanglennak; 1. Schubert: F-dúr nyolcsorvosölösre; klarineta, fafőta és kúrta (Leher-vonostögyes; Lener I. hegedű); Smllovits (II. hegedű); Roth (nyelhegedű); Hartmann (gordonka); Hobday (bőgő); Dreyer (klarineta); Hincheliff (fagót) és Aubrey Brain (kürt); 2. Rachmaninov: Rapszódia egy Pa-ganini-lemára (zongora); Szergej Rachmaninov és a Filadelfiai szimfonikus zenekar, vezényel Stokowski.

BUKAREST 3: Reg. műsor ● 11: Lemezek ● 12: Hírek ● 12.10: Vádesu zkar ● 14.10: Felv. ● 17: Ifjú művészek bemutatkozása ● 18: Franck: F-moll zong. ötos ● 18.45: Meitani klarineta-művés. ● 19: Felővasás ● 19.15: Régi nemet táncok ● 20.35: Michelin cselőművés ● 21: Hírek ● 21.15: Kabare ● 22: Hírek ● 22.15: Vendég-lői zene.

DEUTSCHLANDSENDER 6.30: Katonazene ● 10: Mesekantáta ● 11.30: Tarka lemezek ● 12: Dell zene ● 14: Tarka era ● 15.15: Zong. és szop. fánlennak ● 16: Szórakoztató zene ● 18: Kül-földi nemetek dalai ● 19: Mozart: Varázsfuvola, opera ● 22: Hírek ● 23.15: Bécsi szimfonikusok Katinng: Zong. verseny. Pihls: Hósi himnusz. Katinka

OLASZ MŰSOROK. I. műsor (Róma I. Bart I. Bologna Bolzano) 17.15: Tánceze ● 19: Hírek Francia és angol ● 19.20: Lemezek ● 20: Hírek ● 21: Verzeni. Largo hegedűre, vonosokra és orgonára Bruckner: IV. szimf. ● 22.15: Vegyes zene ● 23: Hírek ● 23.15: Tánceze — II. műsor (Milánó I. Torino I. Genova I. Trieste, Catania és Roma II) 17.15: Romzagni zong. művésznő ● 19.20: Lemezek ● 19.37: Csak Róma II: Magyar negyedóra ● 20.30: Vörös Könyű és tánceze ● 21: Dalos-zénes tarka est. ● 22.15: Bogo vonosné-Haydn: A d-dúr négysből; Livaballa: F. moll né-rany Corelli: La Folla ● 23: Hírek ● 23.15: Tánceze. ● III. műsor (Firenze) 19: Vegyes zene ● 19.20: Könyű olasz zene ● 20.30: Pietri: Isen-velő ifjuság, háromfelv. operett. Uliana Tánceze.

SZÓFIA 18: Könyű zene ● 18.15: Népdalok ● 19: Szórakoztató ● 19.30: Beethoven: Hárm-as ● 20: Ricard szoprán ● 20.55: Szimfonikus zene ● 22: Tánceze.

STUTTGART 6.30: Katonazene ● 17: Baden-Badeni furdó zenekara ● 18: Könyű és tánceze dalokkal ● 19: Vidám pályai est ● 20.10: Opera és operettészletek ● 22: Hírek ● 22.30: Köln ● 24: Haendel, Bach, Stamitz, Haydn, Mozart és Beethoven művek.

VARSÓ 11.20: Menüettek ● 12.03: Dell műsor ● 15.30: Rádiózenekar ● 16.30: Niemczyk be-gedűművés ● 18.30: Lemezek ● 19: Rádióze-nekar Szerszvnsky énekessel ● 21: Berenitta Marie francia énekesnő ● 22: Csajkovszkij: IV. szimfónia.

BUDAPEST II 17.10: A rádió szalonzenekara. 1. Részletek Offenbach operettjeiből. 2. Lehár: Giuditia — keringő-egyveleg ● 17.40—18.05: Influenza vagy nátház. Somogyi Béla dr. előadása ● 19.30: Angol nyelvtanítás. (J. W. Thompson) ● 20: Hírek, tégőversenyeredmények ● 20.20: Markó Eta énekel, zongorakísérettel. 1. Népdalok; Bartók feldolgozásban; a) Töltök a nagy erdő ut-ját; b) Eddig való dolgom; c) Asszonyok asszo-nyok; 2. Népdalok Kodály feldolgozásban; a) Rossz feleség; b) Kihűlt mész; 3. Tarnav; a) Postakút; b) Kihűlt egy kéz; 4. Kacsón; Késő-fesz van 5 Szabados Béla; a) Te a tavaszt szer-eled; b) Könyvek ● 20.50—21.35: Tánclennak.

9

BUKAREST 6: Ell. műsor ● 11: A Románia őrsége szervezőt ória ● 12: Hírek Lemezek ● Közben 12.10: Hírek ● 14.10: Hírek ● 17: Gyermek óra ● 18: Idősejű anyag ● 18.17: Tánceze ● 19: Felővasás ● 19.15: Operett-dalok ● 20.15: Filharmonikusok Sünneben Hírek ● 22: Hírek ● 22.10: Lemezek

DEUTSCHLANDSENDER 6.30: Könyű zene. ● 11.30: Tarka lemezek ● 12: Könyű zene ● 14: Tarka óra ● 15.15: Hézi zene ● 16: Szórakoztató zene ● 18.30: Angol dalkezősök ● 20.10: Fuvós szórakoztató zene férfikkal ● 22: Hírek ● 22.20: Bécs ● 22.35: Liszt: Az est csendje (zong.) ● 23: München.

OLASZ MŰSOROK. I. műsor (Róma I. Bart I. Bologna Bolzano) 17.15: Olasz-brazili csere-hangverseny ● 19.20: Lemezek ● 20: Hírek ● 21: Honneger és Ibert: A sasfók, háromfelvona-sos opera — II. műsor (Milánó I. Torino I. Genova I. Trieste, Catania és Róma II) 17.15: Olasz-brazili cserehangverseny ● 19.20: Lemezek ● 19.37: Csak Róma II: Magyar negyedóra ● 20.30: Vörös Könyű és tánceze ● 21: Szimf. ● 21.35: Cheolo Prigger Olga énekel gitárral ● 22.20: Szimfonikus lemezek ● 23: Hírek ● 23.15: Tánc zene ● III. műsor (Firenze) 19: Vegyes zene ● 19.20: Melodráma ● 21: Könyű zene ● 21.50: Tánceze.

SZÓFIA 18.30: Smeana emléket ● 19.30: Nappv. Zenekar szvit ● 20.30: Lemezek ● 22: Tánceze

STUTTGART 6.30: Könyű zene ● 16: Könyű zene ● 19: Szórakoztató zene. Közben te-nor dalok ● 20.15: Daloló, muzsikáló Frankfurtt ● 22: Hírek ● 22.30: Nép és szórakoztató zene dalokkal ● 24: Verdi: Ohello, opera lenezenen

VARSÓ 12.03: Dell műsor ● 16.40: Ravel és Milhand művek ● 17.30: Orgonahangverseny ● 19: Rádiózenekar ● 21.50: Lemezek ● 22.05: Rádiózene- és éneklari szolistsákkal, vez. Fiedy Sándor; Rudnik: A Visztula szvit ● 22.30: Lemezek ● 23.05: Rádiózenekar. Mlynarski: »Polono» F-dúr szimfónia

Péntek március 3

BEOGRAD 6.30—7.20: Indutó, torna, hírek, hanglennak, étrend ● 11.50: Vízalásjelzés, műsorolvasás ● 11.59: Pontos idő ● 12: Harang-fűző Oplendrcól — Zorika Katinzka tamburakísé-rettel népdalokat énekel — 1. Po gradini meze-csina szija meka; 2. Promise monnosc kroz sze-lo; 3. Nekad cvala bele rusze; 4. Od notyasz te draga vise jrubit neyev; 5. Zorule puzstvo ne szva-ni; 6. Deret szam zenyli protodil ● 12.35: Rák-lámok szalonlennak ● 13: Rádiónapló ● 13.10: Szórakoztató lemezek ● 13.40: Pontos idő, hírek, tőzské ● 16.40: Fontos idő, műsorolvasás ● 16.45: Népies zene harmonikán ● 17: Tatjana Batra-

Kat. zene. ● 18: Időszertű anyag ● 19:15: Zene-történeti csev. hangpildakkal ● 19:05: Felolvasás ● 19:20: Vendéglői zene ● 20: Schubert-est. ● 22: Hírek. ● 22:15: Tánclémez.

DEUTSCHLANDSENDER 6:30: Könyvű zene. ● 11:30: Turka lemezek ● 12: Wagner és Verdi operákból ● 14: Tarkadóra ● 15:15: Keringők ● 16: Szorak zene ● 18:20: Bach-, Chopin-, és Ravel-művek ● 18:45: Königsberg ● 19: Országok, emberek gondolatok és események ● 20:10: Rádiózenekar ● 21: Hangjáték ● 22: Hírek Purcell; Aranysonáta. ● 23: Bécs.

OLASZ MŰSOROK. I. műsor. (Róma I, Bari I, Bologna, Bolzano) 17:15: Grossi csellóművész. 19:30: Rézfúvószena ● 21: Szimf. Utána: Wüh-ner zongoraművész ● 23:15: Táncczene. — II. műsor. (Milánó I, Torino I, Genova I, Trieste. Catania és Róma II) 17:15: Operáérték ● 19:20: Rézfúvószenekar ● 19:37: Csak Róma II: Magyar regényedőre ● 20:30: Milánó I. kivételével: Lemezek ● 21: Pizzetti; Fedra, háromfelvonásos operett a Scalaból. — III. műsor. (Firenze) 19: Végig zene ● 19:20: Filmdalok ● 20:30: Vorós könyvű és táncczene ● 21:15: Kivánság-műsor ● 21:30: Szimfonikus hangverseny az Adriano színházból ● 22:30: Táncczene.

SZÓFIA 18: Népzene ● 18:45: Jankov zongoraművész ● 19:20: Balkáni szimfónia Bécsből ● 22: Táncczene ● 22:30: Népdalok.

STUTTGART 6:30: Könyvű zene ● 16: Bécs ● 18: Belcanto lemezek ● 20:10: Táncczene ● 21:10: Balladák ● 22:30: Portugál zenekari művek ● 23: Film és kabaré lemezek ● 24: Brahms Szonáta. Három óra, Zilcher; IV. szimf. muszika buffa.

VARSÓ 12:03: Déli műsor ● 15: Rádiózenekar ● 15:30: Herman-zenekar ● 16:35: Olasz dalok ● 19: Rádiózenekar szólóakkal. Strauss: Adenevér, ábránd. Enel; Előre, induló. Börschel; Galopp Montuszó; Dal. Gall; Az elvárásolt hercegisasszony Macura; Mazurka. Sommerfeld; Mazurka. Kreisler; Spanyol szarénád Massenet; Flégia. Grég; Dal. Kanas; Ábránd. Rossini; Tell Vilmos ábránd. Gounod; Faust, keringő ● 21: Chopin-művek ● 22: Beethoven; 132. vonósné-gyes.

Csütörtök

március 2

BEOGRAD 6:30—7:20: Induló, torna, hírek, hanglemezek, étrend ● 11:50: Vizálásijelentés, műsorolvasás ● 11:59: Pontos idő ● 12: Harangszó a görögkeleti székesegyházból. — Charpentier. A költő élete, szimfonikus dráma (lemez) ● 12:25: Reklámok — Alekszandar Petrovics felolvasása. Takarékoság a könyvben ● 13: Rádió-napló ● 13:10: Részletek csev operákból (lemez) 1 Szmetana: a) Libusa, nyitány; b) A két özvegy; c) Az eladott menyasszony, d) Hubicska,

nyitány; e) Delibor, ábránd; 2. Weinberger: Svandá gajdás ● 13:00: Pontos idő, hírek tőzsdé ● 16:40: Pontos idő műsorolvasás ● 16:45: Diákóra ● 17:30: Dobrila Mikics Népdalokat énekel kíséri a rádió népies zenekara — 1. Cvetala mi ruzsa; 2. Kolko ima Jano. 3. Danasz jeszte oszmi dan; 4. Volim dikú; 5. Sta sze csuje iza grada; 6. Szrdo moja ● 18: Zene a Majestic-kávéházból ● 19:15: Rádiónapló és reklámok ● 19:20 Jugszláv nemzeti óra — Dr. Aranitovics Relva felolvasása. Szokóe stedi za Petrov szlet ● 19:50 Napi riport ● 20: Vidám óra ● 21: Opera részletek Közreműködik Lyudmila Szlatin. Vlageta Popovics és a nagy rádiózenekar — 1. Massenet: Werther; 2. Thon as; a) Mignoni; b) Meister Wilhelm; 3. Massenet: Manon; 4. Bizet. Carmen ● 22: Pontos idő, hírek, rádiónaplár — »Modern zene« Igr Stravinszky: Egy katona mesél (lemez)

LYUBLYANA 18: Énekölők ● 20: Schüder Berga zongorizál ● 20:45: Rádiózenekar ● 22:15 Svájci falusi zene.

ZAGREB 20: Zenei utazás ● 20:30: Beograd 22:20: Táncczene.

● 16: Népdalokat tanulunk ● 8:30: Könyvű zene Humperdinck és Grieg zene ● 13: Hírek ● 13:15: Könyvű zene ● 14:15: Szorak zene ● 15: Hírek ● 16: Gráz városi zenekar G-esse szopránál ● Közben 18: Watzinger író felolvasása ● 18:50: Osztrák szerzők dalai és zong. darabjai ● 19:30: Időszertű anyag ● 20: Hírek ● 20:10: Táncczene ● 21:30: Bajjárás hol vagy ● 22: Hírek ● 22:33: Nép és szórak. zene ● 24: Köln.

BUDAPEST I. 6:45: Torna hírek, Hanglemezek. — 1. Sircs: Kukorica-induló (Márai Terézia 1. honvédegyalgezered zenekara, vezényel Fegydy Sándor). 2. Tierny: Mesebeli kék ruháska — keringő (Henry Jacques zenekara). 3. Popy: Sportinduló (Wolfsbach zenekara). 4. Steeger: Gretchen kedvence lánc — polka mazurka. Harangszó. zenekarral). 5. Egressy-Figyed: Klapka-induló (Márai Terézia 1. honvédegyalgezered zenekara, vezényel Fegydy Sándor). Utána étr. közl. ● 10: Hírek. ● 10:20: Móricz Pál elbeszéléseiből 1. Kutvaszedítés a Nagybagotpusztán; 2. A tukaszilági galambászok (Felolvasás) ● 10:45: A büvészet titkaiból. Irta Joós I. Imre. (Felolvasás) ● 11:10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat ● 12: Déli hangarszó az Egyetemi templomból. Himmusz Időjárásjelentés ● 12:10: Hanglemezek 1. Mozart: Così fan tutte — nyitány (Berlini városi opera zenekara, vez. Zweig) 2. Mozart: Varázsfuvola — ária (Szabó Lujza). 3. Donizetti: A kegyencső — ária (Tito Schipa). 4. Chopin: Prelldők, 23. m. 7. 8., 9., 10. szám (zongora: Cortot). 5. Moniuszko: Hal-kaparasztók kara (ének: Stefan Schwer és a hamburgi állami opera zenekara és énekkara, vez. Hans Schmidt-Issertstedt). 6. Verdi: A végzet hatalma — ária (Bianca Scacciati). 7. Catalani: La Wally — ária (Menato Zarelli). 8. Glínka: Kamarinszkija (Berlini állami opera zenekara, vez. Alois Melichar). 9. Massenet: Masszonyunk bohóca — ária (Marcel Journet). 10. Saint-Saens: Sámson és Delila — kettős (G. Cernay és Geor.

Kedd

február 28

BEOGRAD 6:30—7:20: Induló, torna, hírek, hanglemezek, étrend ● 11:50: Vizálásijelentés, műsorolvasás ● 11:59: Pontos idő ● 12: Harangszó a görögkeleti székesegyházból — Szorakoztató lemezek — 1. Rossini: Az olasz nő Algieri-ban, nyitány; 2. Donizetti: Don Pasquale; 3. Puccini: Pillangókisasszony; 4. Bizet: Carmen, ábránd ● 12:35: Reklámok, keringő-lemezek — 1. Waldteufel: Korcsolyázók; 2. Lanner: A schönbrunnak; 3. Lehár: Arany és ezüst; 4. Strauss: Kék Duna ● 13: Rádiónapló ● 13:10: Darinka Tatovics tamburakísérettel népdalokat énekel — 1. A-gellina vodu lyela; 2. Ajd na rogany momese, 3. Dosta Drina, 4. Ej szan zaspala; 5. Kópókida sa grla gverdane; 6. Devojese plavojice ● 13:40: Pontos idő hírek, tőzsdé ● 16:40: Pontos idő műsorolvasás ● 16:45: Népies zene harmónikán ● 17: A rádiózenekar hangversenye — 1. Eulenberg: Mítasz király nyitány; 2. Granichstaedt: Orlov ábránd; 3. Coates: Miniatur szvit; 4. Dreyer: Tübeti szvit; 5. Transzlatureur; Keringő ● 18: Meny Zsezejli (negyedik) és Sztanoje Rajicsics (zongora) hangversenye — 1. Simanovszki: Szonáta. Wierlawski: Scherzo tarantella ● 18:30: Ivo Dimitrijeviics felolvasása. A népköltészet monológai ● 18:50: Frank: Szimfonikus változások Játéka Sükönd (Camez) ● 19:03: Tánclémez ● 19:15: Rádiónapló és reklámok ● 19:30: Jugszláv nemzeti óra — Borivoje Sztrojkovics felolvasása: Aleksza Eacsavanszki, nagy szerb szimfonikus, Oszter, Lotka és Konyovics jugszláv zsejks, Oszter, Lotka és Konyovics jugszláv szerzők dalait énekel Lili Alokszandra Popsz ● 20:30: A nagy rádiózenekar szórakoztató hangversenye, vezényel Szalinszki — 1. Lortzing: A vadász nyitány; 2. Gounod: Faust, ballet; 3. Demetsman: Unepesség Aranjuzeben; 4. Jernfeld: Bölcsődal, 5. Nedbal: Ballet; 6. Strauss: Keleti mezek, keringő — Közben ● 21: Dr. Milos Gyu-nics felolvasása ● 22: Pontos idő, hírek, rádió-naplár ● 22:15: Tánclémez ● 22:45 óráig.

LYUBLYANA 18: Rádiózenekar ● 20: Le-mezek ● 22:15: Rádiózenekar.

ZAGREB 17:15: Rádiózenekar ● 17:50: Ének-kar ● 20:30: Kamarazene ● 21: Szórakoztató zene ● 22:20: Táncczene.

BÉCS 6:30: Könyvű zene ● 8:30: Schrammel-zene mandolinnal ● 10: Uszályok utja a Memel-folyón ● 12: Klasszikus könnyű zene ● Közben 13: Hírek ● 14: Hírek ● 14:10: Könyvű zene ● 16: Lipcse ● 18:15: Népzene ● 18:50: Drezdai vonósnégyes játéka. Hungar: Vonósnégyes. Schubert: C-moll negyzetűtel ● 20:10: Tarka est Klagenfurtból ● 22: Hírek ● 22:35: Hires zeneszerzők könnyű és táncczeneje. ● 24: Borozló.

BUDAPEST I. 6:45: Torna, hírek, Hanglemezek Utána: Étrerd, közlemények ● 10: Hírek ● 10:20: Törvényt az állatvilágból; »Megfogtuk a ró-kát. Irta Nyráy Andor. (Felolvasás) ● 10:45: Ta-

vaszi divalbemutatók hírei. (Felolvasás) ● 11:10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. ● 12: Déli hangarszó az Egyetemi templomból. Himmusz. Időjárás-jelentés. ● 12:10: Rác Lajos cigányzenekara. ● Közben kb 12:30: Hírek ● 13:20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. ● 13:30: A rádió szalonzenekara. 1. Siede. Szavilában — spanyol induló. 2. Kánnéke: Boszton. 3. Nagy József: Vízszalmelékezés. 4. Zakál Dénes: Szerelmes rózsták — idill. 5. Losonczy Dezső: Ebred az erdő — idill. 6. Ganne: Japán mazurka. 7. P. Horváth Dezső: Los Saracenos. 8. Hubay: Tavaszli szerelmi dal. 9. Lehár: Részletek a »Cigányszerelem« c. operettből. ● 14:35: Hírek ● 14:50: A rádió műsorjáték ismertetése ● 15: Árfolyámhírek, piaci árák, élelmiszerárak ● 16:10: Asszonyok tanácsadója (Arányi Mária előadása) ● 16:45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek ● 17: Hírek szlovák és ruszín nyelven ● 17:10: A Vonaikis-örök Országos Otthona Központi Dalköre. Vezényel Sere László. 1. Sere, Jellise. 2. Roeske: Holland ballada. 3. Bartholomew: Indián dal. 4. Di Capua: Olasz szerenád 5. Várady Aladár: Vén Duna partján. 6. Adám Jenő: Balaton-Somogyi nóták 7. Dienzl-Demény: Ifjomszál. 3. Bárdos Lajos. Széles a Duna ● 17:45: A mai Szlovákia. Nosz Gyula dir-előadása ● 18:15: Sz. Dely Margit magyar nótákat énekel kísér Pertis Pall cigányzenekara Dalköre. Huszka Jenő: Soba se járj olyan helyen; Akom Lajos: Piros rózsát adtam; Garami Béla: Rementem a petikába (Herodekné szöveg); Népda-lok; Kári pusztán az erdőrdi határban; Elváltok a szeretőmet; Kiss—Angyal Ernő; Cudar ez a világ; Thegze—Gerber Miklós; Népem, népem (Thury szöveg); Balázs Árpád; Gyere velem az erdőbe (Baghy szöveg); Fráter Lőrénck; Tele van a város; Kókay István; Messze van a nyíregyházi kaszár-nya, Dankó Pista: Nem fuj a szél, nem forog a dorozsmái szélmalom; Dankó Pista: Három bor-kor saláta; Huber Gyula: A bírók ablakába ● 19:25: A vörös-arany lobbogó utja. Szinyay Jenő előadása ● 19:45: Csuka Béla gondolkázik, zongorakísérettel. 1. Zádor Jenő: Románc (a magyar rádió sünejelének motívumára). 2. Radnai Mik-lós. a) Legenda; b) Intermezzo. 3. Kodály: Ada-gió 4. Pócherini: Rádó. ● 20:20: Két egyfelv-nados. Renőző Kiszely Gyula. 1. Az elválhatatlanok Vigjáték egy felvonásban. Irta Almásy Ti-hamér. Személyek: Lilli — Egri Mária; Viola — Szővényi Éva; Száts — Pataky Jevő, Kemény — Perényi László; Inas — Bazsaj Lajos 2. Nyug-las Zsófi. Vigjáték egy felvonásban. Irta Kis-pándy József. Személyek: Gáspár — Hosszu kol-tón; Zsófi — Ignác Rózs; Postás — Koltay Gyula. ● Utána kb. 21:20: Budapesti Hangverseny Zsejks. Vezényel Fajter Lajos. 1. Mozart: 33. szim-fonía — B-dúr (K. 319). 2. Geszler György: Szent György lovag — nyitány. 3. Nováki László: Téma váltászatokkal. 4. Tóth Dénes: Concerto grosso. 5. Esterházy Ferenc gróf: Hangverseny-rondo ● Köz-ben kb 21:40: Hírek, időjárásjelentés. ● 22:45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. ● 23: Tánclémez ● 0:05: Hírek.

BUDAPEST II. 17:15—17:40: Naplemente a ki-kődben. (Claude Lorrain művésze) Farkas Zol-tán előadása. ● 18:15: Francia nyelvoktatás (Gar-zó Miklós dr.) ● 18:45: A földművelésügyi mi-

